

תפ"ח 38074/04/13 - מדינת ישראל נגד אריציה אקאל סונגו, HERITEIT EKELE SONGO

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

תפ"ח 38074-04-13 מדינת ישראל נ' סונגו HERITEIT EKELE SONGO

לפני:

כב' השופט מנחם פינקלשטיין, סג"נ - אב"ד

כב' השופטת ליאורה ברודי

כב' השופט רמי אמיר

המאשימה:

מדינת ישראל

באמצעות ב"כ, עו"ד אילה אורן מפמ"מ

נגד

הנאשם:

אריציה אקאל סונגו (אלן) HERITEIT EKELE
SONGO

באמצעות ב"כ, עו"ד קטי צוויטקוב

הכרעת דין

השופט מ' פינקלשטיין, סג"נ, אב"ד:

כללי

1. הנאשם, אריציה אקאל סונגו, הועמד לדין באשמת רצח בכוונה תחילה של זהבה אגרה צ'קול ז"ל.

כתב האישום המתוקן

חלק כללי

2. הנאשם הוא אזרח קונגו, ובתקופה הרלוונטית לכתב האישום שהה בישראל.

3. סרג' לופו (להלן: "סרג'") הוא אזרח קונגו, ובתקופה הרלוונטית לכתב האישום שהה בישראל כ-7 חודשים, במסגרת הסכם העסקתו כשחקן כדורגל בקבוצת מכבי נתניה (להלן: "מכבי נתניה"). מכבי נתניה שכרה עבור סרג' דירת מגורים בחדר 518 בקומה חמישית במלון כרמל שבנתניה, והעמידה לרשותו רכב מסוג יונדאי (להלן:

עמוד 1

"הרכב"). דירת המגורים של סרג' במלון כרמל הייתה מחולקת לשני חדרי שינה, סלון, מטבח ומקלחת (להלן: "הדירה במלון כרמל", או "דירה 518").

4. במועד שאינו ידוע במדויק, נותר הנאשם ללא קורת גג. לבקשת הנאשם, אירח אותו סרג' בדירתו במלון כרמל, בחדר שינה משלו.

5. במועד שאינו ידוע במדויק, כחודש עובר לאירוע המתואר בכתב האישום, הכיר הנאשם את זהבה אגרה צ'קול ילידת 3.12.94 (להלן: "זהבה"), במקום בילוי בתחנה המרכזית בנתניה, ובין השניים נרקמו יחסי ידידות.

העובדות

6. בלילה שבין ה-25.3.13 ל-26.3.13 נסע הנאשם ברכבו של סרג' לבילוי בתל-אביב. בהגיעו בסמוך לתחנה המרכזית בתל-אביב פגש באקראי את זהבה, אשר הצטרפה אליו. השניים המשיכו יחד לבילוי בפאב. לקראת שעות הבוקר המוקדמות עזבו השניים את הפאב, ומאוחר יותר נסעו לביתה של זהבה בנתניה. הנאשם המתין לזהבה, בעוד היא נכנסה לביתה, אכלה ארוחת בוקר, שוחחה עם אמה, ואז יצאה והצטרפה אל הנאשם.

7. בהמשך בסמוך לשעה 9:00 נסעו הנאשם וזהבה לדירה במלון כרמל. בהגיעם לדירה נכנסה זהבה, מחמת טעות, לחדרו של סרג', אשר באותה עת היה לבוש בבגדים תחתונים ושוחח עם אשתו שבקינצ'סה בקונגו, באמצעות הסקייפ. משהבחינה אשתו של סרג' בזהבה, כעסה על סרג' כי הוא מכניס לדירה נשים. אז ניסה הנאשם להסביר לאשתו של סרג' כי זהבה היא חברתו, אך הדבר לא הפיס את דעתה.

8. בהמשך נכנסו הנאשם וזהבה לחדרו של הנאשם וקיימו יחסי מין. השניים תיאמו לשוב ולהיפגש בשעה 20:00 לערך בדירה במלון, בשעה שבה אמור היה הנאשם אמור לשוב מעבודתו, וזהבה עזבה את המקום.

9. בהמשך, בסמוך לשעה 19:20 הגיע הנאשם למקום עבודתו בבית קפה הנרייטה שבתל-אביב, שם עבד עד שעה 23:00, ולאחר מכן חזר לדירה במלון כרמל במונית שירות.

10. בהמשך היום ה-26.3.13 בסמוך לשעה 23:50, הגיע הנאשם למלון כרמל ופגש בזהבה שהמתנה לו. זהבה כעסה על הנאשם משום שנאלצה להמתין לו מהשעה 20:00.

11. הנאשם ביקש מזהבה לשמור על שקט, והבהיר לה שסרג' כועס על שניהם בשל הריב שהתעורר עם אשתו בבוקר.

12. השניים נכנסו לדירה במלון כרמל, וזהבה נכנסה ישירות לחדרו של הנאשם.

13. אותה עת, שהה סרג' בחדרו ושוחח עם אשתו באמצעות הסקייפ. הנאשם הכניס ראשו לחדרו של סרג', שאל לשלומו, יצא וסגר את הדלת.

14. לאחר שנכנס הנאשם לחדרו, דרשה זהבה כי ישלם לה ₪ 200 אשר היה חייב לה. ואולם הנאשם אמר לה כי ברשותו רק \$100, ולכן הציע להמתין לבוקר המחרת, כדי שיוכל להמיר את הדולרים לשקלים ולשלם לה את

החוב.

15. זהבה דרשה מהנאשם כי ישלם לה את החוב בו במקום, ומשסירב הנאשם, איימה שתפתח את החלון ותצעק כי הנאשם תקף ואנס אותה. אז גמלה בלבו של הנאשם החלטה להמית את זהבה. הנאשם חנק את זהבה בחוזקה רבה, כשהוא אוחז בצווארה בידו, ותוך כך סטר בכוח רב בפניה בידו השנייה. הנאשם המשיך וחנק את זהבה (להלן גם: "המנוחה") עד אשר נפחה את נשמתה.

16. כתוצאה מהחניקה מתה זהבה.

17. בהמשך, כשהבחין הנאשם כי זהבה אינה נושמת, פתח את חלון חדרו והשליך את גופתה החוצה.

18. בבוקר ה-27.3.13, בסמוך לשעה 5:00, קם הנאשם משנתו ויצא לעבודתו.

19. בהמשך היום בשעה 9:30 לערך נמצאה גופתה של המנוחה, על ידי עובר אורח.

20. בגין מעשיו המתוארים לעיל, הואשם הנאשם ברצח זהבה המנוחה בכוונה תחילה.

המענה לכתב האישום

21. הנאשם אישר כי בשלב מסוים עבר לגור בדירתו של סרג', וכי הכיר את המנוחה היכרות ארעית (שאותה לא הגדיר כ"ידידות"). הנאשם אישר את האירועים המתוארים בכתב האישום, החל בפגישה עם זהבה בלילה שבין ה-25.3.13 ל-26.3.13, דרך הבילוי בפאב, הנסיעה לביתה של זהבה, האירוע שבו נכנסה זהבה בשגגה לחדרו של הנאשם אשר שוחח עם אשתו בסקיפ אותה עת, וכלה בקיום יחסי מין עם זהבה באותו בוקר. עובדות אלה אינן שנויות במחלוקת אפוא. הנאשם הכחיש שתיאם עם זהבה להיפגש מאוחר יותר. לטענתו, זהבה עזבה בשעה 11:00 לערך את מלון כרמל, ויותר לא ראה אותה.

22. הנאשם הודה בכך שבהמשך היום הגיע למקום עבודתו, ובכך שחזר למלון כרמל מעט לפני 23:50. כשחזר הכניס ראשו לחדרו של סרג', אשר שוחח עם אשתו בסקיפ, שאל לשלומה, יצא וסגר את הדלת. גם עובדות אלה אינן במחלוקת. הנאשם כפר בכל המיוחס לו ביחס לפגישה עם זהבה באותו לילה. הנאשם אישר כי בבוקר ה-27.3.13 בסמוך לשעה 5:00 קם משנתו ויצא לעבודתו.

23. במענה לכתב האישום **לא חלקה ההגנה על כך שהמנוחה נחנקה ונפטרה כתוצאה מכך, אך טענה כי לא הנאשם הוא שחנק אותה.** חשוב לציין כי ההגנה הבהירה במענה לכתב האישום כי אין היא טוענת שסרג' הוא שהביא למותה של המנוחה. ההגנה לא העלתה טענת אליבי או טענת זוטא בעניין קבילותה של הודיית הנאשם במשטרה, אך טענה להעדר משקלה, היינו כי ההודיה שמסר הנאשם במשטרה היא הודיה שקרית, וזאת לא מחמת הפעלת אמצעים פסולים, אלא בשל אי התאמתה לעובדות האמיתיות. לטענת ההגנה, האמור בהודיית הנאשם אינו אפשרי, וההגנה ביקשה להראות זאת באמצעות מומחים מטעמה.

הערות בעניין ההליך

24. הנאשם מסר חמש הודעות במשטרה. בראשונה מסר גרסה הדומה לתשובתו לכתב האישום (דהיינו, שהפעם

האחרונה שבה פגש את זהבה הייתה בעודנה בחיים, ביום 26.3.13 בשעה 11:00; בשנייה ובשלישית הפליל את סרג' לופו ברצח זהבה ז"ל; ובשתי ההודעות האחרונות מתוך החמש הודה בהריגתה של המנוחה. במסגרת המענה לכתב האישום, חזר בו הנאשם, כאמור, מהודיתו, וחזר לגרסה שמסר בהודעתו הראשונה במשטרה.

25. במסגרת פרשת התביעה העידו סרג' לופו (בעדות מוקדמת); אנשי משטרה שהיו בזירת האירוע: רס"ל יוסף מזגל, רס"ל טרודי רימד, רס"ל אלעד יפת, סנ"ץ רועי ולדמן, פקד מאיר דוקן; אנשי משטרה שנטלו חלק בחקירת הנאשם: רנ"ג יצחק אלבז, רפ"ק יגאל חסדאי, רפ"ק אריק שרונים; שני מכרים של הנאשם ושל סרג': יהיה פאטי ומטונדו בלוקין; עלי מוחמד יסמעאיל (מכר של המנוחה); וכן ד"ר קונסטנטין זייצב, רופא משפטי במכון לרפואה משפטית באבו כביר. כן הוגשו הודעותיהם של אתל בר-אל (מנהלת ושפית במסעדת "הנרייטה בתל-אביב, שבה עבד הנאשם); גיל לב (נשיא מועדון הכדורגל מכבי נתניה; ביזאווי טשומה (אמה של המנוחה); ראובן אזנאו (בן זוגה של האם); ויטלי רודין (עובד במסעדת "הנרייטה"); מסקיני מבנו (עובד במסעדת "הנרייטה"); שאול חזקיאיל (מנהל המלון). עוד הוגשו מזכרים, דו"חות פעולה וכיו"ב.

26. במסגרת פרשת ההגנה העידו הנאשם; ד"ר מאיה פורמן רזניק, רופאה משפטית שעבדה בעת מתן חוות הדעת בחברת מד"ן C.N.C.; ומר אבנר רוזנגרטן, מומחה שחיבר חוות דעת בעניין כתמי הדם שנמצאו על המעקה שעליו נמצאה המנוחה, ומשמעותם.

27. לאחר עדותו של מר רוזנגרטן, הביאה המאשימה עד הזמה, רפ"ק דורון אביגדורי, ראש מעבדה ניידת שלוחת מרכז במשטרת ישראל, אשר חיבר חוות דעת שעיקרה הזמת מסקנותיו של מר רוזנגרטן בעניין כתמי הדם.

28. יצוין כבר עתה כי בשלב הסיכומים הודיעה ההגנה כי **לא תסתמך עוד על חוות דעתו ועדותו של מר רוזנגרטן**, והוסיפה כי לשיטתה, בנסיבות אלה גם עדות ההזמה של רפ"ק אביגדורי אינה מצריכה התייחסות. אדרש לעניין זה בהמשך הכרעת הדין.

גדר המחלוקת

29. כפי שיתואר להלן, בהתבסס על קביעותיהם של המומחים מתחום הרפואה המשפטית, אין מחלוקת כי זהבה ז"ל נחנקה למוות והושלכה מגובה לאחר מכן. ואולם, הנאשם כפר לפנינו בכך שפגש את זהבה ז"ל בלילה שבין ה-26.3.13 ל-27.3.13, ובכך שרצח אותה באותו לילה.

30. המאשימה טענה בסיכומיה כי הודיתו של הנאשם עומדת במבחן החיצוני ובמבחן הפנימי, כפי שנקבעו בפסיקה (להלן). לצד הודיותיו של הנאשם והשחזור שערך, הובאו ראיות נוספות המאמתות ומחזקות את אמרותיו המפלילות, כך שהוכח המיוחס לו מעבר לכל ספק סביר.

31. ההגנה טענה בסיכומיה כי גרסתו של הנאשם במענה לכתב האישום, היתה לגרסה הראשונה שמסר במשטרה, היא גרסת אמת, ושיש להעדיפה על יתר הגרסאות שמסר. נטען כי הודיתו של הנאשם אינה עומדת במבחן הפנימי ובמבחן החיצוני שנקבעו בפסיקה. כפי שכבר ציינתי, ההגנה לא טענה במסגרת ההליך "טענת זוטא", אך יחד עם זאת העלתה טענות שונות בדבר החקירות שבוצעו לנאשם, בהינתן נסיבותיו האישיות והלחץ הסובייקטיבי שבו היה נתון בשלב החקירה. ההגנה טענה כי ההודיה אינה מתאימה לממצאים שנמצאו בזירה. בעניין זה הבהירה ההגנה בסיכומיה בעל-פה כי טענה זו מתמקדת **באי התאמה בין ההודיה לבין ההתרחשות**

בדירה 518, ולא באי ההתאמה בינה לבין הזירה שבה נמצאה גופת המנוחה. זאת בעקבות זניחת חוות דעתו של מר רוזנגרטן. אעיר כי במהלך שמיעת הראיות הוקדש זמן רב לניתוח משמעותה של הזירה שבה נמצאה גופת המנוחה, ונכון עשתה ב"כ הנאשם שזנחה את הכוונה הראשונית להסתמך על חוות דעתו של מר רוזנגרטן. עוד טענה ההגנה כי ישנם קשיים ראיתיים בתיק. הדברים יתבארו בהמשך.

מבנה הכרעת הדין

32. מבנה הכרעת הדין הוא כדלקמן:

- א. אופן מציאת הגופה והשתלשלות האירועים בבוקר יום 27.3.13.
- ב. הרקע להיכרותם של הנאשם וזהבה, והאירועים שקדמו לאירוע נושא כתב האישום.
- ג. גרסאותיו של הנאשם במשטרה ועדותו של הנאשם בבית המשפט.
- ד. עדויות השוטרים ביחס לחקירת הנאשם במשטרה.
- ה. עדויותיהם של סרג' לופו ויה יה פאטי.
- ו. עדותו של פקד מאיר דוקן.
- ז. ראיות והערות נוספות.
- ח. ראיות מדעיות.
- ט. משקל ההודיה.
- י. טענות הגנה נוספות.
- יא. היסוד הנפשי.

אופן מציאת הגופה והשתלשלות האירועים בבוקר יום 27.3.13

33. בבוקרו של יום 27.3.15 נמצאה גופתה של המנוחה מוטלת על מעקה זכוכית התוחם את קומת הבריכה (הלא פעילה) של מלון כרמל בנתניה (להלן גם: "**המלון**"), בצד המערבי של המלון, הפונה לים. מדובר במעקה העשוי משמשת זכוכית, ובקצהו העליון פרופיל אלומיניום. בטנה של המנוחה הייתה מונחת על פרופיל האלומיניום של המעקה, הראש ופלג גופה העליון מעברו האחד של המעקה - הצד הפונה לכיוון הים, ופלג גופה התחתון מעברו השני של המעקה - הצד הפונה לכיוון הבריכה. על גופת המנוחה הייתה שמלה מופשלת כלפי מעלה, ללא תחתונים. סימני דם נמצאו "מכיוון הראש שלה על הזכוכית מבחוץ". בסמוך למקום מציאת הגופה ישנה קונסטרוקציה של קורות, שנועדה ככל הנראה לתמוך בשלט שהוצב על פרופיל האלומיניום של המעקה: קורה העולה מהקרקע ועד לקצה העליון של השלט; קורה שתוחמת את חלקו העליון של השלט מפיתו העליונה המערבית, ומגיעה מזרחה עד לקיר המלון (להלן גם: "**הקורה האנכית**"); קורה אלכסונית מחלקו העליון של השלט הממשיכה מטה לכיוון צפון (להלן גם: "**הקורה האלכסונית**"); קורה אלכסונית מחלקו העליון של השלט הממשיכה מטה לכיוון דרום. חשיבותה של קונסטרוקציה זו תובהר בהמשך הדברים.

34. שוטרי יחידת הסיור נתניה קיבלו דיווח על האירוע בשעה 9:32, והגיעו למקום בשעה 9:36. שירותי מד"א כבר היו במקום, וקבעו את מותה של זהבה ז"ל, בלא שהזיזו את הגופה (רס"ל **יוסף מזגל**, דו"ח פעולה מיום

27.3.13 - 27/ת; ובעדותו, ח"ר, ע' 69, ש' 23-30). הדיווח שהתקבל ממד"א היה על אישה שנפלה או קפצה (ת/25 - תמלול שיחת הטלפון שבו הודיעה עובדת מד"א למשטרה על האירוע).

35. שוטרי מז"פ שהגיעו לזירה עלו לגג המלון ושללו אפשרות של קפיצה או השלכה מן הגג בשל העדר גישה (עדותו של פקד מאיר דוקן, ח"ר, ע' 255, ש' 3-5). יצוין כי גם ההגנה סבורה שהמנוחה לא הושלכה מגג המבנה (ע' 255, ש' 6-15).

36. שוטרי תחנת נתניה עלו לקומה העליונה של המלון (קומה 12) והחלו לעבור בין הדירות הפונות לצד הדרום-מערבי, שבו נמצאה גופת המנוחה. חלק מהדירות היו סגורות, ולגבי דירות אחרות לא עלה חשד (במזכר המשטרה ת/55 צוינו דוגמאות של "זוג מבוגר, בחורה שגרה בגפה וכו'"). כך הגיעו השוטרים לדירה מס' 518, שבה התגוררו סרג' לופו והנאשם (סנ"ץ רועי ולדמן, מזכר מיום 8.4.13 - ת/55; ח"ר, ע' 124, ש' 6-30; ע' 125, ש' 2). סרג' לופו פתח את דלת הדירה לשוטרים, וכשנשאל אם הוא גר בגפו, השיב שמזה מספר חודשים הוא גר עם חבר - הנאשם. סרג' הצביע על החדר שבו החלון הרלוונטי להשלכת הגופה, כחדרו של הנאשם. לדברי סנ"ץ ולדמן, כשהגיעו לדירה זו מצאו התאמה מבחינת הזווית שבין החלון שבחדרו של הנאשם לבין מקום מציאת הגופה, וכן מהבחינה שבחדר שבו ממוקם החלון מתגורר בחור. העד ציין כי בדירות בקומות אחרות חדר זה לא היה מאויש, או שהחלון נראה סגור וככזה שלא פתחו אותו במשך תקופה ארוכה (ח"ר, ע' 126, ש' 16-20). יצוין כי באותו בוקר ביקש סנ"ץ ולדמן מסרג' להסתכל מטה מהחלון כדי לראות את גופתה של המנוחה על המעקה, ובשל כך נשען סרג' על אדן החלון וטביעות אצבעותיו הוטבעו עליו (ובשל כך הועלתה טענה בדבר זיהום הזירה - על כך בהמשך). לשאלת השוטרים אם הביא הנאשם בחורה לדירה בימים האחרונים, השיב סרג' בחיוב. סרג' מסר את מספר הטלפון של הנאשם לשוטרים, ואלה התקשרו אל הנאשם וביקשו ממנו לסור למלון. הנאשם נענה לקריאה והגיע למלון (ת/55). לאחר תשאול ראשוני של הנאשם ושל סרג', נעצרו השניים בחשד לרצח (ת/30, ת/31, ת/32).

37. יצוין כי הנאשם וסרג' שהו במעצר לצרכי חקירה, כאשר רק ביום 10.4.13, כשהוברר שלסרג' אין כל חלק באירוע, הוא שוחרר ממעצר.

הרקע להיכרותם של הנאשם וזהבה והאירועים שקדמו לאירוע נושא כתב האישום

38. הואיל ונושאים אלה אינם שנויים במחלוקת, אתייחס אליהם בקצרה בלבד, וככל שהדבר נחוץ לצורך הבנת הרקע לאירועי הלילה שבין 26.3.13 ו-27.3.13.

39. הנאשם וזהבה הכירו בנתניה, כחודש לפני האירוע נושא כתב האישום, בדרך מקרה, והיו לידידים. ביממה שקדמה לרצח יצאה זהבה לבילוי בתל-אביב, ופגשה באקראי את הנאשם. השניים בילו יחדיו במועדון בתל-אביב וחזרו עם אור הבוקר יחד לנתניה ברכבו של סרג' (סרג' התיר לנאשם לנהוג ברכבו). הנאשם הסיע את זהבה לבית הוריה בנתניה, וחיכה לה ברכב כשאכלה ארוחת בוקר ושוחחה עם אמה. לאחר מכן נסעו הנאשם וזהבה למלון (עדותו של הנאשם, ח"ר, ע' 344-347; הודעותיהם של אמה של זהבה וכן זוגה - ת/59, ת/60, ת/61).

40. עם הגיעם לדירה, נכנסה זהבה בשגגה לחדרו של סרג', אשר שוחח באותה שעה עם אקוקה, רעייתו, בסקיפ, כשהוא לבוש בבגדים תחתונים בלבד. אקוקה הבחינה בזהבה וכעסה על שבעלה נשים בחדרו, וסרג' כעס על הנאשם. הנאשם התנצל בפני סרג' ואקוקה, אך לדברי הנאשם לא היה זה הזמן המתאים לכך, משום

שכולם היו מאוד עצבניים. לדברי הנאשם, אקוקה היא אשה קנאית מאוד, והיא סירבה לדבר עמו. סרג' אמר לנאשם שלא יביא נשים הביתה ללא התראה מראש, ויצא לאימון כדורגל (עדות הנאשם, ח"ר, ע' 347; ח"נ, ע' 398; עדותו של סרג', ח"ר, ע' 19, להלן: "תקריט שיחת הסקייפ"). תקריט שיחת הסקייפ משמעותית מאוד בענייננו, ואחזור לכך בהמשך הדברים.

41. כשנשארו הנאשם וזהבה בדירה, ביקשה זהבה מהנאשם כסף, אך הוא סירב. השניים קיימו יחסי מין, והנאשם נתן לה 300 ₪. לאחר מכן עזבה זהבה את הדירה (עדות הנאשם, ע' 347-348).

42. זמן קצר לאחר מכן התקשרו אל הנאשם שני חברים, מטונדו בלוקין (להלן: "מטונדו") ופטריס, ובאו לבקר בדירה. השלושה עזבו יחדיו את הדירה שעות ספורות לאחר מכן, ונסעו לתל-אביב - מקום מגוריהם של החברים ומקום עבודתו של הנאשם. חבר בשם יה-יה פאטי (להלן: "פאטי") התקשר אל הנאשם וביקש להיפגש ולשוחח עמו על תקריט שיחת הסקייפ (עדות הנאשם, ח"ר, ע' 348-350; עדותו של מטונדו, ח"ר, ע' 102-108; עדותו של פאטי, ח"ר, ע' 91-92; ח"נ, ע' 97-98).

43. הנאשם אמור היה לעבוד בבית הקפה "הנרייטה" באותו ערב, אך חש עייפות והודיע שלא יגיע לעבודה. חרף זאת, התייצב הנאשם בסופו של דבר במקום עבודתו בשעה 19:00, ונשאר שם עד סמוך לשעה 23:00. בתום המשמרת חזר הנאשם למלון (עדות הנאשם, ח"ר, ע' 351, 355; הודעתה של אתל בר-אל ת/54).

אמרותיו של הנאשם במשטרה

44. כאמור, הנאשם מסר חמש הודעות במשטרה. כמו כן, התקבלו ממנו אמרות נוספות באמצעים שונים: מיד עם מעצרו בוצע תרגיל חקירה בניידת המשטרה שבה נסעו הנאשם וסרג'; לאחר מעצרו, בשעות הערב, הוכנס הנאשם לתא עם מדובבים; נערך עימות בינו לבין סרג'; ובוצע שחזור בזירה.

45. פירוט ההודעות והאמרות ייעשה ככל שהדבר נחוץ לצורך הכרעה, בדגש על אירועי הלילה שבין 26.3.13 ל-27.3.13.

הודעתו הראשונה של הנאשם - מיום 27.3.13 (ת/3, ת/4): אינו יודע דבר

46. בהודעתו הראשונה מסר הנאשם שנכנס למלון ביום 26.3.13 בשעה 23:50 עם שובו מהעבודה, וראה שחדרו של סרג' פתוח. סרג' שוחח עם אשתו בסקייפ. הנאשם פתח את הדלת, שאל לשלומם של סרג', והלך למטבח לשתות מים. הוא החליף בגדים ונרדם בשעה 00:30. בשעה 5:00 התעורר משנתו ויצא לעבודתו כמנקה בכפר שמריהו (ע' 3, ש' 51-55).

47. יצוין כי בהודעה זו מסר הנאשם שבבוקרו של יום 26.3.13, כשהגיע עם זהבה למלון, הראתה לו זהבה את דלתו של חדר מס' 514 ואמרה לו שהיא מכירה את הגבר שגר שם, ושהיא מעדיפה שהוא לא יראה אותה (ע' 2, ש' 19-20). אתיחס לכך להלן, במסגרת הדיון בטענות ההגנה.

48. באותו יום, בטרם מסר את הודעתו הראשונה, נערך **תרגיל חקירה ברכב המשטרה** שהסיע את הנאשם ואת סרג' מהמלון לתחנת המשטרה (ת/2). סרג' אמר לנאשם (בקונגולזית), שאם לא היה מסכים שיגור עמו, לא היה נכנס לבלגאן הזה. סרג' אמר כי הוא מבין שבלילה הקודם שוב הגיע הנאשם לדירה עם זהבה, והנאשם

עמוד 7

הכחיש זאת. הנאשם סיפר לסרג' שהוא דיבר עם זהבה בבוקר אחרי שסרג' הלך לאימון, והסביר לה שהיא הכניסה את סרג' למצב בעייתי מול אשתו. בשלב זה יצא השוטר שנהג ברכב, השניים נשארו לבדם, המשיכו לשוחח בשפה הקונגולזית, והוקלטו מבלי שהיו מודעים לדבר (כך לפי עדותו של הנאשם, ח"נ, ע' 443, ש' 18-16; ע' 444, ש' 4-6). סרג' שאל את הנאשם מה אמרה לו המשטרה, והנאשם השיב שאמרו לו שמצאו את טביעות אצבעותיו (של הנאשם) על גופתה של זהבה, וששאלו אותו לגבי דלת וחלון חדרו. הנאשם אמר שאם היה אשם, לא היה מגיע לאחר שהתקשרו אליו השוטרים. סרג' תהה מדוע אין נותנים לו לבצע שיחת טלפון. סרג' סיפר לנאשם שהשוטרים שאלו אותו אם שמע רעש או קטטה בחדר הסמוך, וכי השיב להם שלא שמע דבר משום שסגר את דלת חדרו, ושדיבר עם אשתו עד 2:00 בלילה ואז שכב לישון. עוד מסר סרג' לנאשם כי סיפר לשוטרים שהנאשם אמר לו שלום והלך לישון, וכשקם בבוקר הנאשם כבר לא היה בבית. על כך הגיב הנאשם: **"סרג' לא יודע, סרג' לא בסיפור הזה"**, והעלה אפשרות שזהבה הייתה קרובה לחלון ונפלה. כן הביע הנאשם פליאה על שזהבה לא לבשה תחתונים. סרג' הודיע לנאשם כי בסוף הסיפור הזה יהיה עליו לעזוב את הדירה.

הודעתו השנייה של הנאשם - מיום 29.3.13 (ת/5): סרג' הוא הרוצח

49. בהודעתו השנייה מסר הנאשם שחזר מעבודתו ביום 26.3.13 בשעה 23:50, נכנס לדירה, הלך לחדרו והריח שם את "הריח של זהבה". הוא יצא מחדרו ודפק על דלתו של סרג' כדי לברכו לשלום. סרג' נראה לו מפוחד. הנאשם הלך לשירותים וראה שם נייר טואלט מוכתם בדם. כשחזר לחדרו ונשכב על מיטתו, נכנס סרג' לחדר ואמר לו שזהבה נמצאת מתחת למיטתו של הנאשם. הנאשם הביט מתחת למיטה וראה את זהבה מוטלת שם. סרג' אמר לו שהיא מתה, ושהם צריכים להוציא אותה משם. הנאשם שאל מדוע, וסרג' השיב כי כעס על זהבה בשל הבעיה שגרמה לו בבוקר עם אשתו. סרג' הציע שיזרקו אותה לרכב. הנאשם היה המום ומפוחד. סרג', עטוי כפפות, משך ברגליה של זהבה, העמיד אותה על הברכיים, פתח את החלון ואת הווילון, החזיק אותה מהגב והניח אותה על החלון. לאחר מכן דחף סרג' את זהבה, והיא עפה ונפלה. הנאשם עזר לסרג' לסגור את החלון. הוא פחד ולא ישן כל הלילה, עד לצלצול השעון המעורר בשעה 5:01, אז התארגן ויצא למקום עבודתו בכפר שמריהו (ת/5, ע' 1, ש' 8-1; ע' 2, ש' 14-9, 34).

50. הנאשם נשאל אם הוא יודע כיצד הרג סרג' את זהבה, והשיב שאינו יודע, אך מאחר שהעיניים שלה היו נפוחות, הוא חושב שאולי הוא **חנק אותה** (הודעתו ת/5, ש' 36). יצוין כי בתמלול החקירה אמר הנאשם: **"אולי הוא תלה אותה"** (ולא "חנק"), ואולם, מצפייה בצילום הווידאו של החקירה ניתן לראות כי בעודו אומר זאת מניח הנאשם את ידו על צווארו בתנועה של חניקה (תמלול ת/6, ע' 10, ש' 32, וידאו ת/6, דקה 26:12). **לתשובתו של הנאשם ולתנועה המלווה אותה חשיבות רבה**, שכן זוהי הפעם הראשונה שבה התייחס הנאשם לכך שזהבה מתה מחנק - וזאת בשלב מוקדם של החקירה, ביוזמתו של הנאשם, ובטרם הודה הנאשם בביצוע הרצח (בניגוד לטענת ההגנה שלפיה נושא החניקה עלה לראשונה בחקירת המשטרה ביום 2.4.13, שבמהלכה הודה הנאשם ברצח). אחזור לכך בהמשך הדברים.

51. אשר לעיתוי מסירת הגרסה (כעבור יומיים ממעצרו), השיב הנאשם כי תחילה לא הפנים את האפשרות שיבלה את שארית חייו במאסר. עוד מסר הנאשם כי הוא חש מחויב לספר את שידוע לו משום שהוא מכיר את זהבה, ושאין לו סיבה להסתיר מידע על אדם שהרס את חייו (ע' 2, ש' 23-25).

52. באותו תאריך נערך לנאשם תשאול נוסף (ת/7 **תמלול התשאול**), שבו עמד על גרסתו המפלילה את סרג'. כשנשאל מדוע חזרה זהבה בלילה לדירה, ענה שאינו יודע ושלא קבע להיפגש עמה (ת/7, ע' 87, ש' 20).

כשנשאל שנית כיצד הרג סרג' את זהבה, האם בסכין, האם בפטיש, השיב:

"נחקר, אריתיה אלן אקלה סונגו: זה, הוא לא הכה אותה עם פטיש. הוא חנק אותה.

חוקר 5, בועז: הוא אמר לך?

נחקר, אריתיה אלן אקלה סונגו: כן. הוא חנק אותה.

חוקר 5, בועז: איך אתה יודע שהוא חנק אותה?

נחקר, אריתיה אלן אקלה סונגו: כי, אני מכיר את הפנים של זהבה, וכל העיניים של

זהבה באו, כאילו, משהו מאבד...

[7 שורות נוספות...]

חוקר 5, בועז: מה הוא אמר לך? אני לא, אני רוצה

לדעת מה הוא אמר לך.

נחקר, אריתיה אלן אקלה סונגו: איך, איך הדרך שבה הוא הרג אותה?

חוקר 5, בועז: כן.

נחקר, אריתיה אלן אקלה סונגו: הוא לא אמר.

חוקר 5, בועז: הוא לא אמר לך?

נחקר, אריתיה אלן אקלה סונגו: לא."

(ע' 90, ש' 32-39; ע' 91, ש' 1-9)

הגם שהשיב תחילה בחיוב לשאלה האם סרג' סיפר לו שחנק את זהבה, הרי שהנאשם חזר בו מדבריו אלה, וטען כי ידע שסרג' חנק את זהבה לפי **מראה פניה, וליתר דיוק עיניה, של זהבה.**

53. בהמשך היום נלקח הנאשם לזירה ושחזר את גרסתו שהפלילה את סרג'.

הודעתו השלישית של הנאשם - מיום 31.3.13 (ת/10): סרג' הוא הרוצח

54. הגרסה שמסר הנאשם בהודעתו השלישית בנוגע לנסיבות רציחתה של זהבה כמעט זהה לגרסתו בהודעתו השנייה. בשתי ההודעות הפליל הנאשם את סרג' ברציחתה. ההבדלים בין הגרסאות זניחים, ואין צורך לפרט אותם.

הודעתו הרביעית של הנאשם - הודייתו - מיום 2.4.13 (ת/12, ותמלול ת/13): הנאשם מודה

55. בהודעתו (הודייתו) זו הודה הנאשם לראשונה ברציחתה של זהבה. **הנאשם סיפר לראשונה שבבוקר יום 26.3.13, לאחר "תקרית שיחת הסקיפ" הפצירה בו זהבה לתת לה 500 ₪. תחילה סירב. זהבה הציעה לקיים יחסי מין תמורת הכסף, ואז נתן לה הנאשם 300 ₪, והבטיח שאת היתר ייתן לה כשיחזור מעבודתו בשעה שמונה בערב.**

הנאשם סיפר כי בהמשך אותו היום היה עייף מאוד ורצה לחזור הביתה, אך התקשרו אליו ממקום העבודה שלו,

והיה עליו להגיע לשם.

הנאשם מסר שהגיע למלון ביום 26.3.13 בשעה 23:50 וראה את זהבה במסדרון הקומה החמישית, בכיוון דלת הדירה. זהבה אמרה לו שהם קבעו לשעה 20:00, ושהיא חיכתה לו. היא דרשה 200 ₪ שהבטיח לה בבוקר. הנאשם לא רצה שישמעו אותם, ולכן הוביל את זהבה אל הדירה ואמר לה לשתוק מכיוון שסרג' עצבני עליה. זהבה שמעו בקולו והלכה ישר לחדרו. הנאשם נכנס איתה לחדר, ולאחר מכן הלך לומר שלום לסרג', שדיבר עם אשתו בסקיפ. הנאשם הלך לשירותים ונכנס לחדרו. בחדר התנהל ויכוח בינו לבין זהבה בעניין הכסף. הנאשם רצה לשלם לזהבה למחרת לאחר שימיר מאה דולר שהיו ברשותו, אך זהבה עמדה על כך שייתן לה את הכסף בו במקום, משום שלא קיים את הבטחתו לפגוש אותה בדירה בשעה 20:00. הנאשם התעצבן על זהבה, והיא איימה עליו שאם לא ייתן לה את הכסף, תצעק שהוא אנס אותה. בתגובה התעצבן הנאשם עוד יותר, תפס את זהבה בצווארה, וסטר לה בחוזקה. כשעזב את צווארה ראה שהיא נופלת על המיטה. הוא הרים את ידה, וראה שהיא חלשה ולא מגיבה. זהבה לא זזה. הנאשם החזיק בצווארה כדי לבדוק אם היא נושמת, וראה כי אינה נושמת. הוא נכנס לפאניקה. הוא לא יכול היה לספר לסרג', משום שסרג' כבר היה עצבני עליו, והנאשם פחד ממנו. הנאשם הרים את זהבה מהמיטה, החזיק בה מתחת לכתפיה, פתח את החלון, דחף אותה החוצה, וסגר את החלון. הוא לא הצליח לישון עד חמש בבוקר, ואז התארגן ויצא לעבודה (ת/12, ע' 3, ש' 51-59, ש' 74-79; ע' 4, ש' 80-100). אלה הם פרטי ההודיה.

56. לאופן שבו מסר הנאשם את גרסתו במהלך **התשאול** שקדם לרישום ההודיה יש תפקיד משמעותי הן בטיעוני המאשימה הן בטיעוני ההגנה. **המאשימה** טענה כי מדובר בגרסה מתפתחת: תחילה מסר הנאשם גרסה חלקית בלבד, שקרית בחלקה, אך כשהחוקרים הבהירו לנאשם פעם אחר פעם כי אין הם מאמינים לו, מסר הנאשם, בסופו של דבר, את גרסת האמת המלאה. המאשימה הדגישה את "השתפכותו" של הנאשם בפני רפ"ק אריק שרוני ואת התנצלותו של הנאשם בפני סרג' מיד לאחר הודייתו, כפי שאלה יתוארו להלן, כאותות אמת כבדי משקל. **ההגנה** טענה מנגד כי במהלך החקירה רמזו החוקרים לנאשם מה ברצונם לשמוע ולא הרפו ממנו, עד שהנאשם הבין שהחקירה לא תסתיים מבלי שהחוקרים ישמעו את מבוקשם, היינו שהוא חנק את זהבה. לפי הטענה, ביקש הנאשם "לרצות" את חוקריו כדי להביא לסיום החקירה, ורק בשל כך סיפר כי חנק את זהבה.

לנוכח חשיבות הדברים, ונחיצותם לצורך מענה לטענת ההגנה בעניין דברי החוקרים במהלך החקירה (טענות שלא עלו, כאמור, כדי טענות זוטא), אביא להלן את עיקרי התשאול המתומלל מיום 2.4.13. יצוין כי במהלך התשאול שאל רנ"ג אלבז את השאלות בעברית, ורפ"ק שרוני תרגם אותן לצרפתית.

57. בתחילת התשאול ביום 2.4.13, אמר הנאשם לחוקריו כי הוא מקווה שהם מודעים לדברים שאמר - **"סגרנו ביחד, הוא זה ש... שביצע את המעשה..."** (ע' 2, ש' 3-5) [נראה כי כוונתו הייתה לגרסה הקודמת המפלילה את סרג']. על כך השיבו לו חוקריו רנ"ג יצחק אלבז ורפ"ק אריק שרוני כי מאז מסר גרסה זו נתקבלו תוצאות של בדיקות אשר אינן מתיישבות עם דבריו. השניים ציינו כי רופא פתולוג יכול לקבוע את שעת המוות. עוד ציינו כי הם לא רוצים שיאונה לסרג' או לנאשם כל רע, וכי הם מבקשים לדעת את האמת. החוקרים אמרו לנאשם שהן זהבה הן סרג' הם על מצפונם, והציעו לו להתנצל בפני סרג' (ת/13, ע' 2, ש' 6-39; ע' 3; ע' 4; ע' 5, ש' 9-1). בתגובה לדברים אלה ציין הנאשם כי הוא מתרגש, שזו הפעם הראשונה שהוא ניצב מול משטרה ובית משפט, שהוא בפאניקה, ושאינו מצליח לשלוט על עצמו. הוא הוסיף: **"על המצפון שלי, לא הייתי שיכור"** (ע' 5, ש' 24-30).

58. לאחר מכן סיפר הנאשם שזהבה ביקשה ממנו 500 ₪ כדי להגיע לתל-אביב, ושנתן לה 300 ₪. על המשך השתלשלות הדברים, עד לשלב שבו סטר לזהבה, סיפר באופן שוטף: חבריו הגיעו והם יצאו ביחד לתל-אביב.

הוא היה עייף, אך הכריחו אותו להגיע למשמרת בעבודה. בערב נפגש עם זהבה, שכבר הייתה במלון, כדי לתת לה 200 ₪. זהבה הודיעה לו שהיא לא תעזוב לפני שתקבל את הכסף. הנאשם הכניס אותה לדירה, ודאג שסרג' לא יידע שהיא שם, לאחר "תקרית שיחת הסקייפ" באותו בוקר. הנאשם הלך לומר לסרג' שלום וחזר לחדרו. הנאשם וזהבה ניהלו "שיחה אילמת" (כלשוננו של הנאשם), משום שלא רצה שסרג' ישמע אותם. זהבה איימה עליו שאם לא ייתן לה את הכסף, תפתח את החלון ותצעק שהוא תקף אותה, ושהמטרה תעצור אותו. הנאשם תיאר את תחושתו לשמע דבריה: **"פחדתי. אם לי יהיו בעיות עם סרג'".** הנאשם סיפר שנתן לזהבה "כאפה חזקה", ושהיא פתחה את החלון והוא סגר אותו. הוא אמר לה שיש לו \$100, ושבווקר ימירו אותם ביחד לשקלים חדשים. היא הסכימה, והשניים שכבו לישון (ע' 6 - ע' 9, ש' 28).

59. בשלב זה סיפר הנאשם כי התעורר בשעה 3:00 כשהחלון פתוח וזהבה איננה. הנאשם תהה שמא קפצה זהבה מהחלון. הוא הלך לבדוק את המעלית, אולם ראה שהיא עדיין בקומה שלהם. משלא הבין מה קרה, חזר לישון, ולמחרת בבוקר הלך כרגיל לעבודה, עד לשיחת הטלפון מהמטרה (ע' 9, ש' 26-32; ע' 10, ש' 2-15). החוקרים הבהירו לנאשם כי אינם מאמינים לו, ואמרו לו שלזהבה לא הייתה סיבה לקפוץ מהחלון, ושיש דברים אובייקטיביים שאינם מתיישבים עם גרסתו. הם הזכירו לו את משפחתה של זהבה, ואמרו כי יאפשרו לו להתנצל בפני סרג' (ע' 14, ש' 8-39; ע' 15, ש' 1-31). הנאשם טען כי סיפר את האמת, ואז אמרו לו החוקרים שהפתולוג יכול לזהות מקרים שבהם אדם מת לפני שהושלך מגובה, ושלא ניתן לתת אמון בגרסתו, כיוון שעולה ממנה כי זהבה "קפצה למוות" לאחר מותה (ע' 16, ש' 1-36). בתגובה ביקש הנאשם קודם כל להתנצל בפני סרג'. החוקרים ביקשו שקודם כל יספר את שקרה, ואמרו לו שאחרי שידבר ירגיש רגוע יותר (ע' 17, ש' 16-27; ע' 19, ש' 9-15).

60. בהמשך לדברים אלה סיפר הנאשם כי סטר לזהבה בכל הכוח, והיא נפלה, מתה, על המיטה. הנאשם תיאר כיצד נגע בשני צידי צווארה של המנוחה (כוונתו הייתה, ככל הנראה, לכך שבדק קיומו של דופק). הנאשם המשיך וסיפר שפתח את החלון והושיב את זהבה עליו, ואז היא נפלה. הנאשם טען כי פחד שסרג' יראה את זהבה, ולכן רצה להיפטר מגופתה (ע' 19, ש' 28-39; ע' 20, ש' 21, ע' 1-34). החוקרים המשיכו לומר לנאשם שהם אינם מאמינים לו. ההגנה טענה כי בשלב זה הדגישו החוקרים ביוזמתם את העובדה שנמצאו על גבי **צווארה של המנוחה טביעות אצבע, ועל כן אצטט מדברי החוקרים:**

"חוקר 2, יצחק אלבז:
דרך אגב, גם בסיפור שלו, שעכשיו הוא
אומר לנו, "נגעתי לה פה, ונגעתי לה פה,
ונתתי לה מכה פה", זה לא סתם. כי הוא
חושב שיש טביעות אצבעות שלו על הגרון
שלה, בגלל זה הוא מסביר לנו.

חוקר 1, אריק שרוני: ממ.

חוקר 2, יצחק אלבז: (מילה לא ברורה)

חוקר 1, אריק שרוני: הבנת?

נחקר, אריתיה אקלה סונגו: לא, לא.

חוקר 1, אריק שרוני: אפילו הסיפור שאתה מספר, נתת את המכה פה, נגעת פה, נגעת פה, אתה,

**תמיד, חושב, שיש טביעות אצבעות, שיש
טביעות אצבעות, עליה."**

(ע' 24, ש' 24-14)

המילה "גרון" נאמרה בעברית בלבד, ע"י יצחק אלבז, ואולם מצפייה בווידאו עולה כי תוך כדי אמירת הדברים נגעו שני החוקרים בצווארם, משני צדדיו. נראה כי רנ"ג אלבז התייחס לדברי הנאשם (דקה 32:00 לערך), עת תיאר כיצד זהבה נפלה על המיטה והוא נגע בה "כאן" ו"כאן" (תוך כדי שהוא נוגע בשני צידי צווארו). על כל פנים, לנוכח העובדה שהנאשם העלה בעצמו את נושא החנק בהודעתו השנייה במשטרה (מיום 29.3.13, שבה הפליל את סרג') - יש לדחות את טענת ההגנה שלפיה החוקרים רמזו לנאשם בדבריהם שזהבה נחנקה למוות. בעניין זה אציין כי הגם שהדבר לא הועלה בטיעוני הצדדים, מתמלול הדיבוב (ת/22, ע' 41) עולה כי המדובר יונתן העלה בדבריו את האפשרות שלפיה ייתכן שמישהו שכב עם זהבה וחנק אותה בטעות.

61. בהמשך הבהירו החוקרים לנאשם כי הם אינם מאמינים לכך שזהבה מתה מסטירה אחת, והזכירו שהפתולוג אומר משהו אחר. הם דיברו אל ליבו של הנאשם, אמרו לו שהם בטוחים שאם היה יכול להחזיר את הזמן לאחור, היה עושה זאת, וכי הם רואים שהוא אדם טוב (ע' 25, ש' 6-11, ש' 16-26). החוקרים שאלו את הנאשם אם דקר את זהבה, והוא השיב בשלילה. החוקרים אמרו שהם יודעים זאת, בזכות הפתולוג. הם הזכירו לנאשם שבגרסתו המפלילה את סרג' ציין שראה את עיניה של זהבה יוצאות, ואמרו שהם יודעים מתי ראה את עיניה של זהבה יוצאות (ע' 27, ש' 4-23). מיד לאחר מכן נאמרו הדברים הבאים:

**"נחקר, אריתיה אקלה סונגו: "אז אתם אומרים ש...
חוקר 1, אריק שרוני: לא, זה לא שאנחנו אומרים...
חוקר 2, יצחק אלבז: רגע, תן לו.
נחקר, אריתיה אקלה סונגו: שחנקתי אותה?"
(ע' 27, ש' 26-29).**

החוקרים השיבו לנאשם כי הם רוצים שיגיד את האמת, והוא השיב כי אמר את האמת, ושנתן לזהבה מכה "עם כל הכוח שלי" (ע' 28, ש' 1-2). בהמשך אמרו החוקרים לנאשם כי הם יודעים מה הוא מסתיר, ושגם אם הרג את זהבה, הוא עדיין בן אדם "עם נשמה". הם הציעו לו לבכות ו"לשחרר". בתגובה ביקש הנאשם קצת זמן. החוקרים הציעו לנאשם לעצום את עיניו, לחשוב ולספר את הסיפור, ואמרו לו בצחוק - שרק לא יירדם. הם הבטיחו לו שבלילה יישן טוב, אחרי שיוציא הכל החוצה. כן הציעו לו לשתות מים ולעשן, והבהירו שהצעתם זו אינה קשורה לדברים שיאמר. בתגובה ביקש הנאשם שלא לראות את החברים שלו, למעט סרג'. החוקרים הבטיחו לו זאת (ע' 32, 39-15; ע' 33; ע' 34, ש' 1-12).

62. בשלב זה סיפר הנאשם כי לפני שסטר לזהבה, **החזיק אותה בצווארה**. כשהחזיק אותה בצווארה, נתן לה סטירה. הנאשם סיפר שלאחר הסטירה עזב את זהבה. רפ"ק שרוני אמר לו בתגובה שלאחר הסטירה המשיך להחזיק את זהבה, אך הנאשם חזר על כך שלאחר הסטירה עזב אותה, והוסיף שבשלב זה זהבה לא זזה ולא דיברה יותר (ע' 39, ש' 25-31; ע' 40, ש' 23-30). כשנשאל מדוע תפס אותה בצווארה השיב:

"נחקר, אריתיה אקלה סונגו: כבר הייתי עצבני, כדי להדביק

אותה, ככה.

חוקר 1, אריק שרוני: ממ?

נחקר, אריתיה אקלה סונגו: אני לא יודע, זה לא (מילה לא ברורה), רציתי להדביק אותה, ככה, ניגשתי לצוואר שלה, החזקתי אותה, באמת, מהצוואר. בכל הכוח שלי, כמו ש...

חוקר 1, אריק שרוני: אה, עם כל הכוח שלך.

נחקר, אריתיה אקלה סונגו: בכל הכוח שלי, החזקתי אותה מהצוואר, והבאתי לה סטירה. כשהבאתי לה סטירה, עזבתי אותה, כי ידעתי ש... היא יכולה, אולי כאן, כבר לא הייתה לי ברירה, היא הייתה צועקת, הייתה עושה..."

(ע' 41, ש' 20-11).

63. מיד לאחר מכן נשאל הנאשם מתי ראה את עיניה של זהבה "יוצאות", והוא השיב שזה היה בבוקר, כשהראו לו את גופתה (ע' 41, ש' 21-26) - הנאשם לא הודה בכך שראה את העיניים בולטות בשעת המעשה בחדרו.

64. לאחר מכן סיפר הנאשם כיצד זרק את גופתה של זהבה: זהבה הייתה על המיטה, הוא אחז בה מתחת לכתפיה, הרים אותה ודחף אותה מהחלון (ע' 42, ש' 30-39; ע' 43, ש' 1-33; ע' 34, ש' 7-30).

65. כעבור זמן קצר יצא רנ"ג אלבז מחדר החקירות. בשלב זה אמר הנאשם לרפ"ק שרוני כי שרוני דיבר איתו "בתור אח", ושרוני השיב לו שהתנהגותו הייתה כנה. הדברים מעידים על הקרבה ויחסי האמון ששררו בין השניים, ושעליהם העיד שרוני בפנינו (להלן בפסקה 96). להלן עיקרי השיחה שבין השניים (להלן גם: "שיחת ההשתפכות"):

"נחקר, אריתיה אקלה סונגו: אבל לא עשיתי את זה בכוונה, (מילה לא ברורה), זה לא מה שרציתי".

חוקר 1, אריק שרוני: אני יודע.

נחקר, אריתיה אקלה סונגו: לא רציתי להרוג. לא רציתי להרוג...

...

נחקר, אריתיה אקלה סונגו: את הבחורה, אני אוהב... אבל כחברה שלי, לא (מילה לא ברורה). היא מאוד טובה... יש לי כאבים... אם מישהו עושה לך טוב ואני עושה לך רע... כי לא עשיתי את זה בכוונה... כשראיתי את אימא שלה בוכה, שמתי את עצמי במקומה... כשאני מסכם את זה, זה הורג אותי... זה מכאיב לי מאוד..."

(ע' 47, ש' 30-38; ע' 48, ש' 1-26)

במהלך השיחה נראה הנאשם מדבר בכאב, בקול קטן ושקט. ניכר כי נתן אמון ברפ"ק שרוני (ת/13א - צילום הווידאו). לאחר מכן נרשמה הודיה מפיו של הנאשם.

66. באותו יום שבו הודה הנאשם לראשונה בהריגתה של זהבה, 2.4.13, נערך עימות בינו לבין סרג' (ת/17 - תמלול העימות וצילום הווידאו). בעימות זה התנצל הנאשם בפני סרג', בהתרגשות ובבכי. הנאשם אמר לסרג' כי הוא כמו אח עבורו, שהוא קיבל אותו אל ביתו, ושלא מגיע לו (לסרג') להימצא במצב הזה. הנאשם אמר לסרג' כי לא תכנן את הדברים, ושהייתה זו תאונה. כן אמר לסרג' כי לא יכול היה לספר לו משום שסרג' היה עצבני עליו מהבוקר (הכוונה לבוקר שבו התפרצה זהבה בטעות אל חדרו של סרג'). סרג' אמר לנאשם שהסב לו כאב רב, וביקש ממנו לומר את כל האמת.

67. בצילום הווידאו של השחזור (ת/15) נראה הנאשם מוביל את חוקרי המשטרה כשהוא נינוח וענייני. השחזור בוצע באמצעות בובה. במהלך השחזור אחז הנאשם בבובה בידו השמאלית לזמן קצר, סטר לבובה בפניה בידו הימנית, משמאל לימין, ואז הניח לבובה. **יצוין כבר עתה כי ההגנה טענה שהשחזור אינו תומך בטענת המאשימה שלפיה חנק הנאשם את זהבה למוות. אחזור לדברים אלה בהמשך.**

68. אציין כבר בשלב זה מספר נקודות חשובות:

א. **דברי החוקרים במהלך התשאול** - ניתן להיווכח כי שני החוקרים, אלבז ושרוני, ניהלו חקירה נאותה, שלא נפלו בה פגמים. השניים חילצו מן הנאשם הודיה בדרכים לגיטימיות: **פנייה אל השכל** (האמירה שלא מאמינים לנאשם משום שישנן תוצאות של בדיקות פורנזיות, וכן משום שלזהבה לא הייתה סיבה לקפוץ מהחלון); **פנייה אל הרגש והמצפון** (האמירה כי זהבה ומשפחתה וכן סרג' רובצים על מצפונם ושיש לו הזדמנות להתנצל בפני סרג', שאילו יכול היה להחזיר את הזמן לאחור הם יודעים כי היה עושה זאת, שרואים שהוא אדם טוב, ושירגיש וישן טוב יותר לאחר שיאמר אמת); וכן התחייבו שלא יצטרך לראות את חבריו, פרט לסרג'. כפי שכבר ציינתי, החוקרים אמנם הצביעו על צווארם כשחקרו את הנאשם, ואולם, בכך הם התייחסו לדברים קודמים שאמר, ומכל מקום, הנאשם עצמו כבר התייחס לגרונה של זהבה ביום 29.3.13, עת הפליל את סרג'.

ב. **התרשמותי מהנאשם במהלך הודייתו** - במהלך ההודיה ניכרים סימני אמת רבים:

דברי הנאשם - הנאשם ציין כאמור כי הוא מתרגש, חש פאניקה, שהאירוע רובץ על מצפונם ושלא היה שיכור במהלכו. הנאשם אמר **מיוזמתו** כי לא היה שיכור, ובכך ביקש למעשה לומר כי היה פיכח וצלול בזמן המעשה. מדובר בסימן אמת משמעותי.

מראהו והתנהגותו של הנאשם - בתיעוד הווידאו (ת/13א) נראה הנאשם כשהוא מתרגש, מתקשה לדבר, מדבר "מהלב", מרכין ראש ומדבר בקול שקט. על אחת כמה וכמה במהלך "שיחת ההשתפכות" עם רפ"ק שרוני. בתיעוד שיחת ההתנצלות עם סרג' (ת/17) נראה הנאשם מתרגש ובוכה. הדבר מעיד לפי התרשמותי על נקיפות מצפון וחרטה על טפילת האשמה על סרג' - שללא ספק זועקת בחומרתה - וכן על נטילת אחריות על המעשה. הודייתו והתנצלותו של הנאשם נראות כנות ביותר.

ג. **התייחסות הנאשם בהודייתו לתחושותיו בזמן אמת** - הנאשם ציין כי חש פחד כשהבה איימה עליו בתלונת שווא, שמא הדבר יסבך אותו עוד יותר עם סרג'. כן ציין הנאשם כי חש עצבני מאוד כשתפס את זהבה בגרונה.

הודעתו החמישית של הנאשם - מיום 9.4.13 (ת/18, תמלול ת/19): הנאשם מודה

69. בהודעתו זו חזר הנאשם על עיקרי הודעתו מיום 2.4.13. הנאשם סיפר כי חנק את זהבה בחוזקה ונתן לה סטירה חזקה בפניה עם גב ידו. במהלך המאבק השמיעה זהבה קול, אך זו לא הייתה צעקה, אלא קולות של חנק. **במהלך החקירה הדגים הנאשם את קולות החנק** - אדגיש כי זהו רגע מצמרר בחקירה. לאחר שחנק את זהבה ראה הנאשם את זהבה נופלת על המיטה ולא זזה. הוא ביקש ממנה שתפסיק "לשחק משחקים". הנאשם החל לדבר עם עצמו ובדק קיומו של דופק בצווארה של זהבה. לאחר מכן הרים את זהבה ודחף אותה לבדו מהחלון (ע' 2 ליד שורה 27 ועד ליד שורה 46). הנאשם מסר בהודעתו כי כשסיפר שסרג' הוא שהרג את זהבה, עשה זאת משום שזה הדבר הראשון שעלה בראשו. הנאשם סיפר שהבין שהוא רוצה לספר את האמת, והזכיר שהתנצל בפני סרג'. הנאשם שלל מעורבות של סרג' ברצח, גם לא בסיוע להיפטר מהגופה, וציין כי הוא דובר אמת וכי אין לו יותר מה להסתיר (ע' 3, ליד שורה 65 ועד ליד שורה 78).

החוקרים בחקירה זו היו רפ"ק יגאל חסדאי ורס"ר יורי דוברינסקי.

עדות של הנאשם בבית המשפט

70. בעדותו בבית המשפט כפר הנאשם ברציחתה של זהבה, וחזר לגרסה הראשונה שמסר בחקירה המשטרתית, כאמור לעיל. עדותו בשאלות החשובות לענייננו תובא ותיבחן להלן.

מדוע הפליל את סרג'?

71. ביום 29.3.13, יומיים לאחר מעצרו, מסר הנאשם גרסה המפלילה את סרג' ברציחתה של זהבה. בחקירה הראשית סיפר הנאשם שמסר גרסה זו משום שחוקרי המשטרה אמרו לו שצילמו את סרג' מספר שהנאשם רצח את זהבה (ח"ר, ע' 359, ש' 11-15).

72. בחקירה הנגדית אישר הנאשם שאיש לא הראה לו צילום של סרג' אומר את הדברים, אך דבק בטענתו, וזאת גם כשנאמר לו שכל החקירות שלו הוקלטו והוסרטו. לדבריו, אדם נמוך ושמן במקצת הוא שאמר לו את הדברים (ח"נ, ע' 409, ש' 7-16, ש' 19). הנאשם נשאל האם לא חשב מה יקרה לסרג' (יגזר עליו מאסר עולם ויופרד מאשתו), וזאת כשאשתו של סרג' עזרה לנאשם, לפי טענתו, במציאת אמו בקונגו. תגובתו הייתה תחילה כי לא ידע שמדובר במאסר עולם ושלא התכוון להזיק לסרג', אך לאחר מכן השיב כי רצה להתנקם בסרג'. הנאשם טען כי מדובר היה ברגע של כעס, אך הוזכר לו שאין מדובר רק ברגע, שכן יומיים לאחר מכן חזר על גרסתו המפלילה את סרג'. לכך הגיב הנאשם כי הייתה לו באותו זמן תכנית לחזור לקונגו ולפגוש את אמו (ע' 409, ש' 32-29; ע' 410; ע' 411, ש' 1-18). בהמשך עדותו טען הנאשם כי בטרם מסר את הגרסה המפלילה את סרג' - הוכה על ידי גורמים משטריים. כשנשאל על דבריו בחקירה הראשית, שלפיהם הכאתו גרמה לו להודות ברצח ביום 2.4.13 (להלן), ושכעת בחקירה הנגדית הוא טוען שהכאתו גרמה לו להפליל את סרג' - עמד הנאשם על כך שהכאתו הביאה להפללתו של סרג' (ע' 416, ש' 17-25; ע' 417, ש' 1-13). גם בהמשך החקירה הנגדית, בישיבת ההוכחות הבאה, דבק בדבריו אלה, וטען כי הפליל את סרג' הן בעקבות הכאתו הן משום שנאמר לו שסרג' הפליל אותו (ע' 453, ש' 14-30). הנאשם טען כי הסיבה שאין זכר בחקירה לכך שחוקריו אמרו לו

שסרג' הפליל אותו, היא שהמשטרה לא רשמה הכול (ע' 458, ש' 4-10).

73. הקשיים בעדותו של הנאשם בנושא זה ברורים: בראשית דבריו טען הנאשם כי הפליל את סרג' משום שסבר שסרג' הפליל אותו, לאחר מכן טען שהסיבה היא הכאתו, ובהמשך טען לצירוף של שתי הסיבות יחדיו. לדברים שייחס הנאשם לשוטרים - האמירות בנוגע לסרג' והכאתו - אין זכר בתמלולי החקירה, וכפי שנראה בהמשך, הדברים אף לא נמסרו לבאת כוחו (אשר לאמירות הלכאוריות לגבי סרג', יצוין כי דברים ברוח זו הם בגדר תרגיל חקירה לגיטימי, שאין סיבה להימנע מתיעודם ולהסתירם). בנוסף, הנאשם סתר עצמו בדבריו בנוגע למכות - האם הביאו להפללתו של סרג' או להודייתו ברצח? כמו כן, הנאשם לא היה עקבי בשאלה האם רצה לפגוע בסרג'.

מדוע הודה הנאשם ברציחתה של זהבה?

74. ביום 2.4.13 הודה כאמור הנאשם, לראשונה, במיוחס לו. בחקירה הראשית נשאל הנאשם מדוע שאל את רנ"ג אלבז אם הוא רוצה שיגיד שחנק את זהבה. הנאשם טען כי המשטרה לא רצתה לקבל את גרסתו הראשונה, וכשראה שהחוקרים עומדים על כך, הודה בביצוע המעשה. כשנשאל מדוע, השיב שהחוקרים התייחסו אליו "לא יפה", ורנ"ג אלבז היכה אותו בצוואר ובבטן במהלך חקירה במשטרה, וזאת יחד עם חוקר נוסף חובש כיפה (יצוין כי בשלב זה של העדות, הבהירה הסנגורית, לשאלת בית המשפט, כי לא נטענה ולא תיטען טענה למשפט זוטא) (ח"ר, ע' 363, ש' 9-30; ע' 364, ש' 2-32; ע' 365, ש' 1-5, ש' 23-24). עוד מסר הנאשם כי באותו יום (2.4.13) עמדו אנשים ממוצא אפריקני מחוץ לחדר החקירות, וששוטר (שלא נקב בשמו) אמר לו שאנשים אלה באו כדי להכות אותו (ח"ר, ע' 367, ש' 4-15). לשאלה מדוע הודה ברצח פעם נוספת, בחקירה מיום 9.4.13, השיב הנאשם כי המשטרה הבטיחה לשחרר אותו ולהחזירו לארצו, בתנאי שיודה. כשנתבקש לפרט מי הבטיח לו, השיב שאם כל השוטרים היו נוכחים באולם, יכול היה לציין במי מדובר. כשהובהר לו שביום 9.4.13 חקרו אותו רפ"ק חסדאי ורנ"ג אלבז, השיב שלא היה זה אלבז שהבטיח לו, אלא "השני עם הכיפה". לדבריו, ההבטחה "התחילה כבר בתא" (ע' 371, ש' 30-32; ע' 372, ש' 1-13).

75. בחקירה הנגדית, כשנשאל הנאשם מדוע הודה ברצח, השיב שהמשטרה הרחיקה אותו מעורכת הדין שלו, והבטיחה שאם יאמר את האמת ישחררו אותו ויחזירו אותו לארצו (ח"נ, ע' 460, ש' 27-29; ע' 461, ש' 8-13). יחד עם זאת אישר הנאשם שהסנגורית, עו"ד צוּטקוב, ייצגה אותו כבר ביום מעצרו, שנפגש עמה בתחנת המשטרה ובבית המשפט, ושמעולם לא סיפר לה על הבטחה זו או על אלימות או איומים באלימות שהופעלו נגדו (ח"נ, ע' 462, ש' 6-14; ע' 374, ש' 9-20). לדבריו, יונתן המדובב, רפ"ק אריק שרוני ואיש משטרה נוסף - הם שהבטיחו לשחרר אותו אם יודה ברצח (ח"נ, ע' 464, ש' 27-32). הנאשם אישר שההבטחה שלפיה יודה ברצח ולאחר מכן ישוחרר אינה נשמעת הגיונית, אך טען ששהה בתנאים לא טובים ולכן האמין להבטחה (ח"נ, ע' 465, ש' 6-12). נאמר לנאשם ששיחותיו עם יונתו ועם רפ"ק שרוני בתא המעצר הוקלטו, ושבהקלטות לא נשמעת הבטחה כזו. כן נאמר לו ששיחות אלה נערכו בלילה של ה-27.3.13 ובלילה של ה-28.3.13, ושבחקירות שנערכו לאחריהן, ביום 29.3.13 וביום 31.3.13 - לא הודה ברצח, אלא הפליל את סרג'. הנאשם השיב שלא הודה מיד לאחר השיחות, ושרק כשהבין שהוא במצב גרוע, הודה כדי להשתחרר (ח"נ, ע' 466, ש' 11-1). כשנאמר לנאשם שהחקירה מיום 2.4.13 הוקלטה ושהאווירה בחדר החקירות נראית נעימה ורגועה - אישר זאת הנאשם. לדבריו: **"ב-2.4 אחד לא איום, אבל אריק שאל כל הזמן את אותן השאלות, ואז אמרתי שאני רוצה לשאול אתם רוצים שאני אגיד שאני הרגתי? שאני זרקתי אותה מהחלון? אז אני שאלתי את השאלה"** (ח"נ, ע' 466, ש' 28-30).

הנאשם נשאל מתי סיפר לראשונה על אלימות, איום או הבטחות, והשיב שכתב מכתב לשופט שבו הזכיר הכול, ומסר את המכתב לסנגורית, כדי שזו תעבירו לשופט (ע' 375, ש' 22-32; ע' 376, ש' 1-13; הסנגורית ציינה כי המכתב נמסר לה לאחר תום פרשת התביעה, ושאלן לה טענות לגבי תוכן העדות או ההודעה - ע' 377, ש' 27-28; ע' 378, ש' 7). יצוין כי המכתב לא נמסר לבית המשפט. הובהר לנאשם כי רנ"ג אלבז העיד בבית המשפט ולא נשאל האם היכה את הנאשם. הנאשם טען כי לא עלה בדעתו שהוא יכול לקום ממקומו ולבקש זאת מהסנגורית (ע' 380, ש' 31-32; ע' 381, ש' 1-3).

הנאשם נשאל מדוע מסר את הודייתו באופן הדרגתי, כשרנ"ג אלבז משכנע אותו לאורך החקירה למסור פרטים, אם החליט מראש להודות כדי להשתחרר. תשובתו הייתה: **"בן אדם לא יכול לקבל הצעה מהרגע הראשון. הוא צריך קודם לחשוב"** (ע' 470, ש' 32).

במהלך החקירה הנגדית הוצג לנאשם צילום וידאו של "שיחת ההשתפכות" בינו לבין רפ"ק שרוני. לשאלה אם דבריו בשיחה זו היו שקריים, חזר הנאשם על כך שאמר הכול כדי להשתחרר מהמשטרה, שלא הרג אף אחד ושלא היה לו מניע להרוג. לדבריו, רצה לפגוש את אמו והיה מבודד (ע' 475, ש' 7-25; ע' 476, ש' 1-5; ע' 477, ש' 8-9).

76. דומה כי הנאשם "ירה לכל הכיוונים" בניסיונו להסביר מדוע הודה ברצח ביום 2.4.13: אלימות מצד שוטרים, איומים באלימות נוספת, הרחקה מעורכת הדין שלו, והבטחה שישתחרר אם יודה ברצח. כל אחת מטענותיו אלה נשענת על כרעי תרנגולת, אך בראש ובראשונה אזכיר פעם נוספת כי **לא נטענה במסגרת משפטו של הנאשם כל טענת זוטא**, שמן הראוי היה להעלותה אם היה ממש בדבריו של הנאשם בעניין אלימות מצד שוטרים, פגיעה בזכות ההיוועצות או פיתוי והשאה. חרף דבריו של הנאשם לא נטענה כל טענת זוטא, ולמעשה **אין בסיכומי ההגנה התייחסות לטענות שהעלה הנאשם בעדותו ביחס לשאלה מדוע הודה ברצח - והדבר אומר "דרשני"**. עם זאת אתיחס בקצרה גם לבעייתיות הרבה בכל אחת מטענותיו של הנאשם בעדותו.

טענת האלימות - הנאשם טען בחקירה הראשית כי הוכה במהלך חקירה משטרתית, ואולם אין זכר לאלימות בתיעוד חקירותיו במשטרה, והנאשם עצמו אישר (בחקירה הנגדית) כי האווירה בחדר החקירות ביום 2.4.13 - אז חקר אותו רנ"ג אלבז "המכה" לפי גרסת הנאשם בעדותו - הייתה נעימה ורגועה (כפי שניתן גם להיווכח מצפייה בצילום הווידאו של החקירה - ת/13א). כמו כן, הנאשם טען בחקירה הראשית כי המכות גרמו לו להודות ברצח, אך בחקירה הנגדית טען כי המכות גרמו לו להפליל את סרג'. הסתירה בין דבריו גלויה ובולטת.

טענת ההרחקה מעורכת הדין - אין חולק כי הנאשם נפגש עם הסנגורית בתחנת המשטרה ובבית המשפט, וזאת בטרם הודה ברצח וגם כמובן לאחר מכן.

טענת ההבטחה לשחרור - אין זכר למתן הבטחה בתמלול הדיבוב (ת/22) או בכל תיעוד אחר. כמו כן, לאחר שיחותיו עם המדובבים, הפליל הנאשם את סרג' (בשתי הזדמנויות) ולא הודה ברצח אלא בחקירתו הרביעית במשטרה. זאת ועוד, הנאשם עצמו מבין כי הטענה שלפיה הובטח לו שישוחרר אם יודה ברצח - אינה הגיונית כלל ועיקר.

77. אדרבה, מדבריו של הנאשם ("**ב-2.4 אף אחד לא איים, אבל אריק שאל כל הזמן את אותן השאלות, ואז אמרתי שאני רוצה לשאול אתם רוצים שאני אגיד שאני הרגתי?...**") עולה כי "השבירה" בחקירת השאלה כיצד רצח הנאשם את זהבה - שראשיתה בשאלה האמורה - התרחשה בעקבות שאלות חוזרות במהלך החקירה שנועדה להגיע לחקר האמת. העובדה שהנאשם מסר גרסתו באופן הדרגתי, ככל שהתקדמה החקירה, תומכת אף היא בכך, וניסיונו של הנאשם להסביר את הדרגתיות גרסתו בכך שלא ניתן לקבל הצעה מהרגע הראשון -

נדון לכישלון. כמו כן וכפי שציינתי לעיל, צפייה בקלטות החקירה מלמדת כי הנאשם היה נרגש מאוד במהלך הודייתו ו"השתפכותו" בפני רפ"ק שרוני.

78. יצוין כי הנאשם סיפר בעדותו בחקירה הראשית, כשנשאל על החקירה השנייה במשטרה (מיום 29.3.13, שבה הפליל את סרג' ולא הודה ברצח), על דברים שאמרו לו המדובבים - יונתן ואריק. בין היתר סיפר כי יונתן אמר לו שלא יאמין לעורך הדין שלו, שעליו לומר למשטרה את האמת, ושרק המשטרה יכולה לעזור לו ולשלוח אותו בחזרה לארצו (ע' 361, ש' 13-19). בתמליל הדיבוב ת/22, שהוגש בהסכמה (ראו ע' 361 לפרוטוקול), ניתן להיווכח כי נאמר לנאשם שעורכי הדין בישראל גרועים - גובים כסף ולא עושים כמעט דבר - ושצריך לומר את האמת לשוטרים. יודגש כי הנאשם לא ציין דברים אלה בין הסיבות שגרמו לו להודות ברצח או בין הסיבות שגרמו לו להפליל את סרג' (השיחות עם המדובבים נערכו, כאמור, לפני החקירה השנייה במשטרה ביום 29.3.13, שבה הפליל את סרג'). על כל פנים, לא נטענה טענת זוטא גם ביחס לדברים אלה.

כיצד ידע הנאשם שזהבה נחנקה וכיצד ידע באיזה אופן נחנקה?

79. בטרם אפנה לעדותו של הנאשם בעניין זה, אקדים דברים. ההגנה טענה בסיכומיה שהנאשם הבין במהלך התשאול ביום 2.4.13 כי סיבת המוות היא ככל הנראה חנק וזאת "כפי שהדבר נאמר לו מפורשות ו'בין השורות'" (ע' 14 לסיכומי ההגנה), ולכן סיפק לחוקרים את מבוקשם. כשנשאל בתשאול מתי ראה את עיניה של זהבה יוצאות, השיב שהיה זה בבוקר יום 27.3.13, כשהראו לו את גופתה. בעניין זה טענה ההגנה כי אסור היה למשטרה להראות לנאשם את גופת המנוחה בבוקר יום 27.3.13, וכי במעשה זה חשפה המשטרה בפני הנאשם, אשר הבחין בעיניה הפקוחות "היוצאות" של המנוחה, את סיבת המוות - חנק.

80. יצוין בשלב זה, כי כבר בהודעתו השנייה במשטרה, שבה הפליל את סרג' (29.3.13), נשאל הנאשם אם ידוע לו כיצד הרג סרג' את זהבה. תשובתו הייתה שיתכן שסרג' חנק את זהבה, וזאת משום שהעיניים של זהבה היו נפוחות (הנאשם התייחס לכך שהמשטרה הראתה לו את גופתה של זהבה בזירת האירוע). כשהשיב לשאלה הניח את ידו על צווארו, בתנועה המדגימה חנק. מדברים אלה עולה כי הנאשם העלה ביוזמתו את סיבת המוות של חנק כבר בהודעתו השנייה במשטרה, לפני התשאול מיום 2.4.13. אשר לעיניה של זהבה - בעניין זה טענה המאשימה כי אין כל היגיון בדבריו של הנאשם, הואיל וגם אם ראה את גופתה של המנוחה, לא יכול היה להסיק כי מתה כתוצאה מחנק, וכי רק לאחר הנתיחה נלמדה סיבת המוות שלה. עם זאת טענה המאשימה כי הנאשם אכן ראה את עיניה הנפוחות של זהבה - אך זאת בשעה שרצח אותה בעצמו, ולא בעת שהראו לו את גופתה למחרת. כן נטען כי העובדה שהנאשם ידע שהחנק בוצע באמצעות הידיים (ולא באמצעי אחר כגון חבל או כרית), מעידה על כך שהנאשם היה נוכח בזמן החנק.

81. בעדותו בחקירה הנגדית נאמר לנאשם כי מהתמונות שצילמה המשטרה בזירת האירוע עולה שזהבה שכבה על הקרקע (לאחר שגופתה הורדה מהמעקה), כשעיניה עצומות (ת/64, תמונה 30). הנאשם נשאל אם ראה את הגופה כשעיניה פקוחות או עצומות, והשיב כי ראה אותה עם עיניים פקוחות ונפוחות (ח"נ, ע' 424, ש' 4-7). ואולם, רנ"ג אלבז העיד בבית המשפט כי עיניה של זהבה היו עצומות, ושאף אחד לא עצם את עיניה (ח"ח, ע' 173, ש' 4-7). אכן, בתמונה 30 במוצג ת/64 נראית גופתה של זהבה כשעיניה עצומות, וראיה זו נתמכת בעדותו של רנ"ג אלבז. עם זאת, לא ניתן לשלול באופן מוחלט את האפשרות שעיניה של זהבה נעצמו לפני שצולמה התמונה, ובלא ידיעתו של רנ"ג אלבז. בהתחשב בכך, אינני יכול לשלול כי הנאשם ראה את עיניה הפקוחות של המנוחה בבוקר יום 27.3.13. עם זאת, ספק רב בעיניי אם במבט חטוף בגופה ובעיניה הפקוחות

- ונניח שגם "יוצאות" - יכול אדם שאיננו איש מקצוע (הדיוט) להבין כי מדובר במקרה של חנק. גם הידיעה כי מדובר בחנק באמצעות הידיים כלל אינה מובנת בנסיבות העניין.

82. עוד בעדותו בחקירה הנגדית הופנה הנאשם לדברים שאמר במשטרה בגרסה המפלילה את סרג', ונשאל כיצד מכל האפשרויות השונות לביצוע חנק, ידע שהחנק בוצע באמצעות יד על הצוואר. תשובתו הייתה ששם את ידו על הצוואר מתוך אינסטינקט, וכן משום שהחזיק סיגריה בזמן החקירה במשטרה. כשנשאל בשנית, השיב שנתן דוגמה עם מה שהיה באמתחתו, ושלא היו לו חגורה או חבל (ח"נ, ע' 415, ש' 10-30). הוצג לנאשם הקטע מתוך הודייתו מיום 9.4.13, שבו חיקה את הקולות שזהבה השמיעה עת נפחה את נשמתה. תגובתו המיידית הייתה שאין זה הגיוני להיות בוויכוח במשך הלילה ושאל לא ישמע, אך נאמר לו שאם חונקים אדם, זה ייתכן. כשנשאל שוב מדוע חיקה את הקולות אם הוא חף מפשע, תגובתו הייתה שלא הרג אף אחד, ושלא היה לו מניע להרוג את זהבה (ח"נ, ע' 483, ש' 1-3, ש' 20-22).

83. אני סבור כי האינסטינקט שאליו התייחס הנאשם בדבריו מלמד דווקא כי הנאשם **ידע כיצד בוצע הרצח**. תשובתו שלפיה לא היו באמתחתו עזרים אחרים להדגמת חנק לא הייתה משכנעת כלל. זאת כאשר מנגד - האותנטיות המזעזעת שבה חיקה הנאשם בהודייתו במשטרה את חרחורי החנק של זהבה, והעדר הסבר מדוע אדם חף מפשע יבצע חיקוי מטלטל שכזה.

מדוע הניח הנאשם שסרג' אינו מעורב (תרגיל החקירה באוטו)?

84. בתרגיל החקירה ברכב מיום 27.3.13 (ת/2), שבו השתתפו הנאשם וסרג', אמר הנאשם: **"סרג' לא יודע, סרג' לא בסיפור הזה"**. בעדותו בחקירה הנגדית אישר הנאשם כי מהיום הראשון היה בטוח בכך שסרג' לא רצח את זהבה. כן אישר הנאשם שכשראה את זהבה, הבין שמישהו רצח אותה ושאלן זה ייתכן שנפלה מהחלון או שהתאבדה (ח"נ, ע' 435, ש' 28-32; ע' 440, ש' 13-29). הוא נשאל כיצד, בהיותו חף מפשע לטענתו, וכשסרג' יש מניע לכאורה לרצוח את זהבה לנוכח הבעיה שגרמה לו מול אשתו - היה בטוח כל כך שסרג' לא רצח את זהבה. הנאשם השיב שלא ראה אם סרג' ביצע את המעשה, משום שהוא עצמו לא היה בדירה. כשנשאל מדוע לא שאל את סרג' אם ביצע את המעשה, או אם ידוע לו מי ביצע את המעשה, השיב כי הדבר לא עלה על דעתו (ח"נ, ע' 442, ש' 11-22; ע' 446, ש' 8-24). כשהוטח בנאשם שרק אם רצח את זהבה בעצמו, יכול היה להיות כה בטוח שסרג' לא רצח את זהבה, ושאל היה חף פשע היה עליו לחשוש שסרג' רצח אותה, משום שהיה לו מניע, וכן משום שזהבה נמצאה מתחת לחלון דירתם - השיב הנאשם שלא הרג אף אחד, ושלא היה לו מניע להרוג את זהבה (ח"נ, ע' 444, ש' 17-21).

85. עוד נשאל הנאשם, מדוע העלה בשיחה עם סרג' את האפשרות שזהבה נפלה מהחלון, ולא ניסה לחשוב ביחד איתו מי רצח אותה, אם הבין מיד שהיא נרצחה. בשלב זה ציין הנאשם שבבוקרו של יום 26.3.13, כשהגיע עם זהבה למלון, אמרה לו שהיא מכירה אדם שגר בדירה 514 במלון, ושהיא אינה רוצה לראות אותו. הנאשם נשאל מדוע לא אמר זאת לסרג', והשיב שלא עלה על דעתו לשאול אם סרג' מכיר את האיש, וסיפר למשטרה על דבריה של זהבה ביחס לאיש בחדר 514 (ח"נ, ע' 448, ש' 23-26; ע' 449, ש' 30-31; ע' 450, ש' 1-23) [יוער כי ביחס לחדר 514 מסר רפ"ק יגאל חסדאי שבבדיקת המשטרה נמצא כי אין זה אפשרי שהגופה הושלכה מחדר זה ונחתה על המעקה (ח"ר, ע' 302, ש' 6-7, ש' 21-22), והסנגורית ציינה כי מסקנה זו מקובלת עליה (ע' 303, ש' 11-15)].

86. העובדה שלא חשד בסרג', ושלא ניסה לברר מי רצח את זהבה - מחזקת מאוד את עמדת המאשימה. את תשובתו שלפיה לא עלה על דעתו לשאול כאמור, יש לראות בבחינת: "מדוע לי לשאול אם ידוע לי כבר מי הרוצח?". לנאשם לא הייתה כל תשובה, פרט להצהרה כי לא הייתה לו מוטיבציה להרוג, כשהוטח בו שרק אם רצח בעצמו יכול היה להיות כל כך בטוח שסרג' לא רצח. אשר לציון חדר 514 - אין בכך תשובה לשאלה מדוע העלה את האפשרות שזהבה נפלה. ניתן גם לשאול - מדוע לא ציין את חדר 514 בשיחה עם סרג'?

נסיבות המעבר לדירתו של סרג'

87. בחקירה הראשית סיפר הנאשם כי סרג' ביקש ממנו לגור עמו בדירה, מכיוון שאינו מכיר אף אחד בנתניה. כן סיפר הנאשם כי היה מבשל עבור סרג' (ח"ר, ע' 333, ש' 32-30; ע' 334, ש' 5-7). על כך שהן סרג' הן יה פאטי מסרו שלנאשם הייתה בעיית דיור ושסרג' הסכים להכניסו אל ביתו (סרג' בעדותו - ח"ר, ע' 15, ש' 6-2; פאטי בעדותו - ח"ר, ע' 88, ש' 32-15), השיב הנאשם שדבריו של סרג' אינם נכונים, ושפאטי הוא חבר של סרג' ולכן הוא תומך בדבריו של סרג' (ע' 384, ש' 32-31; ע' 385, ש' 1-9). כשנשאל מדוע לא ביקש מבאת כוחו לחקור את סרג' על דבריו בזמן עדותו, השיב הנאשם שלא מצא שהסתירה בין הדברים מהווה בעיה גדולה (ע' 386, ש' 10-22). עוד נשאל על כך שביום 2.4.13, עת הופגש לבקשתו עם סרג' לצורך התנצלות, ציין **סרג' קיבל אותו לביתו** במצב הבעייתי שבו היה שרוי. הנאשם השיב ש"המצב הבעייתי" שבו היה שרוי הוא חוסר הידיעה היכן נמצאת אמו כל השנים, ושאשתו של סרג' עזרה לו בחיפושים אחר אמו, ובסופו של דבר, במציאתה (ע' 387, ש' 20-32; ע' 388, ש' 1-31; ע' 398, ש' 18-24).

88. הסתירה בין דבריו של הנאשם לבין הדברים שמסרו סרג' ופאטי - ברורה. הנאשם לא הציע הסבר מדוע ימסרו סרג' ופאטי גרסה שקרית בעניין זה. בעניינו של הנאשם קיים אינטרס בולט לגמד את חשיבות העזרה שקיבל מסרג': סרג' נתן לנאשם קורת גג, ולאחר "תקרית שיחת הסקייפ" קורת גג זו הייתה בסכנה מוחשית. אירועי הלילה (הגעתה של זהבה לדירה והאיום כי תצעק שהנאשם אונס אותה) - הגבירו סכנה זו. הצגת גרסה שלפיה הנאשם לא היה תלוי בסרג' לצורך מחסה נועדה לשפוך אור אחר על מערכת היחסים בין השניים ועל האירועים שקרו לאחר "תקרית שיחת הסקייפ". ייתכן שבנוסף גם סיעה אשתו של סרג' בחיפוש אחר אמו של הנאשם, ואולם, הדבר לא צוין על ידי עדים אחרים, ואף אין בו כדי לסתור, אלא רק להגדיל, את "חובו" של הנאשם לסרג'.

מדוע סיפר למשטרה שזהבה ביקשה 500 ₪?

89. הנאשם סיפר בחקירה הנגדית שנתן לזהבה 300 ₪ בבוקר יום 26.3.13, ושזו הייתה הסיבה שהסכימה לקיים עמו יחסי מין. כשנשאל על דבריו בהודייתו במשטרה ביום 2.4.13, שלפיהם זהבה דרשה ממנו סכום של 500 ₪ (ולא 300 ₪), השיב כי דבריו אלה לא היו נכונים. לטענתו סיפר במשטרה על 200 ₪ נוספים כדי **"שיתאימו מה שהמשטרה אמרה, שזהבה חזרה בערב"**. כשנשאל אם המשטרה אמרה לו להמציא את כל זה, השיב הנאשם: **"אני מספיק גדול כדי להבין את הדברים. ואני הבנתי שהמשטרה מחפשת אותי. ואז אמרתי להם, אמרתי להם מה שהם רצו לשמוע"** (ח"נ, ע' 401, ש' 9-32; ע' 402, ש' 15-16, ש' 21-25). כשנשאל האם השוטרים הפעילו נגדו כוח כדי שיאמר דברים אלה, שלל זאת, ואמר שחשב שהמשטרה תעזור לו, ולכן: **"כל מה שהם אמרו לי הייתי משתמש בזה כדי לעזור"** (ע' 403, ש' 4-8).

90. דברים אלה אינם אמינים בעיניי, וזאת בלשון המעטה. צילום הווידאו והתמלול של התשאול שנערך מיום 2.4.13

מלמדים שהנאשם סיפר ביוזמתו, באופן רציף, כיצד נתן לזהבה 300 ₪, היא ביקשה 500 ₪, והוא השיב לה שאין לו ושהיא תצטרך לחכות. לאחר מכן סיפר שכשחזר מהעבודה חיכתה לו זהבה במלון, כדי שייתן לה את 200 ₪ הנוספים (ע' 6-7 לתמלול ת/13). את דבריו אלה אמר הנאשם לאחר שהחוקרים סיפרו לו שנתקבלו תוצאות של בדיקות שאינן מתיישבות עם דבריו בחקירות הקודמות במשטרה, אמרו לו כי הן זהבה הן סרג' על מצפונו, והציעו לו הזדמנות להתנצל בפני סרג'. הנאשם ציין כי הוא מתרגש, שזו פעם ראשונה עבורו מול משטרה ובית משפט, שהוא בפאניקה ושאינו מצליח לשלוט בעצמו. הוא הוסיף **"על המצפון שלי, לא הייתי שיכור"** (ת/13, ע' 5, ש' 30). מספר שורות לאחר מכן מופיעים דבריו בנוגע לסכום שנתן לזהבה ולסכום שאותו דרשה ממנו. לשון אחר, הנאשם ניסה להסביר בעדותו את הדברים שאמר, אך תיעוד דבריו בזמן התשאול מלמד כי יש לדחות הסבר זה בשתי ידיים.

"לא הייתה לי מוטיבציה להרוג את זהבה"

91. לאורך עדותו בבית המשפט חזר הנאשם על כך שלא הרג אף אחד, ואמר: **"לא הייתי לי מוטיבציה [לעיתים: מניע] להרוג את זהבה"**. יצוין כי זו הייתה תשובתו כשנשאל שאלות קשות והתקשה לספק להן תשובה. כך, כשנשאל מדוע חיקה את קולות החנק של זהבה בחקירה במשטרה ביום 9.4.13, אם לדבריו הוא חף מפשע (ח"נ, ע' 483, ש' 13-22). וכן כשהוטח בו שרק אם רצח את זהבה בעצמו יכול היה להיות כה בטוח שסרג' לא רצח אותה (ח"נ, ע' 444, ש' 17-21). הווה אומר: לשאלות הקשות ביותר התקשה הנאשם לספק תשובה, וחזר "לדקלם" שלא הרג ושלא היה לו מניע להרוג.

עדות הנאשם - סיכום

92. עדותו של הנאשם הייתה רצופת שקרים. הדבר בלט במיוחד בהתייחסותו לסוגיות המהותיות ביותר - מדוע הודה ברציחתה של זהבה ומדוע הפליל את סרג'. הנאשם העלה טענות שונות בדבר הפעלת אמצעים פסולים על ידי המשטרה, אך מדובר בטענות שנשמעו לראשונה בעדותו, מבלי שנטענו במענה לכתב האישום. הסנגורית המלומדת כלל לא התייחסה לתוכן עדותו בסיכומיה, ומשמעות הדברים ברורה. כמו כן, הנאשם לא הצליח לספק תשובה לשאלה מדוע חיקה את קולות החנק של זהבה בחקירה וכן לשאלה כיצד יכול היה להיות כה בטוח שסרג' לא רצח את זהבה. סיכומו של דבר, עדותו של הנאשם אינה מהימנה כלל וכלל.

עדויות החוקרים

93. החוקרים רנ"ג יצחק אלבז, רפ"ק אריק שרוני, וראש הצח"מ רפ"ק יגאל חסדאי, העידו על נסיבות גביית הודיותיו של הנאשם.

רנ"ג יצחק אלבז

94. רנ"ג אלבז חקר את הנאשם ביום 2.4.13, ובאותה חקירה הודה הנאשם כאמור ברצח (העד חקר את הנאשם גם ביום 29.3.13, עת הפליל הנאשם את סרג'). בחקירה הראשית סיפר אלבז על שביום 2.4.13 פנה למצפון ולרגש של הנאשם, שוחח עמו על כך שכדאי לומר אמת, על אמונה באלוהים, על השקט הנפשי שבאמירת אמת ועל משפחת המנוחה (ח"ר, ע' 144, ש' 10-19). לעניין האווירה בחדר החקירות העיד אלבז כי הנאשם היה רגוע (ח"ר, ע' 145, ש' 19). דבריו אלה נתמכים היטב בתיעוד התשאול/חקירה מיום 2.4.13 - ראו לעיל פסקאות 57-65. בחקירה הנגדית הסביר אלבז כי ציין בפני הנאשם את קיומו של הדו"ח הפתולוגי שקבע את סיבת המוות (מבלי לנקוב בפני הנאשם בסיבת המוות) כדי להסביר לנאשם שגרסתו, שלפיה נתן לזהבה סטירה

והיא נותרה חיה, אינה מתיישבת עם הדו"ח. כן הוסיף שאמר במהלך החקירה שהנאשם חושב שיש טביעות אצבעות שלו על גרונה של המנוחה, משום שקודם לכן אמר הנאשם שתפס בצווארה של זהבה (ח"נ, ע' 150, ש' 25-32; ע' 151, ש' 1-28). כן נשאל אלבז מדוע אין זה ייתכן שהנאשם ראה את העיניים הבולטות של הגופה בבוקר, כשהציגו בפניו את הגופה, והשיב שהעיניים לא היו בולטות בבוקר (ח"נ, ע' 153, ש' 27-28). בחקירה החוזרת הוצגה בפני העד תמונתה של המנוחה לאחר שהורדה מהמעקה. העד אישר שהמנוחה הייתה עם עיניים עצומות, ושאל אחד לא עצם את עיניה (ח"ח, ע' 173, ש' 4-7).

95. עיון בתמלול ת/13 מלמד כי הנאשם לא ציין שתפס בגרונה של זהבה בטרם אמר לו אלבז כי הוא (הנאשם) חושב שמצאו את טביעות אצבעותיו על צווארה. הנאשם ציין שנגע בצוואר משני צדדיו לאחר שזהבה נפלה מתה על המיטה. יחד עם זאת, עניין זה מאבד מחשיבותו, משום שהנאשם עצמו מסר בחקירה קודמת, ביום 29.3.13, כי זהבה נחנקה למוות. חשיבות השאלה מי התייחס ראשון ל"גרונ" בחקירת 2.4.13 - פוחתת עד כדי איון.

רפ"ק אריק שרוני

96. רפ"ק שרוני הוא דובר צרפתי, והיה אחד משני המדובבים שהוכנסו לתא המעצר של הנאשם. כמו כן, השתתף רפ"ק שרוני בחקירת הנאשם ביום 2.4.13, שבמהלכה הודה הנאשם ברצח. בחקירה הראשית סיפר שרוני על כך שבתא המעצר הייתה אווירה טובה (ח"ר, ע' 323, ש' 31). כן סיפר שביום 2.4.13 הוביל אלבז את התשאול, והוא עצמו הצטרף (ח"ר, ע' 324, ש' 26-28). העד נשאל על החלק שבו נשאר לבד עם הנאשם בחדר החקירות, וסיפר כי היה זה רגע מאוד רגשי, שהנאשם דיבר אליו כאל אה, ושהוא עצמו התרגש עד דמעות (ח"ר, ע' 326, ש' 8-21). דבריו נתמכים בתיעוד החקירה (ת/13 וצילום הווידאו ת/13א).

רפ"ק יגאל חסדאי

97. רפ"ק חסדאי עמד בראש צוות החקירה בתיק, וחקר את הנאשם ביום 9.4.13, עת הודה פעם נוספת ברצח, וכן ביום 29.3.13, עת הפליל את סרג'. בחקירה הראשית סיפר חסדאי על גרסת הנאשם ביום 29.3.13 - על כך שלחקירים הייתה תחושה שהנאשם משקר, משום שלסרג' אמנם יש מניע, אך לא היה לו קשר עם המנוחה, ולא הייתה לו סיבה להרוג את זהבה בחדרו, להסתיר אותה מתחת למיטת הנאשם ולחכות לו שישבו הבייתה (ח"ר, ע' 299, ש' 1-4, 13-15, 26). חסדאי נשאל מדוע חקר את הנאשם פעם נוספת ב-9.4.13, וזאת לאחר שהנאשם כבר הודה ברצח ביום 2.4.13. חסדאי השיב כי המשטרה הייתה זהירה וביקשה לוודא שהנאשם עומד על הודייתו, גם לאחר חלוף שבעה ימים מאז ההודיה, שבהם לא נחקר הנאשם ונפגש עם עורכת דינו (ח"ר, ע' 300, ש' 29-31; ע' 301, ש' 1-10). בחקירה הנגדית טענה הסנגורית שביום 2.4.13 הנאשם רק טען שאחז בצווארה של המנוחה, ולא שחנק אותה בחוזקה, ואף לא הדגים זאת בשחזור, ולכן נדרשה חקירה נוספת ביום 9.4.13. העד שלל זאת, וטען שביום 2.4.13 לא היה חסר דבר. הוא הוסיף שהחקירה ביום 9.4.13 נדרשה גם כדי לשלול כל מעורבות של סרג'. לכן גם שאל את הנאשם האם זהבה זעקה - כדי לבדוק אפשרות שמא סרג' שמע את הצעקה ונכנס לחדר (ח"נ, ע' 318, ש' 5-6, 11-23).

עדונו של סרג' לופ

98. על המתיחות הרבה בעקבות תקרית שיחת הסקייפ: סרג' העיד בחקירה הראשית כי חברו פאטי התקשר אליו ביום 26.3.13, בזמן שנסע מאימון כדורגל לתל אביב, וסיפר לו שאקוקה (רעייתו של סרג') התקשרה אליו בנוגע לתקרית: פאטי אמר לה שמוטב שהנאשם יעזוב את הדירה, ואקוקה עמדה על כך שהדבר יבוצע (ח"ר,

ע' 19, ש' 32-28; ע' 25, ש' 19-17). עוד מסר סרג' כי בהמשך אותו יום שהה יחד עם פאטי בדירתו של חבר בתל-אביב (יניק). גם הנאשם הגיע לדירה, אך סרג' לא דיבר איתו משום שכעס עליו בעקבות התקרית (ח"ר, ע' 24, ש' 18-13). הנה כי כן, בעקבות תקרית שיחת הסקייפ יצא קצפה של אקוקה על הנאשם. היא התקשרה לחברו פאטי, דיברה איתו על כך שהנאשם צריך לצאת מהדירה, ופאטי העביר את המסר לסרג'. סרג', אשר זעם על הנאשם מיד לאחר התקרית, כבר נמנע מלדבר איתו במפגש ביניהם אחר הצהריים. מדברים אלה, וכן מעדותו של פאטי להלן, עולה כי **תקרית שיחת הסקייפ הביאה למשבר רציני ביחסים שבין הנאשם לסרג'.**

99. על שעות הערב של ה-26.3.13: סרג' העיד בחקירה הראשית כי באותו ערב הגיע למלון בשעה 21:00 לערך, וצפה בסלון דירתו בגפו במשחק כדורגל. עם סיום המשחק, בשעה 23:30 לערך, נכנס לחדרו, סגר את הדלת ושוחח עם רעייתו באמצעות הסקייפ עד השעה 02:00. במהלך השיחה פתח הנאשם את הדלת, הכניס את ראשו ודרש בשלומו של סרג'. סרג' השיב שהכל בסדר, הנאשם יצא וסגר את הדלת, וסרג' המשיך בשיחה עם רעייתו. בתום השיחה שכב סרג' לישון (ח"ר, ע' 30, ש' 24-16; ע' 33, ש' 18-4, 32-28; ע' 34, ש' 19-1; ע' 36, ש' 3-2; ע' 37, ש' 11).

בחקירה הנגדית מסר סרג' שלא ראה את זהבה במלון באותו ערב, בדרכו מהחניון לדירה, ולא שמע דפיקה בדלת דירתו (ח"נ, ע' 50, ש' 27-2; ע' 51, ש' 15-2). סרג' נשאל על שיחתו עם המדובב "יונתן", שבמהלכה אמר למדובב שלא ייתכן שזהבה נהרגה בחדרו של הנאשם, כי הוא היה שומע זאת. סרג' השיב שהעלה רעיונות שונים ביחד עם המדובב, וציין כי המשטרה מסרה לו שהתנהל ויכוח בין הנאשם לזהבה (ח"נ, ע' 64, ש' 32-2; ע' 65, ש' 16-1). כן נשאל סרג' על כך שאמר למדובב שאין זה ייתכן שזהבה נכנסה לדירה ביחד עם הנאשם באותו לילה, משום שאז הייתה צריכה להיכנס "כמו חתול". על כך השיב סרג' ששהה בחדרו בזמן שהנאשם בא ופתח את דלת חדרו כדי לברכו לשלום. לדבריו, לא ידע דבר מעבר לכך (ח"נ, ע' 65, ש' 32-20; ע' 66, ש' 8).

100. **עולה מן הדברים כי סרג' הגיע לדירה בשעה 21:00, וכי בין 23:30 ל-02:00 - השעות הרלוונטיות לענייננו - שהה סרג' בחדרו, והיה שקוע בשיחה עם אשתו.** לפי עדותו, סרג' אמנם לא ראה את זהבה כשהגיע לדירה ואף לא שמע דפיקה בדלת במהלך הערב, ואולם, אין בכך כדי לבסס ספק בענייננו. סרג' הגיע למלון כשעה לאחר השעה היעודה למפגש בין הנאשם לזהבה. כמו כן, החל מהשעה 23:30 היה סרג' מסוגר בחדרו.

101. על החקירה במשטרה שבה מסר גרסה אחרת: באחת החקירות של סרג' במשטרה, הראו לסרג' את השחזור שבו הפליל אותו הנאשם בביצוע הרצח. בתגובה מסר סרג' גרסה שבה ביקש להפליל את הנאשם ברצח, אך כמעט מיד לאחר מכן, חזר בו מדבריו אלה. סרג' העיד בחקירה הראשית כי למראה השחזור התרגז על הנאשם ורצה להפליל אותו, ולכן מסר גרסה שקרית שבה טען כי ראה כיצד הנאשם הורג את זהבה. ואולם, הוא לא ידע להשיב על שאלות המשטרה בעניין, וכמעט מיד אמר לחוקריו שהדברים אינם נכונים (ח"ר, ע' 44, ש' 32-17; ע' 45, ש' 21-1). סרג' סיפר בעדותו על תחושותיו לאחר שצפה בנאשם מפליל אותו ברצח: "... **מישהו שאני הכנסתי לדירה שלי והתייחסתי אליו כמו אח שלי, ואמרתי לו לבוא לגור איתי, למה הוא עושה לי דברים כאלה? זה מאוד עצבן אותי. אחרי זה אמרתי למשטרה [ש] כל מה שאמרתי עכשיו זה לא נכון. אני לא מכיר שום דבר מכל זה. זה רק מפני שכעסתי על אלן**" (ח"ר, ע' 45, ש' 25-21).

דבריו של סרג' מלמדים על **הפגיעה הקשה של הנאשם בסרג' -** סרג' הכניס את הנאשם לביתו והתייחס אליו כאל אח, והנאשם סיבך אותו עם אשתו ולאחר מכן אף "הרהיב עוז" והפליל את סרג' ברצח שלא ביצע. הדברים חשובים שכן הם מלמדים על הקשר הקרוב בין הנאשם וסרג' ומחזקים את טענת המאשימה, שלפיה גם נקיפות המצפון על עמוד 23

הפללתו של סרג' היו בין הגורמים שהכריעו את הנאשם בסופו של דבר, והביאו להודייתו ברצח.

עדויות של יה יה פאטי

102. פאטי, שחקן כדורגל באשדוד, הגיע מקונגו ונמצא בארץ (בזמן עדותו) כ-8 שנים. פאטי הכיר את סרג' עוד בקונגו, אך לא היה עמו בקשר אז. הקשר בין השניים נוצר בישראל, כשנתיים טרם מתן העדות. את הנאשם הכיר פאטי כחצי שנה לפני כן. פאטי הכיר בין סרג' לבין הנאשם, כדי שהנאשם יעזור לסרג' להתאקלם בישראל. סרג' סיפר לפאטי שלנאשם הייתה בעיית דיור, ושהזמין אותו לגור עמו (ח"ר, ע' 86, ש' 22-32; ע' 87, ש' 2, 18; ע' 88, ש' 10-32). **חלק זה בעדותו של פאטי תומך בכך שסרג' סייע לנאשם כשהלה נתקל בבעיית דיור.**

103. על המתיחות הרבה בעקבות תקרית שיחת הסקייפ: פאטי סיפר בחקירה הראשית שבצהרי יום 26.3.13 נפגשו בדירתו של יניק מספר חברים, ביניהם לופו והוא עצמו. אקוקה התקשרה אל סרג', שוחחה עמו וביקשה לדבר גם עם פאטי. בהמשך לתקרית שיחת הסקייפ, היא ביקשה מפאטי לדבר עם הנאשם, כדי שהלה יעזוב את דירתו של סרג'. פאטי התקשר אל הנאשם וביקש ממנו לבוא לדירתו של יניק כדי שיוכלו לדבר. הנאשם הגיע כעבור כחצי שעה, ואז סיפר לו פאטי על דרישתה של אקוקה. הנאשם השיב שיעזוב את הדירה (ח"ר, ע' 89, ש' 21-32; ע' 90, ש' 3, 21-28; ע' 91, ש' 10-20; ע' 92, ש' 26-32). פאטי מסר שבאותו ערב התקשרה אליו אקוקה פעם נוספת, וסיפרה לו שסרג' לא רצה לדבר איתה על הנושא, משום ששוחחה עם פאטי, וביקשה מפאטי לדבר עם סרג' כדי שיתקשר אליה. פאטי עשה כדבריה (ח"ר, ע' 94, ש' 10-24; ע' 95, ש' 3-16). בחקירה הנגדית אישר פאטי כי הבין מאקוקה שלסרג' לא היה נעים לומר לנאשם לעזוב את הדירה (ח"ר, ע' 95, ש' 30-31; ע' 96, ש' 1-4). **חלק זה בעדותו של פאטי מלמד על כך שתקרית שיחת הסקייפ הייתה משמעותית עד כדי כך שאקוקה ביקשה לוודא בעקבותיה, גם באמצעות פאטי, שהנאשם ייצא מדירתו של סרג', וכן על כך שהנאשם ידע כי אקוקה ביקשה שייצא מהדירה.**

עדויות של פקד מאיר דוקן - בעניין הזירה

104. **הואיל וההגנה טענה טענות שונות בדבר מחדלי חקירה, יובאו להלן עיקרי עדויות של פקד דוקן, קצין זיהוי במרחב שרון.**

105. פקד דוקן נקרא לזירה על ידי פקודו, רס"מ שלומי מלכה (מחבר דו"ח הביקור בזירה, ת/39). פקד דוקן העיד בחקירה הראשית כי לאחר ששלל אפשרות קפיצה או נפילה מגג המלון, נקרא יחד עם רס"מ מלכה להגיע לחדר 518. בחדר לא נמצאו סימני מאבק. על החלון נמצאו טביעות אצבע באיכות ירודה, ולכן לא ניתן היה לעשות בהן שימוש (ח"ר, ע' 255, ש' 28-31; ע' 256, ש' 4-8). בצדו החיצוני של אדן החלון בוצעה דגימה באמצעות מטוש (ת/39, סעיף 3.ט.).

106. בחקירה הנגדית העיד פקד דוקן כי במקרה הנדון החליט, בהתייעצות עם קצין זיהוי מחוזי, שלא להזמין לזירה מעבדת זיהוי ניידת. לדבריו, הוא נוהג להזמין מעבדה ניידת רק כשיש בכך ערך מוסף, כגון ניתוח התזות של דם או כיווני ירי, ובזירה הנדונה לא ראה צורך לעשות כן. אשר להתזות הדם, הסביר העד כי בשל מיקום הגופה על המעקה היה טפסוף של דם שיצר התזות, והוסיף כי באותו יום הייתה רוח חזקה והגופה התנדנדה על המעקה. להערת הסנגורית כי המידע הנוגע להתזות הדם אינו מופיע בדו"ח ת/39, השיב העד כי ראה את הדברים, אך אישר כי אי רישומם אינו תקין (ח"ר, ע' 257, ש' 19-24; ע' 258, ש' 17-25). העד נשאל מדוע

לא צולמה הגופה מצדו השני של המעקה (מכיוון הים). הוא השיב שלא ניתן לעשות כן הואיל ומדובר בגובה של 4 מטרים, שבאותו יום היה מעקה בלתי מחוזק, והעד לא רצה לסכן את אנשיו ואת עצמו. כמו כן, לא סבר שצילום התמונה מהעבר השני של המעקה יוסיף דבר (ח"נ, ע' 258, ש' 29-30; ע' 260, ש' 1-2). לשאלת הסנגורית מדוע לא נמדד המרחק בין המעקה שעליו הייתה מונחת הגופה לבין הקורה האלכסונית הסמוכה למקום מציאת הגופה, השיב שלא חשב על כך. לטענה כי הגופה בקושי משתחלת במרחק שבין הקורה לבין המעקה, העומד לפי מדידת ההגנה על 20.5 ס"מ, השיב פקד דוקן שהדבר מוזר ונדיר, אך אפשרי (ח"נ, ע' 260, ש' 4-27; ע' 261, ש' 14; ע' 263, ש' 4-9). בחקירה החוזרת הוסיף דוקן כי לא היה משהו שחסם את הגישה למעקה (ח"נ, ע' 287, ש' 25-32; ע' 288, ש' 1).

107. עוד מסר פקד דוקן בחקירה הנגדית כי בדק את האפשרות שהגופה לא הושלכה אלא הובאה בדרך אחרת אל המעקה שעליו נמצאה, אך שאפשרות זו נשללה. לדבריו, גופה מדממת משאירה סימנים, ובסריקות שבוצעו לא אותרו טפטופ או שובל של דם. פקד דוקן העיד כי בשלב ראשון ועד להצבעה על חדר 518 כעבור כשעה, בדקו גורמי מז"פ את האזור שבו נמצאה הגופה. בין קיר הבניין לבין מעקה הזכוכית ישנה מעין תעלה שבה נעשה ניסיון לאתר סימני מאבק. העד ציין כי במתחם הבריכה נמצאו צעיפים, וכשנשאל אם היו במקום גם קונדומים משומשים (פרט שצוין בחוות דעתו של מר רוזנגרטן אשר ביקר בזירה חודשים מאוחר יותר) השיב תחילה בחיוב, אך משנאמר לו שהדבר לא צוין בדו"ח, מסר שאינו יודע להשיב על השאלה. העד אישר כי ביצוע הסריקות לא נרשם בדו"ח ת/39 (ח"נ, ע' 264, ש' 20-31; ע' 265, ש' 1-32; ע' 266, ש' 1-2; ע' 268, ש' 32-26; ע' 269, ש' 1-3). פקד דוקן נשאל האם ייתכן שהגופה נפלה לאזור שבין קיר המלון לבין המעקה, שרוחבו 3.20 מ', ושמשם נלקחה הגופה והונחה על המעקה. העד שלל אפשרות זו, באומרו שהיה מצפה לראות שם דם כתוצאה מהנפילה (ח"נ, ע' 269, ש' 23-24; ע' 270, ש' 11-26).

108. עוד אישר העד כי לא נלקחו דגימות דם או דנ"א מהקורות הסמוכות למעקה (הקורות שלגביהן הועלתה האפשרות שהגופה פגעה בהן במעופה בטרם נחתה על המעקה). לדבריו, הסיבה לכך היא שגורמי מז"פ לא ראו דגימות על הקורות (ח"נ, ע' 266, ש' 6-32; ע' 267, ש' 1-12). כן אישר שנלקחו דגימות דנ"א מאדן החלון בחדרו של הנאשם, ושלא נמצא דנ"א של המנוחה. העד שלל את הטענה שהמנוחה אמורה הייתה להשאיר דנ"א על אדן החלון ברגע שנגעה בו. הוא הסביר שהדבר תלוי במידת החיכוך, בשאלה מה נגע בחלון (הגוף או בגד) וכן בשאלה איזה חלק של החלון נדגם. עוד ציין העד כי אזור החלון זוהם במהלך הבוקר [הכוונה לכך שסרג' נשען על אדן החלון לאחר שסנ"ץ ולדמן ביקש ממנו להסתכל מטה מהחלון] (ח"נ, ע' 273, ש' 1-31).

109. בעניין סימני האבק הלבן שנמצאו על רגליה של המנוחה, ציין פקד דוקן כי הסימנים נראים כאילו נוצרו במגע עם טיח, ושלדעתו אין הם קשורים למעקה העשוי מזכוכית (ח"נ, ע' 275, ש' 21-32; ע' 276, ש' 1-12). לטענה כי באזור הבריכה יש מקומות שבהם יש חומר לבן, הסביר פקד דוקן כי לא בדק זאת, הואיל וגם ללא קשר לסימנים הלבנים, אם הייתה הגופה נזרקת למקום אחר, ונישאת אל המעקה - היה נותר סימן לדימום במקום הנפילה. משנערך חיפוש ולא נמצא סימן כזה, המסקנה הייתה שהגופה נחתה ישירות על המעקה (ח"נ, ע' 279, ש' 11-31; ע' 280, ש' 1-16). בחקירה החוזרת אישר פקד דוקן שיש אפשרויות שרגליה של המנוחה השתפשו בקירות הלבנים בחדרו של הנאשם, וציין כי האפשרות הסבירה יותר היא שהשפשוף נוצר כתוצאה ממגע עם הלכלוך שמחוץ לחלון בחדרו של הנאשם, כשהנאשם הוציא את המנוחה אל מחוץ לחלון (ח"נ, ע' 284, ש' 30-32; ע' 285, ש' 1-9).

110. פקד דוקן סיפר בעדותו בחקירה הנגדית כי הוא זה אשר הוריד את הגופה מהמעקה, להערכתו בשעה 12:30, כשעה וחצי לאחר שהגיע לזירת האירוע. יצוין כי במהלך החקירה הנגדית הוצגה תמונה מתוך קובץ דיגיטלי של תמונות, שבה נראית הגופה מונחת על הקרקע, כשהשעה לפי התמונה היא 11:25, ולא ידוע אם היה זה שעון חורף (11:25) או קיץ (12:25) (ח"נ, ע' 267, ש' 32-20; ע' 268, ש' 17-13; ע' 277, ש' 32-11; ע' 278, ש' 16-1).

עדויות של סנ"ץ רועי ולדמן - בעניין הזירה

111. סנ"ץ ולדמן אשר הגיע לזירת האירוע לא היה חלק מצוות החקירה או מהזיהוי (ח"נ, ע' 132, ש' 12-11). בחקירתו הנגדית נשאל סנ"ץ ולדמן כיצד נשללה האפשרות שהגופה הונחה על המעקה (ולא נפלה עליו). העד השיב כי תחילה נבדקה גם אפשרות זו, אך שגם בעין בלתי מזוינת ניתן היה להבחין בחבלות קשות בגפיים בתחתונות אשר מתיישבות עם נפילה מגובה. בשל כך הוחלט להתחיל לבדוק את הדירות בקומות השונות של המלון (ח"נ, ע' 128, ש' 32-30; ע' 129, ש' 3-1, 16-15). עוד מסר סנ"ץ ולדמן כי היו על הגופה סימנים כחולים, ושהגופה נפלה בסמוך לקורה האנכית. לדבריו, ההנחה הייתה שהגופה ספגה חבטה, ייתכן שמקורה זו. העד הבהיר כי כוונתו ל"מעקה של שלט שמחובר למלון עצמו, שבעצם הוא אנכי למלון. לא מקביל למלון. שאנחנו הנחנו שממנו היא כנראה קיבלה את המכה" (ח"נ, ע' 129, ש' 32-19; ע' 130, ש' 2-1).

ראיות והערות נוספות

112. בדו"ח פעולה מיום 27.3.13 (ת/29) ובעדותו בבית המשפט, ציין רס"ל טרודי ריאד שגבה עדות מאדם בשם **אילן אלפסי** אשר שהה במלון. בהתאם לדו"ח הפעולה, אלפסי מסר לו שבבילילה הקודם, בשעה 23:00 לערך, ישב בלובי של המלון וראה זוג אתיופים צעירים, בחור ובחורה. הוא העריך את גובה הבחור כ-1.70 מ', וסיפר כי האיש לבש מכנסי ג'ינס בצבע כחול. אלפסי לא זכר את לבושה של הבחורה, אך ציין כי היה על ראשה צעיף בצבעים צהוב, אדום וחום. השניים נכנסו למלון, ומשם נכנסו אל המעלית. עוד צוין בדו"ח הפעולה כי בסריקה של הזירה באזור מציאת הגופה נמצא צעיף בצבע צהוב, אדום וחום. השוטרים לא ידעו אם הצעיף שייך למנוחה, משום שהיה מעט מרוחק מהגופה, ואולם שיערו שיתכן כי עף ברוח. בדו"ח הפעילות צוין כי רס"ל ריאד הראה לאלפסי את הצעיף, ואלפסי אישר שמדובר באותו צעיף שראה על הבחורה שנכנסה למלון.

113. בהתאם לדו"ח הפעולה ת/29, נעשה ניסיון לאתר צילומים ממצלמות האבטחה של המלון. ואולם, התחזור כי בעת האירוע לא התבצעה הקלטה כלשהי (הודעתו של **שאול חזקיהל**, מנהל המלון, מיום 7.4.13 - ת/58).

הראיות המדעיות

114. כאמור לעיל, בתחום הרפואה המשפטית הוגשו לבית המשפט חוות דעתם של ד"ר זייצב מהמכון לרפואה משפטית (מטעם המאשימה) וד"ר מאיה פורמן-רזניק שעבדה באותה עת בחברת מד"ן C.N.C. (מטעם ההגנה). כן הגישה ההגנה חוות דעת בעניין כתמי הדם שנמצאו על מעקה הזכוכית, והמאשימה הגישה חוות דעת מזימה בנושא. כאמור, בשלב הסיכומים הודיעה ההגנה כי היא זונחת הסתמכות כלשהי על חוות דעתו ועדותו של מר רוזנגרטן.

אפתח בחוות הדעת והעדויות מתחום הרפואה המשפטית.

אין מחלוקת: סיבת המוות היא חנק

115. שני המומחים, ד"ר זייצב (מטעם המאשימה) וד"ר פורמן-רזניק (מטעם ההגנה), קבעו כי זהבה ז"ל מתה כתוצאה מחנק. ד"ר זייצב, אשר יחד עם ד"ר א' קוטיק ביצע נתיחה בגופת המנוחה ביום 28.3.13, כתב בחוות דעתו מיום 15.4.13: **"מותה נגרם מתשניק (חנק) מכני בעקבות לחץ על הצוואר באמצעות חפצים נוקשים עם שטח מוגבל, כגון אצבעות של כף היד/כפות הידיים, בשילוב עם חפץ פסי ואלסטי כגון כתפיית החזייה או שולי הצווארון של שמלת המנוחה, או חפץ דומה אחר, אם כי לא ניתן לשלול שצווארון השמלה או כתפיית החזייה נלכד בין כפות הידיים לצווארה של המנוחה בעת לחץ על הצוואר"** (ת/44, ע' 11). הממצאים האנטומיים התומכים באבחנה זו היו תעלת לחץ בצוואר; פצעי שפשוף ופצע שריטה בצוואר ובתת-הסנטר; דימומים ברקמות הרכות בצוואר, סביב עצם הלשון ובלוטת התריס; דימומים בלחמית של גלגל העין הימני.

116. במענה מיום 11.12.13 לשאלותיה של באת כוח המאשימה (ת/44א), ציינו ד"ר זייצב וד"ר קוטיק כי מנגנון המוות מחנק הוא בדרך כלל חוסר באספקת דם וחמצן למוח, כתוצאה מחסימת כלי הדם הראשיים של הצוואר, המובילים דם אל המוח וממנו, ולעיתים נדירות מחסימה של קנה הנשימה. עוד צוין כי בהתבסס על מחקרים ומאמרים שפורסמו (שברובם מבוססים על מקרים מתועדים של תלייה באמצעות לולאה), ניתן להעריך את הנתונים הבאים לגבי משך הזמן הדרוש לגרימת המוות כתוצאה מתשניק מכני: איבוד הכרה מתרחש כאשר מופעל לחץ רצוף על הצוואר למשך כ-10 שניות. אם הלחץ פוסק, ניתן לחזור להכרה באופן עצמאי תוך כ-15 שניות. כאשר הלחץ נמשך באופן רציף, תנועות או ניסיונות נשימה פוסקים לאחר כ-2 דקות, ותנועות שרירים לא רצוניות פוסקות לאחר כ-4-6 דקות (מתחילת הפעלת הלחץ).

כן צוין כי במקרה הנדון לא ניתן להעריך ברמת הוודאות הרצויה את הכוח אשר הופעל על הצוואר של המנוחה וגרם למותה, אך שניתן לאשר שהכוח שהופעל הוא לפחות כ-2-3 ק"ג, כוח המספיק לגרימת חסימה בכלי הדם הראשיים ובעקבות כך למוות.

117. ד"ר זייצב העיד בחקירה הראשית כי רופא משפטי אינו יכול לקבוע לפי סימנים בצוואר אם חנק בוצע ביד אחת או בשתי ידיים ("ח", ע' 198, ש' 16-17). בחקירה הנגדית הסביר ד"ר זייצב כי התהליך של חנק הוא דינאמי, האחיזה בצוואר עשויה להשתנות, ולכן אסור לרופא משפטי לקבוע כיצד הייתה מונחת כף היד על הצוואר, ואם מדובר ביד אחת או בשתי ידיים. כן הוסיף שניתן ללחוץ על הצוואר מבלי להותיר כל סימן חיצוני ("ח", ע' 200, ש' 25-31; ע' 202, ש' 30-31). יצוין כי ד"ר פורמן-רזניק אישרה בעדותה שהספרות המקצועית בתחום קובעת ש"אל לו לרופא משפטי לקבוע באיזו יד בוצע החנק", ושהספרות מגדירה זאת כ"שרלוקנות" (בהטיית השם "שרלוק הולמס") ("ח", ע' 529, ש' 7-15).

118. ד"ר פורמן-רזניק התייחסה בחוות דעתה מיום 4.2.14 לשחזור שביצע הנאשם ביום 2.4.13, שבו הניח את יד שמאל על צווארה של הבובה, כך שהאגודל נמצא מונח על צד שמאל של הצוואר וארבע האצבעות מונחת בצד ימין של הצוואר. ד"ר פורמן-רזניק ציינה כי לפי דו"ח הנתיחה ותצלומי הנתיחה, בצד שמאל של הצוואר נמצאים 4 פצעי שפשוף זה מעל זה. הרופאה ציינה כי סימנים אלה יכולים להיות תוצאה של לחץ אצבעות, ופיזורם מתיישב עם סימני 4 אצבעות. עם זאת קבעה ד"ר פורמן-רזניק כי **פיזורם של הסימונים אינו מתיישב עם אחיזתו של הנאשם כפי שהדגים על גבי הבובה בשחזור**, שכן **"אם היה לחץ יחיד על הצוואר באמצעות האצבעות כפי שהדגים הנאשם, סימני האצבעות היו אמורים להיות מימין"**. כן ציינה כי הנאשם לא תיאר ששינה את אחיזתו או שאחז פעם נוספת בצוואר בשלב כלשהו של האירוע. הרופאה הסכימה שחנק אינו מותיר בהכרח סימן, ושמדובר בתהליך דינאמי, אך ציינה כי בהינתן קיומם של סימנים, התיאור

שנמסר בשחזור אינו מתאים לסימנים שנמצאו על צווארה של המנוחה (ע' 6 לחוות הדעת).

119. במהלך עדותה של ד"ר פורמן-רזניק התברר כי המומחית התייחסה אל השחזור שערך הנאשם כמות שהוא באופן דווקני, כאילו מדובר בתיאור מדויק וממצה של האירוע. העדה הסכימה שמה שתיאר הנאשם בשחזור אינו בהכרח מה שהיה בפועל (כפי שצוין קודם, נראה כי הנאשם "מיזער" את אכזריות המעשה), והובהר לה שהנאשם לא ציין פוזיטיבית שלא שינה את אחיזתו (ח"נ, ע' 516, ש' 17-30). העדה אישרה כי הפעלת לחץ על קנה הנשימה של אדם גורמת לו להיות לוחמני מאוד ולהיאבק, וש במקרה הנדון יש סימנים המעידים על כך שהופעל כוח חזק מאוד באזור החבלות (ח"נ, ע' 512, ש' 27-30; ע' 514, ש' 4-6). כן ציינה העדה שעצם העובדה שיש דימומים בכמה מקומות, משמעותה שהייתה תזוזה של התוקף ביחד עם המותקף (ח"נ, ע' 515, ש' 2-3). יצוין כי העדה אישרה שהממצאים מתיישבים עם חנק באמצעות היד (ח"נ, ע' 515, ש' 16-17).

120. עוד אישרה ד"ר פורמן-רזניק כי ישנה אפשרות שארבעת הסימנים על הצוואר נוצרו על ידי ארבע אצבעותיה של המנוחה, כשזו ניסתה להשתחרר מאחיזתו של הנאשם, ושגם לפי הספרות המקצועית, בית המשפט צריך לקחת בחשבון את האפשרות שהחבלות נוצרו על ידי הקורבן במהלך מאבקו (ח"נ, ע' 519, ש' 1-31; ע' 520, ש' 1-31; ע' 521, ש' 1-16). מן הראוי היה לציין אפשרות זו במסגרת חוות הדעת. בהמשך עדותה ציינה ד"ר פורמן-רזניק כי למנוחה לא היו ציפורניים (הואיל וציפורניה היו מכוסרות), ושפצעי שפשוף נגרמים בדרך כלל על ידי הציפורניים ולא על ידי האצבעות (ח"נ, ע' 522, ש' 20-30). נקודה זו לא זכתה להתייחסות בחוות הדעת של ד"ר פורמן-רזניק. בהמשך הדברים ציינה ד"ר פורמן-רזניק כי לא תוכל לשלול את האפשרות שארבעת הסימנים בצווארה של המנוחה נגרמו כתוצאה מתזוזת האגודל של הנאשם בעת החנק, ותוך כדי המאבק האלים, ולא דווקא כתוצאה מארבע אצבעות כף היד (ח"נ, ע' 530, ש' 9-22). גם אפשרות זו לא צוינה בחוות הדעת.

121. יצוין כי חוות דעתה של ד"ר פורמן-רזניק לא כללה התייחסות לחבלה הארוכה שנמצאה בבסיס הצוואר של המנוחה - חבלה שלפי חוות דעתו ועדותו של ד"ר זייצב יכול שנגרמה מהחזייה שלבשה המנוחה, משמלתה או מחפץ אחר שיכול שנתפס תחת ידיו של הנאשם בעת החנק.

122. לסיכום נושא החנק, הרי ששני המומחים סבורים כי סיבת המוות היא חנק, וכי לא ניתן לקבוע באיזו יד, או האם ביד אחת או שתיים, בוצע החנק. בחוות הדעת של ההגנה נפלו מספר פגמים לענייננו: לא נלקחה בחשבון אפשרות שבניגוד לשחזור, נעשה החנק בתהליך דינמי ותוך כדי מאבק; חוות הדעת לא כללה התייחסות לאפשרות המוכרת בספרות שלפיה הסימנים על צווארה של המנוחה נגרמו על ידי אצבעותיה תוך כדי מאבק; וחוות הדעת אף לא כללה התייחסות לחבלה הארוכה שנמצאה בבסיס הצוואר של המנוחה (שאף היא אינה מוסברת על ידי השחזור).

אין מחלוקת: לאחר מותה הושלכה זהבה מגובה, וכתוצאה נגרמו לה שברים

123. ד"ר זייצב וד"ר פורמן-רזניק תמימי דעים כי זהבה הושלכה מגובה לאחר מותה, וכי כתוצאה מכך נגרמו לה שברים באגן ובעצם הירך הימנית. בחוות דעתו התייחס ד"ר זייצב לשברים אלה, וציין כי אלה נגרמו לאחר המוות, מחבלה קשה, קרוב לוודאי בלתי ישירה (נפילה). בעדותו בחקירה ראשית הסביר ד"ר זייצב כי שברים בעצמות הארוכות של הגפיים התחתונות ושברים באגן נגרמים במקרים של תאונות דרכים כתוצאה מפגיעת

רכב, ובמקרים של נפילה מגובה. מדובר בעצמות עבות מאוד וחזקות, וכדי לשבור אותן נדרשת עוצמה רבה. במענה לשאלות מיום 11.12.13 ציין כי ניתן להעריך את מועד היווצרותם של נזקים לפני או אחרי המוות, על פי הימצאות סימנים ויטאליים, כגון דימומים. באדם חי קיימת פעולת לב וזרימת דם בכלי הדם, ולכן נזקים שנגרמים לפני המוות מלווים בדימום. לעומת זאת, אצל אדם מת פעולת הלב וזרימת הדם לא קיימות עוד, ולכן הנזקים שנגרמים לאחר המוות אינם מלווים בדימומים משמעותיים. ד"ר זייצב מסר בעדותו כי אילו נגרמו השברים באדם חי, הם היו מלווים בדימומים נרחבים. במקרה זה לא נמצא אפילו רמז לדימום, ולכן אין הוא מעריך כי הם נגרמו בתאונת דרכים. עוד ציין העד כי **מיקום מציאת הגופה, על המעקה, מתיישב עם שבר בירך** (ח"ר, ע' 192, ש' 32-9; ע' 193, ש' 17-1; ע' 196, ש' 11-13; ת/44 בפסקה 6ג).

124. ד"ר פורמן-רזניק כתבה בחוות דעתה כי ממצאים אלה - שברים באגן ובירך הימנית - אינם מתיישבים עם נפילה בודדת על המעקה (נ/2, ע' 9 ו-12). דהיינו, שלא ייתכן שהשברים באגן ובירך נגרמו מהמעקה בו זמנית (ח"נ, ע' 593, ש' 16-19). ואולם, בחקירתה הנגדית של ד"ר פורמן התברר כי קביעה זו מתבססת על ההנחה שלפיה המנוחה, שהושלכה מהחלון, פגעה רק במעקה, ואם מבטלים הנחה זו, ומקבלים את האפשרות שהמנוחה פגעה בעצמים נוספים בדרך, הרי שקביעה זו משתנה (ח"נ, ע' 593, ש' 20-29). אשר לאפשרות הפגיעה בעצמים נוספים, אישרה ד"ר פורמן-רזניק כי לא ניתן לשחזר את מעופה של הגופה באוויר, וכך גם לא ניתן לדעת גם את אופן נחיתת הגופה (ח"נ, ע' 595, ש' 8-12; ע' 596, ש' 24-28). הוצגה לד"ר פורמן-רזניק תמונה (ת/64, תמונה מס' 18) שבה נראית קונסטרוקציית קורות המתכת הנמצאות מעל פרופיל המתכת של מעקה הזכוכית: שתי קורות אלכסוניות והקורה האנכית המחברת ביניהן לבין הבניין. העדה ציינה כי אינה יכולה לשלול את האפשרות שהגופה פגעה בקורה האנכית המחברת, בטרם נחתה על פרופיל המתכת של מעקה הזכוכית (ח"נ, ע' 602, ש' 4-32; ע' 603, ש' 1). עוד יצוין כי **רפ"ק אביגדורי**, המומחה מטעם התביעה, שקבע בחוות דעתו שני תרחישים ליצירת כתמי הדם על זכוכית המעקה, הניח בשני התרחישים, בסבירות גבוהה, כי חלק מאנרגיית הנפילה של הגופה נבלמה בפגיעת הגופה בפרופיל המתכת שבסמוך ומעל לגופה (ת/66, ע' 8 - רפ"ק אביגדורי השתמש במונח "פרופיל" ולא במונח "קורה"; ומחקירתו הנגדית עולה כי כוונתו הייתה לקורה האנכית - ח"נ, ע' 966, ש' 14-22). בעדותו בחקירה הראשית הסביר רפ"ק אביגדורי כי הנחה זו מבוססת על כך שבסופו של דבר, הגולגולת לא התנפצה בנחיתה על פרופיל המתכת של מעקה הזכוכית (ח"נ, ע' 913, ש' 10-23). סיכומו של דבר, ההנחה שביסוד דבריה של ד"ר פורמן-רזניק אינה מתקיימת בהכרח, ולפי רפ"ק אביגדורי אף **סביר מאוד** כי אינה מתקיימת.

ממצאים נוספים

פצע שפשוף עם פצע קרע בראש

125. בחוות דעתו התייחס ד"ר זייצב לפצע שפשוף עם פצע קרע בראש, שנגרמו מחבלה קשה ישירה (מכה) או בלתי ישירה (נפילה), בסמוך למוות (ת/44, ע' 11). במענה לשאלות ב"כ המאשימה מיום 12.12.13 הבהירו ד"ר זייצב וד"ר קוטיק כי חבלה בלתי ישירה עשויה להיות נפילה או הטחת ראשה של המנוחה כלפי משטח נוקשה, כגון רצפה, קיר או חפץ אחר דומה (ת/44א, סעיף 7). בעדותו בחקירה ראשית הבהיר ד"ר זייצב כי כוונתו לכך שהפצעים נגרמו בסמוך לפני או אחרי המוות, ו**שחבלה זו לא גרמה למוות** (ח"ר, ע' 190, ש' 29-32; ע' 191, ש' 1-20). לשיטתו פצע הקרע בראש דימם אחרי המוות. ד"ר זייצב הסביר שפצע קרע בקרקפת עשוי לדמם לאחר המוות (הגם שאין פעולת לב או זרימת דם בכלי הדם), בעקבות התנוחה (ראש כלפי מטה) וגם משום שבקרקפת ישנם כלי דם רבים וכמות גדולה של דם (ח"ר, ע' 196, ש' 18-19; ע' 197, ש' 29-32).

ש' 4-1).

126. **ד"ר פורמן-רזניק** הסכימה בחוות דעתה עם האפשרות שהפצע במצח נגרם לפני המוות, ואף לפני שהמנוחה הוטלה. ביחס לאפשרות שהפצע נוצר בזמן שנגרמו השברים (בעקבות הטלת הגופה), ציינה המומחית כי ניתן היה לצפות "במידה מסוימת" שהתגובה החיונית תהיה דומה - העדר דימום. ואולם, הוסיפה ד"ר פורמן-רזניק כי לא ניתן לשלול כי "הגודש שהיה בראש בשל התשניק תרם להדגשת דימומים אלו" (נ/2, ע' 11). בעדותה בחקירה הנגדית אישרה ד"ר פורמן-רזניק כי **לא ניתן לקבוע אם הפצע נגרם לפני או אחרי המוות**. עוד הוסיפה כי אם נגרם הפצע לפני המוות, היא הייתה מצפה שיימצאו בחדרו של הנאשם סימנים לדימום (ח"נ, ע' 666, ש' 1-10; ע' 671, ש' 24-31). בעניין זה יצוין כי העדר ממצא של ראייה בזירה אינו שולל היתכנות האירוע, ועל כל פנים - אין זו האפשרות היחידה המועלית, שכן, כאמור, ישנן שתי אפשרויות בנוגע למועד היווצרות הפצע - לפני המוות ולאחריו.

127. אין מחלוקת אפוא כי הפצע האמור אינו קשור לסיבת המוות. זאת ועוד, המומחים תמימי דעים כי לא ניתן לקבוע אם נוצר בסמוך לפני המוות או לאחריו.

פצעי כוויה או פצעי שפשוף במותן משמאל ובירכיים

128. בחוות דעתו ציין **ד"ר זייצב** כי נמצאו פצעי כוויה במותן משמאל ובירכיים, וכי פצעים אלה נגרמו לאחר המוות, כתוצאה מהישענות הגופה על חפץ או על משטח חם (ת/44, ע' 11). בעדותו בחקירה הנגדית טען ד"ר זייצב כי הפצעים מתאימים למנח הגופה על פרופיל המתכת של מעקה הזכוכית (ח"נ, ע' 212, ש' 24-32). לעומתו, ציינה **ד"ר פורמן-רזניק** בחוות דעתה כי לא סביר שבשעות הלילה והבוקר בחודש מרץ, יתלהט המעקה עד כדי גרימת כוויות. כן הוסיפה כי "הכוויות" הנטענות נמצאות גם באזורים שבהם לא היה מגע בין הגופה לבין פרופיל המתכת. לשיטתה, מדובר בפצעי שפשוף והתייבשות העור, ולא בכוויות (המומחית ציינה בהגינותה כי כך נרשם גם בהקלדה הראשונה של חוות הדעת מטעם המאשימה, שאותה רשם ד"ר קוטיק). ד"ר פורמן-רזניק הוסיפה כי פיזורם של פצעים אלה אינו מתיישב עם מהלומה בודדת מהמעקה שעליו נחתה הגופה, ואולם ביחס לכך כבר ראינו לעיל כי קיימת אפשרות סבירה מאוד שלפיה הגופה לא נחתה ישירות על פרופיל המתכת של המעקה, אלא פגעה בקורת מתכת לפני כן (נ/2, ע' 4, 9-10; פסקה 124 לעיל).

129. יצוין כי במהלך חקירתו הנגדית של ד"ר זייצב הועלו ספקות באשר להיווצרותם של פצעי כוויה במקרה הנדון, ובסופו של דבר, בחקירה החוזרת, ציין ד"ר זייצב כי קיימת אפשרות נוספת, שלפיה מדובר בחבלה קלה כתוצאה מנפילה - פצעי שפשוף והתייבשות העור. לדבריו, לאחר המוות לא נגרמים פצעי שפשוף קלאסיים (ח"נ, ע' 239, ש' 18-27). גם ד"ר פורמן-רזניק אישרה בעדותה כי מדובר בפצע שדומה במראהו לכוויה (ח"נ, ע' 628, ש' 3-8). ואכן, בסיכומי המאשימה צוין כי **כיום אין מחלוקת בין התביעה להגנה על כך שבהחלט ייתכן שהפצעים האמורים הם פצעי שפשוף אשר נראים דומים לפצעי כוויה**.

130. ד"ר פורמן-רזניק התייחסה בחוות דעתה גם לפצע שפשוף בגב ולפצע שפשוף והתייבשות עור באמה הימנית. (נ/2, ע' 4, 11). בעדותה בחקירה הנגדית ציינה המומחית כי הפצע באמה נגרם לאחר המוות (משום שקרקעית הפצע היא בצבע צהוב, ח"נ, ע' 631, ש' 4-6). לגבי הפצע בגב ציינה כי לא ניתן לשלול שהפצע נגרם בסמוך למוות - ייתכן גם סמוך לפני המוות (ח"נ, ע' 632, ש' 19-26).

צלוקת בצוואר מימין

131. בחוות הדעת של ד"ר זייצב נרשם כי נמצאה צלוקת בצוואר מצד ימין, ולא ניתן לקבוע לגביה, ברמת הוודאות הנדרשת, את מנגנון ומועד היווצרותה (ת/44, ע' 11). אין התייחסות לממצא זה בחוות הדעת של ד"ר פורמן-רזניק.

שעת המוות

132. שעת המוות הוערכה תחילה על ידי המומחה מטעם המאשימה כ-14-16 שעות קודם לבדיקתה בתאריך 27.3.13 בשעה 15:00 (ת/44, ע' 2). במענה לשאלות המאשימה מיום 11.12.13 צוין כי הערכת מועד המוות מתבצעת על פי שלושה שינויים עיקריים המופיעים לאחר המוות: טמפרטורת הגופה, צפידת המוות (התקשות השרירים לאחר המוות) וכתמי המוות. כן צוין כי באופן רגיל, הגופה נבדקת במקום מציאתה, אך שבמקרה הנדון **מועד המוות הוערך על פי מדידות שבוצעו במכון לרפואה משפטית ולא בזירה** (ת/44א, ע' 1). בחוות הדעת נרשם כי בבדיקה נמצא שצפידת המוות בגופה מפותחת באופן חלש בשרירי הלסתות והגפיים, שכתמי המוות לא ניתנים להערכה בשל גוון העור, ושהגופה קרה (ת/44, ע' 2-3). ד"ר זייצב לא נחקר בעניין זה בעדותו בבית המשפט.

133. ד"ר פורמן-רזניק ציינה בחוות דעתה כי לא ניתן לקבוע את שעת המוות על סמך טמפרטורת הגופה במקרה הנדון, וזאת בין היתר משום שמדידת הטמפרטורה נעשתה בעת בדיקתה במכון ולא במקום מציאתה, ומשום שלא נמדדה טמפרטורת הסביבה שבה נמצאה הגופה.

134. המאשימה הודיעה בסיכומיה כי לנוכח העובדה שטמפרטורת הגופה לא נמדדה בזירה, ובנסיבות שבהן הגופה שהתה לשיטתה שעות ארוכות בטמפרטורה סביבתית שהשתנתה משמעותית בין הלילה, הבוקר ועד לבדיקתה בשעה 15:00 בצהריים - היא זונחת את טענותיה בנוגע לקביעת שעת המוות, ומבקשת שבית המשפט יתעלם מקביעתו של ד"ר זייצב בחוות דעתו בעניין זה. ניתן לראות אפוא כי כיום **אין מחלוקת בין המאשימה לבין ההגנה לגבי הקביעה כי לא ניתן לקבוע את שעת המוות על סמך הטמפרטורה שנמדדה בבדיקת הגופה**.

135. **אשר לצפידת המוות**, ד"ר פורמן-רזניק ציינה כי צפידה לבדה יכולה לתת התרשמות לגבי מועד המוות, אך שאין אפשרות לקבוע נחרצות את שעת המוות על פיה בלבד. המומחית קבעה בחוות דעתה כי טווח השעות שאותו העריך ד"ר זייצב אינו סביר בהינתן הצפידה החלשה שנצפתה. בחוות הדעת ציינה המומחית כי קיימות הערכות כלליות שונות בספרות לגבי קצב התפתחותה. כך, על פי Saukko ו-Knight (בע' 61) צפידה מתחילה להתפתח כ-3-6 לאחר המוות. על פי Froede (בע' 80) צפידה מתפתחת לאורך 12 שעות מהמוות, נותרת יציבה 12 שעות נוספות, ולאחר מכן יורדת בהדרגה ב-12 השעות לאחר מכן. בספרם של Dimaio ו-Dimaio (בע' 26) מתואר כי הצפידה מופיעה 2-4 לאחר המוות והיא מפותחת לחלוטין 6-12 לאחר המוות. ד"ר פורמן-רזניק ציינה כי מהספרות השונה בתחום ניתן להסיק שסביר להניח שהצפידה תהיה מפותחת כ-12 שעות לאחר המוות. צפידת מוות חלשה יכולה להתקיים בטווח שעות בודדות מהמוות (עד כ-6 שעות) או החל מ-24 שעות לאחר המוות. המומחית ציינה כי מהתמונות שצולמו בזירה ניתן להסיק שגם בזירה לא הייתה צפידה - ניתן לראות בתמונות שלאחר שהוסרה המנוחה מהמעקה היא מונחת על גבה וידיה בצידי גופה. אם הייתה צפידה מפותחת, סביר להניח שידיה היו נותרות מעבר לראשה והיה נדרש כוח כדי לשנות את תנוחת ידיה. עוד ציינה המומחית בחוות דעתה, כי צפידת מוות יכולה להתפתח בקושי באנשים עם מסת שריר קטנה מאוד, או להתפתח

ולחלוף במהירות במצבים של טמפרטורה גבוהה או לאחר פרוסים. כך צוין כי כל מצב שבו נגרמת עלייה של טמפרטורת הגוף לפני המוות, יכול לגרום להאצה בהתפתחות של צפידת המוות (נ/2, ע' 8).

136. בעדותה בחקירה הנגדית העידה ד"ר פורמן-רזניק כי על פי הספרות, עד 12 שעות לאחר המוות מתקבעת צפידה מקסימאלית (שבה הגופה נוקשה כאבן), לאחר מכן נותרת הצפידה קבועה במשך כ-12 שעות, וב-12 השעות לאחר מכן, עם התפתחות תהליך ריקבון, הצפידה מתחילה להישבר (ח"נ, ע' 545, ש' 21-15). העדה אישרה שהערכה של צפידה כחלשה או בינונית, היא הערכה סובייקטיבית של המומחה הרפואי (ח"נ, ע' 548, ש' 4-1). העדה אישרה שבהתאם לצפידה החלשה אין היא יכולה לשלול את שעת המוות שנקבעה, אך הוסיפה שלשיטתה, הקביעה אינה סבירה (ח"נ, ע' 560, ש' 4-1; ע' 561, ש' 2). כן אישרה שהספרות המקצועית מכירה במצבים שבהם הצפידה מואצת, כגון מצב של פעילות גופנית המבוצעת סמוך לפני המוות. בכלל זה אישרה העדה כי במצב שבו אדם נאבק פיסית על חייו בטרם מותו, כדוגמת זה המתואר בנסיבות האירוע, תיתכן צפידה מואצת (ח"נ, ע' 561, ש' 32-26; ע' 562, ש' 1). במהלך החקירה הנגדית הוצגה בפני המומחית האפשרות שלפי Dimai, בשעה 6:00 הייתה צפידה מקסימלית ושעד לשעה 15:00 הצפידה פחתה והלכה, ושהצפידה התרחשה באופן מואץ והוערכה על ידי ד"ר זייצב נעשתה באופן סובייקטיבי (כך שיתכן שצפידה שהוערכה כ"חלשה" הייתה למעשה "בינונית"). ד"ר פורמן-רזניק השיבה שאין מדובר במצב בלתי אפשרי (ח"נ, ע' 562, ש' 27-14; ע' 569, ש' 29-27; ע' 568, ש' 11-1). אשר לצפידת הגופה בשלב שבו הורדה מהמעקה, בשעה 12:00-11:00 בצהרי יום 27.3.13, העדה נשאלה האם אפשרי שבאותו שלב הייתה הצפידה כבר בהליך היחלשות ובדרגה בינונית. המומחית השיבה שזה מאוד מהיר אך לא בלתי אפשרי (ח"נ, ע' 577, ש' 24-14). **ניתן לסכם ולומר שד"ר פורמן-רזניק אמנם ציינה בחוות דעתה שטווח השעות שאותו העריך ד"ר זייצב אינו סביר בהינתן הצפידה שנצפתה, אך שבסופו של יום אישרה המומחית כי אין מדובר במצב בלתי אפשרי. זאת, לנוכח ההערכות השונות הקיימות בספרות באשר לקצב התפתחותה של צפידה, נסיבות האירוע שיכולות היו להביא לצפידה מואצת והסובייקטיביות המאפיינת את הערכת דרגת הצפידה.**

אין סימן על פניה של המנוחה

137. על פניה של המנוחה לא נמצאו סימני חבלות. לפי עובדות כתב האישום, הנאשם סטר לזהבה ז"ל בפניה, בחוזקה. ד"ר זייצב נשאל בחקירתו הנגדית האם במצב שבו גבר סוטר לפניה של אישה באמצעות גב כף ידו, בעוצמה שגורמת לאישה ליפול, היה מצופה שישאר סימן חבלה. ד"ר זייצב השיב שהפעולה המתוארת יכולה שלא להשאיר סימן חבלה (ח"נ, ע' 209, ש' 32-17; ע' 210, ש' 14-1).

סימני אבק לבן על הגופה

138. ד"ר פורמן-רזניק ציינה בחוות דעתה כי נמצאו סימני אבק לבן על השוקיים והקרסוליים של הגופה, וכן סימני אבק לבן על הברכיים אשר מראים סימנים פסיים, שאותם פירשה המומחית כסימנים של שפשוף או גרירה. המומחית ציינה כי מדובר בסימנים שאינם מתיישבים עם נפילה ישירה על המעקה, ומרמזים על כך שהגופה הייתה במגע עם הקרקע בטרם הייתה על המעקה (נ/2, ע' 11). בעדותה בחקירה הנגדית אישרה המומחית כי אין היא יודעת האם סימני האבק נגרמו לפני המוות או לאחריו (ח"נ, ע' 653, ש' 32-30). ד"ר פורמן-רזניק אישרה היתכנותן של אפשרויות שונות שהוצגו בפניה: המנוחה התלכלכה מאבק ברגליה עוד קודם לאירוע (ח"נ, ע' 654, ש' 31-19); הרגליים התלכלכו טרם השלכתה של הגופה, בעת הוצאת הגופה אל אדן

החלון המלוכלך ובמגע עם חזית הבניין, בשים לב שמדובר בחלון שחלקו התחתון אינו נפתח (מעין "חלון צרפתי") (ח"נ, ע' 661, 31-27; ע' 662, ש' 3-1); הגופה פגעה בקורה האנכית והתלכלכה ממנה בטרם נחתה על המעקה (ח"נ, ע' 657, ש' 31-23; הגופה התלכלכה ממעקה הזכוכית שאין חולק כי היה מכוסה באבק, בעת שהורידו אותה מן המעקה (ח"נ, ע' 656, ש' 32-31; ע' 660, ש' 31-28; ע' 661, 3-1). בתום החקירה הנגדית בעניין, אישרה המומחית את דברי ב"כ המאשימה, שלפיהם הממצאים של האבק על הגופה לא יכולים להעלות או להוריד, וצינה כי ניתן להציע הסברים שונים לממצאים הנוגעים לאבק, ואולם, לא ניתן להיעזר בממצאים אלה בנתונים הקיימים (ח"נ, ע' 663, ש' 12-16).

סימני זליגת דם על פרופיל המתכת של המעקה

139. ד"ר פורמן-רזניק ציינה בחוות דעתה כי נמצאו סימני זליגת דם על פרופיל המתכת. המומחית ציינה בחוות הדעת כי לא ניתן להסביר על פי גרסת כתב האישום כיצד הגיע דם למקום זה, שלא היה בינו לבין ראשה של המנוחה מגע (נ/2, ע' 11). בחקירתה הנגדית אישרה ד"ר פורמן-רזניק את האפשרות שבעת הורדת הגופה מהמעקה טפסף על המעקה דם מהפצע בראשה של המנוחה (ח"נ, ע' 665, ש' 19-25).

חוות הדעת של מר רוזנגרטן ורפ"ק אביגדורי

140. בנוסף לחוות הדעת של ד"ר פורמן-רזניק, הגישה ההגנה חוות דעת מיום 20.2.14 שערך מר אבנר רוזנגרטן, מנהל המכון למדע פורנזי (נ/1). לסיכום חוות דעתו ציין מר רוזנגרטן שתי מסקנות: האחת, **"הממצאים בזירה ועל גופה של המנוחה אינם מתיישבים עם השלכה מגובה"**. השנייה, **"הממצאים מתיישבים עם גרירה, הנפה והנחה על גבי המעקה"**. המומחה העריך בחוות דעתו כי **המנוחה נרצחה באזור מציאת הגופה, וגופתה הונחה על המעקה** (נ/1, ע' 7, סעיפי הסיכום וסעיף 19). המומחה התמקד בחוות דעתו **במעקה הזכוכית** שעליו נמצאה המנוחה: כתמי הדם שעליו; סימני ניגוב אבק; קרבתה של קורת התמיכה האלכסונית למעקה; מידת חוזקו של המעקה. כן התייחס המומחה לסימנים הלבנים על הגופה. **יצוין כי חוות דעת זו מטעם ההגנה, שלפיה המנוחה לא הושלכה מגובה, עומדת בסתירה למסקנתה של עדת ההגנה ד"ר פורמן-רזניק, כי המנוחה הושלכה מגובה לאחר חניקתה.**

141. לנוכח חוות הדעת, הגישה המאשימה את חוות דעתו של רפ"ק אביגדורי, ראש מעבדה ניידת שלוחת מרכז, כעדות הזמה. מסקנותיו היו אלה: **האחת, "בסבירות גבוהה מאוד, כי גופת המנוחה הושלכה מגובה מהפאה המערבית של מלון כרמל במסלול לא ידוע, וקצה מסלול מעוף הגופה היה על המעקה במקום הימצאה"** (המומחה ציין גם כי **"אפשרי כי גופת המנוחה הושלכה מהחלון בפאה המערבית של חדר 518 עליו הצביע הנאשם בשחזור"**). השנייה, המומחה הסיק קיומם של שני תרחישים אפשריים למנגנון יצירת תצורת כתמי הדם על צידה המערבי של זכוכית המעקה, **ובשני תרחישים אלה פגעה הגופה בקורה האנכית שמעל מעקה הזכוכית, טרם נחיתתה על מעקה הזכוכית**. השלישית, המומחה שלל את סברתו של מר רוזנגרטן שלפיה תצורת כתמי הדם על מעקה הזכוכית מקורה בכתמי טפסוף פאסיביים (להלן). הרביעית, המומחה שלל את מסקנתו של מומחה ההגנה כי המנוחה נרצחה באזור מציאת הגופה וכי הממצאים מתיישבים עם גרירה, הנפה והנחה על גבי המעקה.

142. בסיכומי ההגנה בכתב לא התייחסה הסנגורית המלומדת למסקנותיו של מר רוזנגרטן, ואילו ביחס לחוות דעתו של רפ"ק אביגדורי ציינה כי יש לראות בה ראיית הזמה לצורך עדותו של מומחה ההגנה בעניין כתמי הדם בלבד, ואין לראות בה מקצה שיפורים לעבודת המז"פ המשטרתי בזירה. בסיכומים בעל-פה ביום 8.6.15 נדרשה

הסנגורית להבהיר את עמדתה. התברר כי ההגנה זונחת הסתמכות כלשהי על דבריו של מר רוזנגרטן בחוות דעתו ובעדותו בבית המשפט, ולשיטתה, לנוכח הודעתה מתייתרת גם עדות ההזמה של רפ"ק אביגדורי. יצוין כי באותו שלב, לאחר עדויותיהם של שני המומחים בבית המשפט, זניחתה של הסנגורית את דבריו של מר רוזנגרטן - הייתה הגיונית ביותר, כפי שיובהר להלן. בתגובה לדברים אלה עמדה ב"כ המאשימה על כך שעדות ההזמה כבר הובאה בפני בית המשפט, ושאלן מדובר בעדות הזמה רק בעניין כתמי הדם (אכן, בהחלטתנו מיום 2.10.14 קבענו חמישה נושאים שבהם תותר עדות הזמה: א. כתמי הדם; ב. סימני הניגוב על גבי מעקה הזכוכית; ג. מהירות נפילת הגובה ועוצמת הנפילה; ד. אופן תנועת הגופה באוויר; ה. היעדר ממצא פורנזי ומסקנות הנובעות מכך).

לנוכח התפתחות זו, איני רואה צורך להתייחס באריכות לחוות הדעת ולעדויותיהם של מר רוזנגרטן ורפ"ק אביגדורי בבית המשפט. יחד עם זאת, איני סבור כי הודעתה של הסנגורית מיתרת כל התייחסות לשתי חוות הדעת. ניתן יהיה לראות כי בחוות דעתו ועדותו של רפ"ק אביגדורי נמצאו תימוכין לעמדת המאשימה. יצוין כי הסנגורית לא חלקה על כך שבית המשפט מוסמך להתייחס לכל הראיות שהובאו בפניו. הדברים יובאו להלן, בתמצית.

143. כפי שצוין, חוות דעתו של מר רוזנגרטן עומדת בסתירה לחוות דעתה של ד"ר פורמן-רזניק מטעם ההגנה. מתברר כי מר רוזנגרטן לא ראה את חוות הדעת של ד"ר זייצב וד"ר פורמן-רזניק טרם כתב את חוות דעתו (חוות דעת אלה אינן נמנות עם הנתונים שעליהם מבוססת חוות דעתו של מר רוזנגרטן - 1/1, ע' 4; כך עולה גם מחקירתו הנגדית, ע' 698, ש' 14-16; ע' 699, ש' 1-9). לפני עדותו שוחח עם ד"ר פורמן-רזניק, אשר העידה לפניו בבית המשפט **ואישרה כי המנוחה הושלכה מגובה** לאחר חניקתה (ח"נ, ע' 687, ש' 26-28). בתחילת עדותו טען המומחה כי חוות דעתו מתייחסת רק לשאלה האם סביר שהמנוחה הושלכה אל מקום מציאתה מחלון חדר 518 במלון כרמל (כפי שהוגדרה השאלה בחוות הדעת, 1/1, ע' 4). ברם, בחוות הדעת אין התייחסות ספציפית לחדר 518, והמסקנה המנוסחת בה היא מסקנה כללית השוללת השלכה מגובה (ולא ביחס לחדר 518 באופן ספציפי). בהמשך טען המומחה כי אין הוא שולל השלכה מגובה, אלא רק את נחיתת הגופה ישירות על מעקה הזכוכית (ח"נ, ע' 691, ש' 11-18). ברי כי עמדה זו שונה מאוד מן הקביעה בחוות הדעת, השוללת מכול וכול השלכה מגובה.

144. כאמור, התמקד מר רוזנגרטן בחוות דעתו **במעקה הזכוכית** שעליו נמצאה המנוחה. המומחה ציין כי כתמי הדם שנמצאו הם כתמים שנוצרו במנגנון פאסיבי של **טפטוף (drip)**, שאינו אופייני למקרה של נפילה מגובה, וכי במקרה של נפילה מגובה צפויים להיות כתמים מסוג כתמי **התזה**. לדידו, **כתמי הדם** וכן **סימני ניגוב אבק** על המעקה מצביעים על כך שהמנוחה הונחה על גבי המעקה ולא נפלה עליו. כן ציין המומחה כי אילו הייתה המנוחה נופלת מגובה, היה מצפה כי תפגע **בקורה האלכסונית** קודם לכן, אך **אין סימנים לפגיעה בקורה (אעיר כי מר רוזנגרטן התייחס לקורה האלכסונית ולא לקורה האנכית)**. כמו כן, קבע המומחה כי **המעקה אינו יציב**, ושגוף הנופל עליו עלול לעוף מעבר אליו, עקב תנודות המעקה. עוד קבע כי לנוכח **צורת המעקה והתמוכות האלכסוניות**, לא סביר שהמנוחה הושלכה מגובה אל מקום מציאתה (המומחה מדד ומצא כי הרווח בין המעקה לבין התמוכה האלכסונית הקרובה אליו הוא 25 ס"מ). בנוסף לסימנים שעל המעקה התייחס המומחה גם **לשפשופים הלבנים** שנמצאו על הגופה, וציין כי שפשופים אלה נובעים מחיכוך עם חומר בצבע לבן דוגמת הקורה הנמצאת באזור מציאת הגופה [הכוונה לקורה שנמצאת על הקרקע ולא לחלק מקונסטרוקציית הקורות שתוארה לעיל].

145. ההגנה ביקשה שלא להסתמך על קביעותיו אלה של מר רוזנגרטן. הדבר לא נאמר מפורשות, אך ברי כי

בקשה זו הועלתה בעקבות חקירתו הנגדית של מר רוזנגרטן וחוות דעתו ועדותו של עד ההזמה, רפ"ק אביגדורי - שבכולן קועקעו מהימנותו ומסקנותיו של מר רוזנגרטן. אדגים זאת להלן תוך התייחסות לסוגיית כתמי הדם.

146. **בעניין כתמי הדם**, בחוות דעתו קבע מר רוזנגרטן כי מדובר בכתמי "**טפטוף**" (**drip**), מנגנון פאסיבי שאינו אופייני למקרה של נפילה מגובה שבה צפויים להיות כתמים בתצורת התזה. בחקירתו הנגדית טען לראשונה שחלק מכתמי הדם הם כתמים מסוג "**העברה**" ("**transfer**") - כתמים המועברים מחפץ אחד לחפץ אחר על ידי אנרגיה חיצונית, וקבע כי כתמי העברה אלה מקורם בהכתמת דם משיער המנוחה על מעקה הזכוכית. הוא שלל קיומם של "כתמי התזה" (ח"נ, ע' 705, ש' 31-10; ע' 706, ש' 27-1). ואולם, תמונות מהזירה (ת/64, תמונות 15, 16, 19 ו-20) מלמדות כי שיער של המנוחה היה רחוק מכתמי הדם שעליהם הצביע המומחה ככתמי העברה. בהמשך חקירתו הנגדית, לאחר שעומת עם תמונות שעליהן סימן רפ"ק אביגדורי כתמי התזות, אישר המומחה שישנם כתמים שייתכן ותצורתם "התזה". ואולם, מספר שבועות לאחר מכן, בישיבה ההוכחות הבאה, חזר בו וטען שמדובר בכתמי טפטוף והעברה. אין צורך להכביר מלים בדבר הרושם המתקבל מחוסר העקביות ומן ההבדלים שבין חוות הדעת לבין העדות בבית המשפט.

147. מנגד, רפ"ק אביגדורי פרס בפנינו באופן בהיר וחד משמעי, בחוות דעתו ובחקירתו הנגדית, את משנתו הסדורה ביחס לכתמי הדם. הוא קבע כי תצורת הכתמים שנוצרה על המעקה באזור ראשה של המנוחה, כוללת **כתמי התזה רבים**, שאותם הגדיר ככתמים שהופעלה עליהם אנרגיה נוספת על זו של הגרביטציה. מדובר בכתמים בעלי כיווניות. עוד ציין כי מר רוזנגרטן לא פירט בחוות דעתו את הסוגים השונים של "טפטוף" המוכרים בספרות, והוסיף כי **סוג הטפטוף שאליו התכוון רוזנגרטן אינו עולה בקנה אחד עם הכתמים שנמצאו על הזכוכית בזירה**. אביגדורי הסביר כי למעשה רוב הכתמים בתצורה שעל המעקה הם כתמי התזה, ועליהם ישנן נזילות של דם כתוצאה מהפצע במצח. התצורה הכללית שנראית על המעקה היא בצורת קונוס או משפך, וניתן לראות כתמי התזה ברורים בשני צדדיה - בצד הדרומי ניתן לראות רכיב תנועה מצפון לדרום, ובצד הצפוני רכיב תנועה מדרום לצפון. התצורה והכיווניות מעידים על אנרגיה גבוהה שהופעלה. דבר נוסף המעיד על האנרגיה הגבוהה הוא גודלם של הכתמים. המומחה הסביר כי ככל שמעורבת אנרגיה גבוהה יותר גודלם של הכתמים קטן יותר, ובמקרה הנדון הכתמים הם בחלקם קטנים מאוד (ת/66, ע' 3; ח"נ, ע' 877, ש' 8-13, 30-31; ע' 878, ש' 1; ע' 880, ש' 6-14; ע' 881, ש' 18-31; ע' 882, ש' 1-11; ע' 884, ש' 10-28). ממצאיו של רפ"ק אביגדורי מקובלים עליי, **ויש בהם כדי לחזק את ראיות המאשימה**.

148. אדרש בקצרה למספר עניינים נוספים שהופיעו בחוות הדעת מטעם ההגנה. **אשר לאפשרות שהגופה פגעה בקורה האלכסונית** (יוזכר כי מר רוזנגרטן התייחס לפגיעה בקורה האלכסונית ולא לפגיעה בקורה האנכית) - רפ"ק אביגדורי הסיק בחוות דעתו כי קיימים שני תרחישים אפשריים למנגנון יצירת תצורת כתמי הדם על צידה המערבי של זכוכית המעקה. האחד: תצורת פגיעה (impact pattern), שמקורה בפגיעת מצח המנוחה בזכוכית, ויצירת פצע הקרע במצח. המומחה הניח בסבירות גבוהה כי לפני פגיעת המצח בזכוכית נבלמה חלק מאנרגיית הנפילה של הגוף בפגיעה בקורת המתכת שבסמוך ומעל לגופת המנוחה. השני: תצורת השלכה המופסקת בפתאומיות (cessation cast-off), שמקורה בפגיעה בקורת המתכת ויצירת פצע הקרע במצח ולאחר מכן במהלך הנחיתה הסופית של המנוחה, כתוצאה מתנועת "צליפת שוט" (whiplash), ניתק דם מהפצע ויצר את התצורה. גם בתרחיש זה הניח המומחה בסבירות גבוהה כי לפני פגיעת המצח בקורת המתכת נבלמה חלק מאנרגיית הפגיעה במצח בפגיעת הגוף בקורת המתכת (ת/66, ע' 8). הובהר כי כוונתו הייתה לקורת המתכת האנכית. דהיינו, **בשני התרחישים האפשריים הניח רפ"ק אביגדורי כי הגופה פגעה בקורת**

המתכת האנכית בטרם נחתה על מעקה הזכוכית. בחקירתו הנגדית הסביר המומחה כי הנחה זו נובעת מכך שבנתיחת הגופה לא נמצאו שברים בגולגולת, ושל הערכות, אילו פגע הראש במעקה הזכוכית בלא שחלק מהאנרגיה נבלמה קודם לכן - הייתה הגולגולת מתנפצת (ח"נ, ע' 913, ש' 10-23). יצוין כי מר רוזנגרטן עצמו ציין כי אילו הייתה המנוחה נופלת מגובה, היה מצפה כי חלק ממנה יפגע בקורה האלכסונית. הסתייגותו של מומחה ההגנה בעניין זה הייתה שלא נמצאו סימנים לפגיעה בקורה, ואולם רפ"ק אביגדורי הפנה לספרות המקצועית בעניין, הקובעת:

"The absence of evidence is not necessarily evidence of absence".

ובתרגום פשוט - היעדר ראיה אינו בהכרח "ראיה להיעדר" (ת/66, נספח ה'; ח"נ, ע' 908, ש' 16-17). הגם שמר רוזנגרטן טען בעדותו כי אמירה מעין זו היא "מטומטמת" (ח"נ, ע' 830, ש' 19-21), ההגנה הודיעה כי אין היא חולקת על האמור בספרות (ע' 907, ש' 30).

149. **אשר ל"השתחלות" הגופה ברווח הצר שבין הקורה האלכסונית לבין המעקה** - במהלך עדותו של פקד דוקן, כשנושא זה עלה, ציינה הסנגורית כי במסגרת פרשת ההגנה יטען המומחה מר רוזנגרטן שהשתחלות זו היא בלתי אפשרית. בחוות דעתו טען מר רוזנגרטן שלנוכח צורת המעקה והקורות האלכסוניות, לא סביר שהמנוחה הושלכה מגובה אל מקום מציאתה, ואולם, קביעה זו אינה עומדת עוד משחזרה ההגנה מחוות דעת זו. לעומת זאת, **רפ"ק אביגדורי** ציין בחוות דעתו כי אין זה אפשרי לבצע ניסוי המדמה את השלכת המנוחה וכולל את כל המשתנים (עוצמת ההשלכה, זווית ההשלכה, דינמיות הגופה באוויר וכו') כפי שאירעו באירוע האמת. ובעניין המעקה עצמו ציין רפ"ק אביגדורי כי קביעתו של מר רוזנגרטן שלפיה המעקה אינו יציב היא קביעה שבדיעבד (שאף לא נבדקה באופן מדעי), וייתכן שנחיתת הגופה עליו היא שגרמה לחוסר יציבותו (ת/66, ע' 6).

150. רפ"ק אביגדורי אישר בחוות דעתו ובעדותו בחקירה הנגדית כי **כתמי הנזילה שעל פרופיל המתכת של המעקה** מקורם בסבירות גבוהה מאוד בהורדת המנוחה מהמעקה (ת/66, ע' 3; ח"נ, ע' 898, ש' 4-8). כן אישר המומחה **ססימני הניגוב על זכוכית המעקה** יכולים לנבוע מפגיעת מצח המנוחה בזכוכית והתנהגות הגופה בעת סיום מעופה באוויר, בהתחשב בכך שקיים סיכוי רב שהגופה פגעה בקורת המתכת שמעל המעקה - אך גם מהנפה והנחה על המעקה. (ת/66, ע' 4; ח"נ, ע' 901, ש' 23-24; ע' 902, ש' 12).

151. אעיר כי הסימנים הלבנים שנמצאו על הגופה לא היו בין הנושאים שבהם הותרה עדות ההזמה, ולכן לא אדרש לדבריו של רפ"ק אביגדורי בנושא.

152. **סיכומי של פרק זה, חוות הדעת של רפ"ק אביגדורי מלמדת בעיקר על הימצאם של כתמי התזה העולים בקנה אחד עם השלכת הגופה ונחיתתה על מעקה הזכוכית ועל אפשרות סבירה ביותר כי הגופה פגעה בקורה האנכית טרם נחיתתה על מעקה הזכוכית. במסקנות אלה, התומכות בכך שגופתה של המנוחה הושלכה מגובה ונחתה על מעקה הזכוכית, יש משום חיזוק ניכר לראיות המאשימה.**

משקלה של ההודיה

153. ההגנה לא העלתה טענה נגד קבילותה של הודית הנאשם. המחלוקת היא לגבי משקלה של ההודיה. המאשימה טענה כי יש לתת להודיה משקל מלא, ואילו ההגנה טענה כי מדובר בהודיית כזב.

154. בע"פ 774/78 לוי נ' מדינת ישראל, פ"ד ל"ג(3) 228, 234 (1979) (להלן: "עניין לוי") התייחס בית המשפט העליון לחשש שמא פעל נאשם מתוך לחץ פנימי אשר הביא אותו לידי נטילת אחריות לביצוע מעשה שלא עשה. בית המשפט העליון קבע שני מבחנים מצטברים לבחינת המשקל שניתן להודיית הנאשם - מבחן פנימי ומבחן חיצוני. המבחן הפנימי מתייחס לתוכנה של ההודיה והוא תר אחר סימני האמת על-פי ההיגיון וניסיון החיים. סימנים אלה נלמדים מנוסח הדברים, סדר הרצאתם, מידת פירוטם, סבירותם הפנימית ומבחנים כיוצא באלה. המבחן החיצוני מטרתו לחפש אחר סימנים שמחוץ לדברי הנאשם בהודייתו, דהיינו בחיפוש אחר "דבר מה" נוסף שיש בו ללמד על אמיתות ההודיה (ד"נ 3081/91 קוגלי נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(4) 458, 441 (1991)). בין שני מבחנים אלה קיימים קשרי גומלין. ככל שמשקלה העצמי של ההודיה הוא גדול יותר, כן קטן הצורך להיזקק למבחן החיצוני של ה"דבר מה" (עניין לוי, בפסקה 7).

155. בע"פ 4179/09 מדינת ישראל נ' וולקוב (מיום 18.10.10, להלן: "עניין וולקוב") הציע בית המשפט העליון (כב' השופט נ' הנדל) שלושה מבחנים המהווים כלי עזר ליישום המבחנים שנקבעו בעניין לוי: "מי אמר", "מה אמר" ו-"דבר מה נוסף". המבחן הראשון עניינו זהותו של הנאשם. האם משתייך לאחת מהקבוצות אשר לחבריה נשקף סיכון גדול יותר למסירת הודיית שווא? נקבע כי על הערכאה המבררת ליתן דעתה להתרשמותה הישירה מן הנאשם, בניסיון לקבוע עמדה בשאלה האם הוא בעל מאפיינים אישיים המחזקים את האפשרות שמסר הודיית שווא. התשובה לכך תלויה, בין היתר, בפרטי החקירה. המבחן השני הוא ה"מה". בדיקת נושא זה דורשת התמודדות חזיתית עם פרטי ההודיה - הגיונה הפנימי, סבירותה, רציפותה, מידת הקוהרנטיות שבה וכיו"ב. כן יש חשיבות לשלב במהלך החקירה בו הודה הנאשם. בהקשר האחרון, המטרה היא להתחקות אחר הדינאמיקה החקירתית, לאו דווקא אחר נקודת זמן טכנית. המבחן השלישי הוא "דבר מה נוסף". בית המשפט העליון הבהיר כי הכוונה אינה רק בדיקת קיומו של דבר מה נוסף - דרישת ראייתית הכרחית לצורך קבלת ההודיה. יש לעשות שימוש במבחן החיצוני במובן הבא: האם קיימים גם "דבר מה חסר" או "דבר מה סותר". יש לשאול האם ההודיה לוקה בחסר בנקודה חשובה. "דבר מה סותר" דן בסוגיה האם ההודיה סותרת את אשר התרחש בפועל בעניין מהותי.

156. בענייננו טענה ההגנה כי יישומם של המבחנים שנקבעו בעניין לוי ובעניין וולקוב מביא למסקנה כי אין לייחס להודייתו של הנאשם משקל. כפי שאסביר להלן, דין עמדת ההגנה להידחות.

המבחן הפנימי

"מי אמר"

157. ההגנה טענה כי הנאשם, אזרח זר בישראל, נקלע לסיטואציה מלחיצה ביותר על לא עוול בכפו, וכי נסיבותיו האישיות בצירוף הלחצים שהפעילה עליו לפי הטענה המשטרה, גרמו לו תחילה להפליל את סרג', ולאחר מכן להודות בביצוע הרצח. הנאשם נמצא לבדו בישראל, אינו שולט בשפה העברית ונעדר כל גורמי תמיכה בישראל. מספר חודשים עובר לאירוע נושא כתב האישום איבד הנאשם את מקום עבודתו ומצא עצמו מחוסר קורת גג. סרג' הכניס אותו לביתו, אמנם תמורת עזרה מצדו של הנאשם, ואולם הנאשם היה תלוי בסרג' וחשש שמא יורחק מהדירה. ההגנה טענה כי בתפיסתו הסובייקטיבית של הנאשם, הוא חב לסרג' ותלוי בו. כאשר נקלע לסיטואציה שבה אישה שעמה בילה בלילה הקודם ושבינה ביקש סרג' לסלקו מהדירה, נמצאה ללא רוח חיים סמוך למקום מגוריו, וסרג' עצמו נעצר ביחד איתו בחשד לרציחתה - נכנס הנאשם ללחץ אדיר. הנאשם נעדר תמיכה, ואילו סרג' נתמך על ידי קבוצת הכדורגל שבה שיחק. לטענת ההגנה, הדבר הובחר לנאשם בחקירות ובאמצעות המדובבים. ההגנה טענה כי באמצעות הבהרות אלה, וכן באמצעות דברי המדובר

שלפיהם עורכי הדין בישראל אינם טובים ולא יוכלו לעזור לו, **לחצה המשטרה על הנאשם להפליל את סרג', ובשל כך הפליל הנאשם את סרג'.** באותו שלב, לפי הטענה, היו בידי המשטרה טביעות אצבעותיו של סרג' שנמצאו על חלון חדרו של הנאשם, וקשרו את סרג' לרצח. ואולם, ביום 29.3.13 שבו הפליל הנאשם את סרג', כבר התברר למשטרה כי טביעות האצבע הן תוצאה של זיהום הזירה, ולכן השוטרים לא קיבלו את גרסתו זו. ההגנה טענה כי ביום **2.4.13 לחצו חוקרי המשטרה על הנאשם להודות בביצוע הרצח. ההגנה טענה כי החוקרים כיוונו את דבריו כשדיברו על טביעות אצבע שנמצאו על צווארה של המנוחה, וכשלא הסתפקו בדברי הנאשם, שלפיהם אחז בצווארה וסטר לה, ואז נשמטה גופתה על המיטה.** הנאשם, שלפניו התייצב חוקר שזה לא מכבר רכש את אמונו כמדובר, נותר מחוסר תקווה ועייף, נשבר והודה במעשה שלא עשה - גם מתוך רצונו לחלץ את סרג' מפני הפללת שווא. "ההשתפכות" בפני רפ"ק שרוני, כך נטען, היא כתוצאה מייאושו של הנאשם, והבכי בפני סרג' נבע מחרטה על מסירת גרסה שקרית הקושרת את סרג'.

158. ברם, התיאור המובא בטענותיה של ההגנה אינו מבוסס, בלשון המעטה, על הדברים שמסר הנאשם בעדותו בבית המשפט, הן באשר לסיבות שהביאו אותו להודות ברצח, הן בנוגע לסיבות שבגינן הפליל את סרג'.

159. סקרתי בהרחבה את עדותו של הנאשם בנושאים אלה (ראו פסקאות 71-78 לעיל), ולכן בשלב זה אתייחס אליהם בתמצית:

א. אשר להפללתו של סרג' - הנאשם טען בעדותו שהפליל את סרג' משום שנאמר לו שסרג' הפליל אותו, וכן משום שהוכה על ידי גורמים משטריים. עמדתי גם על הקשיים בטענות אלה - ראשית טען הנאשם לסיבה הראשונה, לאחר מכן לשנייה, ובהמשך לצירופן של שתי הסיבות. כמו כן, אין כל ראיה כי הדברים התרחשו, הנאשם לא סיפר עליהם לבאת כוחו, והטענה בדבר הפעלת אלימות לא הועלתה כטענת זוטא. הנאשם לא טען בעדותו כי דברי המדובר שלומי אטלן גרמו לו להפליל את סרג'. אף שדברי המדובר בגנותם של עורכי דין בישראל אינם ראויים, ויש להימנע מכך כפי שכבר נאמר בפסיקה, גם אני לא ראיתי בהם, בנסיבות המקרה דנן, אמצעי לחץ להפללתו של סרג'.

ב. אשר להודיה ברצח - הנאשם טען בעדותו שהודה ברצח בשל אלימות מצד שוטרים, איומים באלימות נוספת, הרחקה מעורכת הדין שלו והבטחה שישתחרר אם יודה. כפי שכבר ציינתי, טענות אלה יש לדחות - אין זכר לאלימות בתיעוד החקירות במשטרה, והנאשם עצמו אישר כי האווירה בחדר החקירות ביום 2.4.13 הייתה נעימה ורגועה; אין חולק כי הנאשם נפגש עם הסנגורית כבר בתחנת המשטרה ובבית המשפט, וזאת גם בטרם הודה; אין כל תיעוד למתן הבטחה, והנאשם עצמו הודה כי ההבטחה הנטענת אינה הגיונית כלל. הנאשם לא טען שהודה משום שהשוטרים שמו מלים בפיו.

בסיכומי ההגנה אין כל התייחסות לעדותו של הנאשם בעניין הסיבות שהביאו להפללתו של סרג' ולאחר מכן להודייתו ברצח, וחרף זאת בנתה ההגנה "תזה חלופית" לסיבות שהביאו להפללה ולהודיה.

160. **גם תמלול התשאול מיום 2.4.13 מלמד כי יש לדחות את הטענה בדבר הפעלת לחץ על הנאשם להודות ברצח.** סקרתי בהרחבה את מהלך התשאול מיום 2.4.13 (ראו פסקאות 57-65 לעיל). נמצא כי החקירה נוהלה באופן תקין, ושהחוקרים חילצו מן הנאשם הודיה בשיטות לגיטימיות, שעיקרן פנייה אל השכל והמצפון.

א. אינני סבור כי מאפייניו האישיים של הנאשם מחזקים את האפשרות שמסר הודיית שווא. אכן, הנאשם הוא עובד זר אשר הגיע בגפו לישראל, ואולם בכך בהכרח כדי להכניסו ל"קבוצת הסיכון למסירת הודיית שווא". בהיותו נתין זר אשר נמצא בארץ בגפו, אינו דובר עברית ואינו מכיר את רשויות אכיפת החוק בישראל - יש אמנם "נקודת חולשה" מסוימת, אך גם בשל כך בדקנו את עניינו במשנה זהירות. יש לציין גם כי מצפיה בתיעוד הווידאו של החקירות במשטרה, ניתן להתרשם כי הנאשם הוא אדם נבון, דובר מספר שפות, וכי הצליח לתקשר היטב עם חוקריו - בהיבט זה הנאשם אינו "חלש". אשר לטענת ההגנה כי הנאשם נלחץ מאוד כשיחד עמו נעצר גם סרג', שסייע לו רבות - ראשית, אזכיר כי בעדותו מסר הנאשם שעזר לסרג' בהתאקלמות לישראל ובבישול, וטען שסרג' ופאטי משקרים בדבריהם שלפיהם הייתה לנאשם בעיית דיור ושסרג' הסכים להכניסו אל ביתו. דבריו של הנאשם, גם בעניין זה, אינם אמינים בעיניי. כפי שהסברתי (פסקה 88 לעיל), לנאשם אינטרס בולט לגמד את חשיבות העזרה שקיבל מסרג', ודבריהם של סרג' ופאטי אמינים בעיניי. אני סבור כי הנאשם אכן חש תלוי בסרג', אשר סייע לו רבות. שנית, כפי שהסברתי, אין לקבל את הטענה שלפיה הופעל על הנאשם לחץ להפליל את סרג'. שלישית, כל הסיוע שקיבל הנאשם מסרג' לא מנע בעדו להפליל את סרג' ברצח. יש לראות עניין זה בחומרה רבה. הנאשם אינו אדם שנסיבות של לחץ פנימי הובילו אותו להודיה, אלא אדם שהפליל את חברו הטוב שפתח בפניו את ביתו. רביעית, ככל שהנאשם חש כי הוא חייב לחזור בו מהפללתו של סרג', ודאי שיכול היה לעשות כן גם מבלי להודות ברצח, וזאת בדרך של חזרה לגרסתו הראשונה (שהיא גם גרסתו במשפט), שלפיה אין הוא יודע דבר על אודות נסיבות מותה של זהבה.

ב. ההגנה טענה כי תחושתו של הנאשם הייתה קשה כשגילה שהמדובר שאיתו פיתח יחסי אמון הוא למעשה חוקר משטרה (רפ"ק אריק שרוני). ואולם, כשנשאל על כך בעדותו מסר הנאשם כי כשראה את אריק בחדר החקירות, לא הרגיש בלחץ כלל (ח"ר, ע' 360, ש' 22-11). ניתן גם להתרשם מצפיה בקלטת הווידאו של החקירה (ת/13א ו-ת/13ב) כי האווירה בחדר החקירות הייתה רגועה ונעימה, ולא ניכר סימן של לחץ או הפתעה מיוחדת מצדו של הנאשם.

"מה אמר"

162. הנאשם מסר ביום 2.4.13 (והמשיך ביום 9.4.13) **הודיה מפורטת** המבהירה את **נסיבות הימצאה** של זהבה במלון כרמל בליל האירוע, את **השקט היחסי** שבו התרחשו כניסתה לדירה והוויכוח בינה לבין הנאשם, ואת **האופן שבו מצאה זהבה את מותה והושלכה** לאחר מכן מחלון החדר מטה. בכלל זה סיפר הנאשם לראשונה כי קבע להיפגש עם זהבה במלון ב-26.3.13 בשעה 20:00 עם חזרתו מהעבודה. הנאשם פירט בעניין והסביר שזהבה דרשה ממנו בבוקרו של יום 26.3.13 500 ₪ תמורת קיום יחסי מין, שנתן לה בבוקר 300 ₪ בלבד, ושהבטיח לתת לה 200 ₪ נוספים באותו ערב. כשהשניים נפגשו במלון לקראת השעה 24:00, דרשה ממנו זהבה את הכסף. הנאשם פירט גם את אופן כניסתה של זהבה לדירה. בעקבות "תקרית שיחת הסקייפ" וכעסו של סרג' על כך שהנאשם הביא את זהבה לדירה, הנאשם לא רצה שסרג' ישמע אותם. בשל כך הוביל הנאשם את זהבה ישירות לחדרו והורה לה לשתוק. פרטים אלה מהווים הסבר לכך שכניסתה של זהבה לדירה הייתה שקטה. הנאשם סיפר על ויכוח בעניין הכסף, ועל כך שזהבה איימה שאם לא ייתן לה את הכסף, היא תצחק שהנאשם אנס אותה. הנאשם תיאר את תחושותיו באותו שלב (חשש שמא סרג' ישמע אותם, וכן עצבים על זהבה), את מעשיו שהביאו למותה של זהבה (לעניין זה ראו פירוט בפסקה הבאה), וסיפר גם כיצד השליך

את זהבה מחלון החדר. ביום 9.4.13 אף חיקה הנאשם את קולות החרחור שהשמיעה זהבה בזמן שחנק אותה למוות.

163. ההודיה מיום 2.4.13 נמסרה **בצורה הדרגתית**. בראשית התשאול ניתן לראות כי הנאשם ביקש להפנות לדבריו הקודם אשר הפלילו את סרג', כך שלכאורה, לא התכוון הנאשם להודות ברצח באותו יום. ככל שהתשאול התקדם, תוך שימוש באמצעים לגיטימיים בלבד, כפי שפורט בהרחבה, התפתחה גרסתו של הנאשם. מגרסת ההפללה עבר לגרסה שלפיה סטר לזהבה בחוזקה, והשניים שכבו לישון לאחר מכן. לאחר מכן סיפר כי כתוצאה מהסטירה התמוטטה זהבה על המיטה ומתה ואז השליך את גופתה. בסופו של דבר סיפר כי לפני שסטר לזהבה החזיק אותה בצווארה בכל כוחו. בהודייתו מיום 9.4.13 חיקה את קולות החנק שהשמיעה זהבה. ההדרגתיות ברורה. הנאשם לא שש להודות ברצח ובפרטיו, אך הודייתו נעשתה במסגרת **חקירה ראויה** אשר גרמה לו **"להישבר"** ולהודות באופן מלא בחניקתה ובהשלכתה של זהבה ז"ל.

164. כפי שצינתי לעיל (פסקה 68) את ההודיה ליוו **אותות אמת משמעותיים הבאים לידי ביטוי בתגובות רגשיות חזקות**. כבר בתחילתה ציין הנאשם כי הוא מתרגש, חש פאניקה ושאינו מצליח לשלוט על עצמו. הוא הוסיף: **"על המצפון שלי, לא הייתי שיכור"** (ת/13, ע' 5, ש' 30). כשנשאר בחדר החקירות עם רפ"ק שרוני, דיבר הנאשם בגילוי לב ובכאב, וניתן היה להתרשם שדבריו כנים (ת/13א). בעימות/שיחת ההתנצלות עם סרג' (ת/17) דיבר הנאשם בהתרגשות ובבכי. כל אלה מעידים על אמיתות הודייתו של הנאשם.

165. במסגרת הודייתו מסר הנאשם כי **חנק** את זהבה והשליך אותה מחלון חדרו. ואולם, כבר ביום 29.3.13, עת הפליל את סרג', מסר הנאשם כי זהבה **נחנקה למוות** והושלכה מחלון החדר. ב"כ המאשימה טענה כי במסגרת הודייתו, ועוד קודם לכן בגרסה המפלילה את סרג', מסר הנאשם פרטים מוכמנים, וכי ידיעתו שהמנוחה נחנקה למוות, באמצעות יד או ידיים, מלמדת על אמיתות הודייתו. טענת ההגנה בעניין זה הייתה כי **המשטרה חשפה בפני הנאשם את גופתה של המנוחה בזירת האירוע**, אז ראה הנאשם את עיניה הפקוחות "היוצאות" של המנוחה והבין שהיא נחנקה למוות (גם בהודייתו מסר הנאשם כי ראה את העיניים הפקוחות בבוקר, בזירת האירוע - ת/13, ע' 41, ש' 21-26). אשר לעיניה הפקוחות וה"יוצאות" של המנוחה, הערתי לעיל (פסקה 81 לעיל) כי לא ניתן לשלול שעיניה נעצמו בזירת האירוע, בלא ידיעתו של רנ"ג אלבז. עם זאת הערתי גם שספק אם מבט בעיניים אלה יכול ללמד על סיבת המוות, וודאי שאין בו כדי ללמד על חנק שבוצע באמצעות יד או ידיים.

166. בעניין זה אתייחס לנקודה נוספת. הנאשם התייחס כבר ביום 29.3.13 לכך שהמנוחה **נחנקה והושלכה**. בבוקר יום 27.3.13 הראתה המשטרה את הגופה לנאשם, לאחר שהורידו את הגופה מהמעקה והשכיבו אותה על הקרקע. **אין חולק כי הנאשם ראה את הגופה כשהיא שכובה על הקרקע, ולא כשהיא תלויה על המעקה** (ראו סעיף 41 לסיכומי ההגנה וכן סיכומי ההגנה בעל-פה, בע' 1008 לפרוטוקול). ב"כ המאשימה התייחסה לכך, שלגבי מי שראה את הגופה תלויה על המעקה, הייתה זו הפתעה לגלות שסיבת המוות היא חנק, שכן ההנחה הייתה שהגופה נחתה על המעקה לאחר שנפלה מגובה. ואולם, מי שראה את הגופה שכובה, כשלטענתו עיניה פקוחות ו"יוצאות" באופן המעיד על חנק - **מדוע לו לחשוב שהגופה הושלכה?** ומדוע לו להניח את **סדר הפעולות** של חניקה בשלב ראשון והשלכה בשלב שני? בסיכומים בעל-פה טענה ההגנה שהנאשם הבין שהורידו את הגופה ממקום כלשהו, שהראו לנאשם את כל הזירה, ושהגופה שכבה במרחק של כשלושה מטרים מהמעקה. אכן, הנאשם לא התייחס לנקודה זו בעדותו, ואין בהסברי ההגנה כדי לשכנע בעניין

זה. יחד עם זאת, סברתי כי אין לייחס לנקודה זו משמעות, ומכל מקום לא משמעות רבה, לנוכח דברים שאמר הנאשם בדיבוב שנערך בתאריך 27.3.13-28.3.13, שמהם עולה כי נאמר לנאשם שגופת המנוחה נמצאה כשהיא תלויה (ת/22ג, ע' 41, 20-23).

167. ההגנה טענה בעניינינו ל"דבר מה סותר" ול"דבר מה חסר". לפי הטענה, בשחזור שאותו ערך הנאשם הוא אינו חונק את המנוחה, אלא רק אוחז בצוואר לזמן קצר, סוטר לבובה בפניה, ומשחרר. בסיכומים בעל-פה טענה ההגנה גם שהאחיזה שהדגים הנאשם בשחזור "אינה נכונה", ואולם, לאחר שהובהר כי לא ניתן לקבוע מה הייתה האחיזה, לא היה מקום להעלות טענה זו. כן התייחסה ההגנה לכך שמומחי המאשימה וההגנה מסכימים על כך שזהבה נאבקה על חייה, ואולם, תיאור המאבק, כמו גם מעורבות של חפץ ארוך כלשהו, אינו תואם את השחזור שנעשה על ידי הנאשם. כן צוין כי סרג', לפי עדותו, לא שמע דבר - ונטען כי בכך יש "דבר מה סותר". עוד ציינה ההגנה כי לא נמצאו סימני מאבק על גופו של הנאשם.

168. במסגרת ההסברים שצוינו במוצג ת/44א, פירט ד"ר זייצב כי כאשר מופעל לחץ רצוף על הצוואר, תנועות או ניסיונות נשימה פוסקים לאחר כ-2 דקות, ותנועות שרירים לא רצוניות פוסקות לאחר כ-4-6 דקות מתחילת הפעלת הלחץ. הדברים אינם שנויים במחלוקת. אכן, בשחזור לא הדגים הנאשם פעולה של חנק במשך כמה דקות רצופות - חנק שיכול להביא למוות. השחזור מדגים אחיזה קצרה בצוואר. ואולם, הגיוני מאוד כי הנאשם בחר שלא לשחזר את האירוע הדרמטי במלוא אכזריותו ועוצמתו. לא ניתן לקבל גם את טענת ההגנה שלפיה חסרים פרטים בשחזור: ראשית, לפי חוות דעתו של ד"ר זייצב, אותו "חפץ ארוך" יכול מאוד להיות כתפיית חזייה או שולי הצווארון של שמלת המנוחה, והועלתה האפשרות שאחד משני אלה נלכד בין כפות הידיים לצווארה של המנוחה בעת הפעלת הלחץ על הצוואר. משמע, אין מדובר בחפץ שאותו לקח הנאשם במכוון, ולכן אין לצפות לאזכור החפץ בשחזור. שנית, הועלתה האפשרות שהסימנים על צווארה של המנוחה הם סימני מאבק הנגרמים על ידי הקורבן. שלישית, העדר סימני מאבק על הנאשם אינו מעלה ואינו מוריד (ובהמשך לאפשרות הקודמת, ייתכן שסימני המאבק אינם על הנאשם משום שהם על הקורבן). אשר לכך שסרג' לא שמע דבר ("דבר מה סותר" לפי הטענה), עובדה זו אינה מעלה כל חשד שמא הודייתו של הנאשם היא הודיית שווא. סרג' היה שקוע בשיחה עם רעייתו עד השעה 02:00. הנאשם סיפר שהורה לזהבה לשתוק ושהכניס אותה ישירות לתוך חדרו. הנאשם מסר במשטרה כי ניהל עם זהבה "שיחה אילמת" (כלשונו), משום שלא רצה שסרג' ישמע אותם. כמו כן, הנאשם חיקה ביום 9.4.13 את קולות החנק של זהבה - קולות חרישיים, המתיישרים עם העובדה שסרג' לא שמע דבר.

169. ההגנה טענה שהנאשם לא ציין בהודייתו ביום 2.4.13 שחנק את זהבה, אלא רק שאחז בצווארה, נתן לה סטירה ועזב אותה. אכן, זהו התיאור אשר מסר הנאשם ביום 2.4.13. יחד עם זאת, עוד קודם לכן, ביום 29.3.13, כשהפליל את סרג' ברצח, סיפר הנאשם כי סרג' חנק את זהבה, וביום 9.4.13, כאשר מסר הודיה נוספת, סיפר הנאשם שחנק את זהבה ואף חיקה את קולות החנק שבקעו מגרונה.

170. ההגנה טענה כי הנאשם לא מסר בהודייתו פרטים שאינם ידועים לחוקרים, כגון הסבר למקום הימצאה ומעשיה של המנוחה ביום 26.3.13 משעה 11:00 ועד סמוך לשעה 24:00, והסבר להיעלמות נעליה, שלא נמצאו עד היום. ואולם, בכך אין כדי להפחית ממשקל הודייתו.

171. **סיכומי של המבחן הפנימי הוא שמשקלה העצמי של ההודיה הוא גבוה מאוד:** לא הופעל על

הנאשם לחץ להודות, וטענת ההגנה בדבר לחץ פנימי - נדחתה; ההודיה מפרטת את השתלשלות הדברים ומספקת הסברים להימצאה של זהבה בדירה באותו לילה, לשקט היחסי שבו התרחש האירוע ולאופן שבו מצאה זהבה את מותה; ההודיה לוותה באותות אמת משמעותיים; בהודיה ישנה התייחסות לפרטים מוכמנים.

המבחן החיצוני - דבר מה נוסף

172. כאמור לעיל, המבחן החיצוני עניינו בחיפוש אחר "דבר מה" נוסף שיש בו ללמד על אמיתות ההודיה. אין דרישת ה"דבר מה" מבטאת דרישה לתוספת של ראיה המצביעה, היא גופה, על אשמתו של הנאשם; אלא דרישה שעיקרה תוספת ראיה המאפשרת להעמיד את ההודיה במבחן של אמת (יעקב קדמי **על הראיות** חלק ראשון (2009), 142). כמו כן, ככל שמשקלה העצמי של ההודיה הוא גדול יותר, כן קטן הצורך להיזקק למבחן החיצוני של ה"דבר מה".

קיימות בענייננו מספר תוספות ראייתיות המהוות "דבר מה" נוסף, כפי שאפרט להלן.

173. **עדויותיהם של סרג' ושל פאטי** מבססות את המניע של הנאשם לרצוח את זהבה. הנאשם שמע מפאטי את בקשתה של אקוקה שיעזוב את הדירה בשל "תקרית שיחת הסקייפ", וחשש שמא סרג' יגרש אותו מהדירה לאלתר. מכאן שהמפגש עם זהבה בשעות הלילה במלון היה טעון מאוד. זהבה כעסה על הנאשם ואיימה עליו שתצטק כי אנס אותה, והנאשם הבין שאם תממש זהבה את איומיה, חששותיו הגדולים יתממשו. כמו כן, עדותו של סרג', שלפיה שהה בחדרו בזמן האירוע ושוחח עם רעייתו, מסבירה כיצד סרג' לא שמע את שאירע בחדר הסמוך (בנוסף לכך שהנאשם וזהבה ניהלו "שיחה אילמת", כלשונו של הנאשם).

174. קביעותיהם של **הרופאים המשפטיים ד"ר זייצב וד"ר פורמן-רזניק**, שלפיהן המנוחה נחנקה למוות ולאחר מכן הושלכה מגובה, מהוות אף הן "דבר מה" נוסף. הנאשם התייחס בהודייתו (וכן בגרסה המפלילה את סרג') לפעולות אלה ולסדר ביצוען, וקביעותיהם של הרופאים מאמתות את דבריו.

175. מסקנותיו של **רפ"ק אביגדורי** לגבי השלכת גופתה של המנוחה ונחיתת הגופה על המעקה. רפ"ק אביגדורי קבע בסבירות גבוהה מאוד שגופת המנוחה הושלכה מגובה מהפאה המערבית של המלון, והוסיף כי אפשרי שהגופה הושלכה מחלון חדר 518.

טענות הגנה נוספות

176. ההגנה טענה כי **אין בחדרו של הנאשם ממצאים** הקושרים אותו לרציחתה של זהבה. כן נטען כי המשטרה גרמה **לזיהום הזירה** בהגיעה לחדרו של הנאשם, בכך שאיפשרה לסרג' להישען על אדן החלון, וכתוצאה מכך להטביע את טביעות אצבעותיו עליו.

העובדה שלא נמצאו בחדרו של הנאשם ממצאים נוספים אינה מעלה ואינה מורידה בענייננו. אין בכתב האישום אירוע אשר מצופה כי ישאיר **בהכרח** חותם מיוחד בחדר. כך למשל, לא נטען שהנאשם פצע את זהבה בחדר עד זוב דם, ולכן אין זה מתבקש למצוא כתמי דם בחדר. הנאשם הואשם כי חנק את זהבה - פעולה אשר אינה מותרת בהכרח סימן בחדר עצמו. אשר לזיהום אדן החלון - אכן, רצוי היה להימנע מכך, ואולם, בנסיבות העניין אין מדובר בפגם משמעותי. ניתן להניח שאילו נמצאו טביעות אצבעותיו של הנאשם על אדן החלון - ודאי הייתה ההגנה טוענת כי אין כל רבותא באיתורן שכן מדובר בחלון הנמצא בחדר מגוריו. בקשר לחלון אוסיף כי ההגנה הפנתה בסיכומיה לעדותו של סנ"ץ ולדמן בבית המשפט, וטענה כי העד ציין שחלון החדר נראה **"כאילו לא פתחו אותו תקופה"**

ארוכה" (ע' 32 לסיכומי ההגנה, הפנייה לע' 126 לפרוטוקול, ש' 19). ואולם, עיון בפרוטוקול מלמד כי הדברים לא נאמרו על חלון חדרו של הנאשם, אלא על חלונות בדירות אחרות: **"...וכשהגענו לדירה הזאת פשוט הכל נראה לנו, גם בזוויות מתאים, וגם הבחור שמתגורר בדיוק בחדר הזה, כאשר בדירות אחרות החדר הזה או לא היה מאויש, או שכשביקשנו לראות את החלון החלון נראה סגור וכאילו לא פתחו אותו במשך תקופה ארוכה, ולכן הסבירות הגבוהה הייתה שזה במקום הזה"** (ע' 126, ש' 16-20).

אשר לעובדה כי דגימת חלקו החיצוני של אדן החלון לא העלתה דבר, הרי שלפי עדותו של פקד דוקן, מגע של המנוחה באדן החלון לא יותיר עליו **בהכרח** טביעות דנ"א. הדבר תלוי לדבריו במידת החיכוך, בשאלה מה נגע בחלון (הגוף או הבגד) וכמובן, בשאלה איזה חלק של החלון נדגם. הסבר זה מקובל עליי, וההגנה לא סתרה אותו.

177. ההגנה טענה למחדל נוסף, והוא אי דגימתן של הקורות שבקרבת מעקה הזכוכית (הקורה האנכית והקורה האלכסונית - רבות דובר על האפשרות לפגיעה בקורה האנכית, ואף נטען כי ייתכן שהגופה פגעה במעופה גם בקורה האלכסונית). ההגנה הפנתה לעדותו של סנ"ץ ולדמן, אשר מסר שהנחת העבודה הייתה שהגופה קיבלה במעופה מכה מהקורה האנכית. פקד דוקן אישר בעדותו כי הקורות לא נדגמו. לדבריו, הסיבה לכך היא שגורמי מז"פ לא ראו דגימות על הקורות. ואולם, דגימות אינן בהכרח נראות לעין. כשלעצמי מסתבר בעיניי שגורמי מז"פ לא חשבו בזמן אמת על האפשרות שהגופה פגעה בקורה "בדרכה" אל המעקה. סנ"ץ ולדמן התייחס אומנם בעדותו להנחה בזמן אמת כי המנוחה קיבלה מכה מהקורה האנכית למלון, ואולם הוא לא היה חלק מצוות החקירה או הזיהוי. על כל פנים, הנחה זו לא עלתה בעדותו של פקד דוקן. מכל מקום, וחשוב יותר: אינני סבור כי באי דגימתן של הקורות נפגע חקר האמת, ודאי שלא באופן משמעותי. אילו נדגמו הקורות ולא נמצאו טביעות דנ"א, לא היה בכך כדי ללמד דבר, בהתאם לכלל שלפיו העדר ראיה אינו בהכרח "ראיה להיעדר". אילו נמצאו טביעות דנ"א של המנוחה על הקורות, היה הדבר מחזק את ראיות המאשימה, ומצטרף לחוות דעתו של רפ"ק אביגדורי שלפיה קיימת סבירות גבוהה לכך שהגופה פגעה בקורה בטרם נחתה על המעקה (ואף ד"ר פורמן-רזניק לא שללה את האפשרות שהגופה פגעה בקורה האנכית).

178. כן נטען כי התבוננות בקורה האנכית מלמדת כי הקורה לא נפגעה כתוצאה מפגיעת הגופה. נטען כי מדובר בקורה מתכתית שאינה חזקה מאחר שמטרתה היחידה היא לתמוך בשלט, וכי פגיעה של עצם נופל השוקל כ-40 ק"ג הייתה מביאה, קרוב לוודאי, לפגיעה בקורה. ההגנה טענה כי היה על חוקרי המשטרה לבחון סוגיה זו, וכי הימנעותם מלעשות כן מהווה מחדל חקירה נוסף. ואולם, טענה זו אינה מבוססת על חוות דעת, וברי כי השלכת אובייקט במשקל 40 ק"ג על הקורה לאחר האירוע אינה יכולה לשחזר באופן מהימן את אירוע השלכת הגופה ואת האופן - הבלתי ידוע - שבו פגעה הגופה בקורה (כך גם בהתאם לרפ"ק אביגדורי אשר ציין בחוות דעתו כי אין זה אפשרי לבצע ניסוי המדמה את השלכת הגופה כפי שאירע הדבר באירוע האמת).

179. בעניין הסימנים הלבנים שנמצאו על רגליה של המנוחה טענה ההגנה כי ייתכן שסימנים אלה נגרמו על ידי שפשוף הגופה באזור הסמוך למעקה שעליו נמצאה. נטען כי הסבר זה הוא למעלה מסביר, וכי אפשרות זו לא נבדקה דיה, דבר המהווה לפי הטענה מחדל חקירה משמעותי.

אין לקבל טענה זו. הסימנים הלבנים צוינו בחוות דעתה של ד"ר פורמן-רזניק, אשר בעדותה אישרה כי **אין היא יודעת האם הסימנים נגרמו לפני המוות או לאחריו**. אחת מבין האפשרויות שהוצגו למומחית, ואושרו על ידה, היא שהמנוחה התלכלכה ברגליה מאבק עוד קודם לאירוע. אפשרויות אחרות הן שהרגליים התלכלכו בעת הוצאת הגופה אל אדן החלון ובמגע עם חזית הבניין (אפשרות סבירה לפי עדותו של פקד דוקן); בעת פגיעה בקורה

שהוזכרה לעיל; או ממעקה הזכוכית (לגבי האפשרות האחרונה ציין פקד דוקן שלדעתו מעקה הזכוכית אינו קשור לעניין). כזכור, ההגנה זנחה את חוות דעתו של מר רוזנגרטן, אשר סבר כי הסימנים הלבנים נובעים מחיכוך "עם חומר בצבע לבן דוגמת הקורה הנמצאת באזור מציאת הגופה" (הכוונה לקורה המונחת על הקרקע, בין מעקה הזכוכית לבין קיר המלון - ר' ח"נ, ע' 816, ש' 27-31). ד"ר פורמן-רזניק, המומחית מטעם ההגנה, אישרה כי הסימנים הלבנים אינם יכולים להעלות או להוריד לענייננו. ההגנה טענה כי אילו הייתה גופת המנוחה משתפשת בכללך במגע עם חזית הבניין לאחר הוצאתה אל אדן החלון, היו מבחינים בסימני מריחת אבק על החלק החיצוני של החלון. אכן, אין תיעוד לממצא מסוג זה. ואולם, כפי שנאמר כבר, לא ניתן להסיק מסקנות מהעדר הממצא, וכמו כן, קיימים גם הסברים אחרים להיווצרות הסימנים הלבנים.

אציין עוד כי אני סבור שהיה כאן מחדל חקירתי. בענייננו אין חולק כי גופתה של המנוחה הושלכה מגובה. אשר לאפשרות שהגופה נחתה במקום אחר, נלקחה משם והונחה על מעקה הזכוכית, הסביר פקד דוקן כי אפשרות זו נשללה בבדיקת הזירה, הואיל ובסריקת האזור לא אותרו טפטוף או שובל של דם. ההסבר מקובל עליי.

180. ההגנה טענה כי אין זה הגיוני שגופת המנוחה "השתחלה" ברווח שבין הקורה האלכסונית לבין המעקה שעליו נמצאה הגופה (20.5 ס"מ לפי הנטען בסיכומים; 25 ס"מ לפי חוות דעתו של מר רוזנגרטן, ע' 4). יצוין כי במהלך עדותו של פקד דוקן, טענה הסנגורית כי בשל הרווח הצר, הנפילה אינה מאפשרת "באונסינג", וצינה כי מומחה הגנה מר רוזנגרטן עתיד להעיד כי השתחלות כאמור אינה אפשרית (ע' 261, ש' 24-32). כידוע, בשלב הסיכומים זנחה ההגנה את חוות דעתו של מר רוזנגרטן, ולמעלה מן הצורך יצוין כי לא נמצא בחוות הדעת הסבר המתייחס ל"באונסינג", אלא רק אמירה שלפיה אין זה סביר שהמנוחה הושלכה מגובה אל מקום מציאתה. טענת ה"באונסינג" לא הובהרה דיה, ובכלל זה אין ברור האם הטענה לוקחת בחשבון את האפשרות שהגופה פגעה בקורה האנכית בטרם השתחלה בין הקורה האלכסונית לבין המעקה. לעומת זאת, פקד דוקן העיד כי השתחלות הגופה במרחק הצר היא מוזרה ונדירה, אך אפשרית. לא ניתן לבחון את הטענה באמצעות שחזור (כפי שציין רפ"ק אביגדורי). סיכומי של דבר, טענת ההגנה בעניין זה היא ספקולטיבית ובלתי מבוססת, ואין לקבלה.

181. ההגנה טענה בסיכומיה כי היה על המשטרה להזמין מעבדת זיהוי ניידת לצורך בחינת התזות הדם בשטח. פקד דוקן הסביר בעדותו שנהוג להזמין מעבדת זיהוי ניידת רק כשיש בכך ערך מוסף, כגון ניתוח התזות של דם או של כיווני ירי; במקרה הנדון הוא החליט, בהתייעצות עם קצין זיהוי מחוזי, שאין בכך צורך. החלטה זו נראית סבירה על פניה. על כל פנים, משזנחה ההגנה את חוות הדעת של מר רוזנגרטן, שעיקרה ניתוח התזות הדם, ואין להגנה עוד טענה בעניין אופיים של כתמי הדם על מעקה הזכוכית, אין לקבל את הטענה בעניין אי הזמנת מעבדת זיהוי ניידת.

182. טענה נוספת שהועלתה היא שלא נבדקו כיווני חקירה נוספים. ברם, לנוכח עדויותיהם של סנ"ץ ולדמן ופקד דוקן, אין לקבל טענה זו. **סנ"ץ ולדמן** מסר בעדותו כי תחילה נבדקה האפשרות שהגופה הונחה על המעקה ולא נפלה עליו, אך שניתן היה להבחין בחבלות קשות אשר מתיישבות עם נפילה מגובה. בשל כך הוחלט לבדוק את הדירות בקומות השונות של המלון, ושוטרי יחידת הסיור נתניה עלו לקומה העליונה של המלון (קומה 12) והחלו לעבור בין הדירות הפונות לצד הדרום-מערבי, שבו נמצאה גופת המנוחה. חלק מהדירות היו סגורות, ולגבי דירות "מקבילות" בקומות אחרות לא עלה חשד - זוג מבוגר, בחורה שגרה בגפה, החדר הרלוונטי לא היה מאויש, או שהחלון נראה ככזה שלא פתחו אותו זמן רב. **פקד דוקן** העיד כי האפשרות שהגופה לא

הושלכה אל המעקה, אלא הובאה בדרך אחרת אליו, נבדקה ונשללה משלא אותרו סימנים של טפטוף או שובל של דם. לדבריו חלפה כשעה עד להצבעה על חדר 518, ובזמן זה בדקו גורמי מז"פ את האזור שבו נמצאה הגופה. סריקת האזור אמנם לא נרשמה בדו"ח ת/39, ואולם אין חולק כי באזור זה נמצאו צעיפים - משמע שסריקה מסוימת אכן נערכה. עוד בהתאם לעדותו של פקד דוקן, שוטרי מז"פ שהגיעו לזירה עלו לגג המלון ושללו אפשרות של קפיצה או השלכה מן הגג בשל העדר גישה. לאחר מכן נקראו להגיע לדירה 518. עדויותיהם של סנ"ץ ולדמן ופקד דוקן מראות כי המשטרה בחנה אפשרויות שונות, עד להתגבשות החשד סביב דירה 518.

ביחס לדירה 514, שאותה הזכיר הנאשם בהודעתו הראשונה (ת/3), העיד רפ"ק חסדאי שבבדיקת המשטרה נמצא כי אין זה אפשרי שהגופה הושלכה מחדר זה ונחתה על המעקה. מסקנה זו הייתה מקובלת על ההגנה, אשר מאוחר יותר אף זנחה את חוות הדעת של מר רוזנגרטן, ונותרה ללא ראיה אחרת המצביעה על הבאת הגופה אל המעקה שלא בדרך של השלכתה.

183. ההגנה טענה כי אם אכן חיכתה זהבה לנאשם במסדרון המלון במשך כארבע שעות, מ-20:00 עד 24:00 לערך, היה מישהו מבחין בה. סרג', אשר שב לדירה בשעה 21:00 לערך לפי עדותו, לא ראה את זהבה ולא שמע צלצול או דפיקה בדלת. יתרה מכך, ישנה עדות שלפיה נכנסה המנוחה למלון בשעה 23:00 לערך באותו לילה, מלווה בבחור אתיופי. באותה שעה לא היה הנאשם במלון, אלא סיים משמרת במקום עבודתו בתל-אביב. ההגנה טענה כי ראיות אלה מעלות ספק ביחס להודיית הנאשם בביצוע הרצח, וכי היה על המשטרה לנסות לאתר את מי שזהבה פגשה באותו היום, החל מהשעה 11:00, שאז עזבה את דירת הנאשם.

דעתי שונה. **ראשית**, העובדה שסרג' לא ראה את זהבה אינה מעלה תמיהות. ביום 26.3.13 בשעה 20:00, עת הגיעה זהבה למלון וחיפשה את הנאשם בדירה 518 לפי עובדות כתב האישום, סרג' טרם חזר לדירה. העובדה שסרג' לא ראה את זהבה בשעה 21:00 כששב לדירה - אינה מעלה ואינה מורידה, משום שאין ידוע היכן חיכתה זהבה כארבע שעות עד למפגש עם הנאשם. ייתכן גם כי זהבה **אמרה** לנאשם שחיכתה לו מהשעה 20:00 (כך מסר הנאשם בהודייתו), אך שבפועל הדברים היו שונים. **שנית**, עדות הראייה של אלפסי אינה מעלה ספק ביחס להודיית הנאשם. עדותו ממקמת את המנוחה במלון החל מהשעה 23:00 לערך. אשר לשאלה מיהו אותו "בחור אתיופי" שאיתו נכנסה המנוחה למלון - ייתכן בהחלט שאותו בחור "אתיופי" הוא לא אחר מהנאשם שחזר ממשמרת בבית הקפה, ושעד הראייה לא דיין בשעה שבה נקב (עד הראייה נקב בשעה 23:00, ולפי עובדות כתב האישום חזר הנאשם למלון בסמוך לשעה 23:50). לפי עדות הראייה נכנסו זהבה והבחור האתיופי למלון בצוותא, ואילו לפי הודייתו של הנאשם חיכתה לו זהבה במסדרון הקומה החמישית. ייתכן שפרט זה בהודיה לא היה מדויק.

גם אם אין מדובר בנאשם, אלא באדם אחר, הרי אין ידוע מה היו בדיוק מעשיה של זהבה עד לפגישתה עם הנאשם באותו לילה. התמונה בעניין זה אינה מלאה, ואולם אין בכך כדי לעורר ספק ביחס להודייתו של הנאשם.

184. ההגנה טענה שהודייתו של הנאשם אינה מספקת הסבר לחבלות רבות שנמצאו על גופת המנוחה. אין לקבל גם טענה זו, הנראית כמתעלמת מכך שהנאשם הודה גם בהשלכת הגופה מחלון הדירה. פגיעת הגופה בקורה האנכית ובמעקה הזכוכית מסבירה את השברים באגן ובירך הימנית וכן את פצעי השפשוף במוות ובירכיים. אשר לפצע בראשה של המנוחה, שלגביו לא ניתן לקבוע אם נוצר בסמוך לפני המוות או לאחריו - אם נוצר לפני המוות אכן אין לו הסבר בהודיית הנאשם, אך אם נוצר לאחר המוות, הרי שההסבר טמון בהשלכת הגופה ופגיעת הראש במשטח נוקשה. אשר לצלקת שנמצאה בצוואר מצד ימין, לא ידוע אם צלקת זו קשורה

לאירוע נושא האישום. ד"ר זייצב ציין כי לא ניתן לקבוע לגביה ברמת הוודאות הנדרשת את מנגנון ומועד היווצרותה, וד"ר פורמן-רזניק כלל לא התייחסה לממצא זה בחוות דעתה.

185. ההגנה חזרה וציינה לאורך סיכומיה כי נעליה של המנוחה לא נמצאו, וכי הנאשם לא סיפק תשובה לשאלה היכן נמצאות הנעליים. דומה כי ההגנה ניסתה ליצור סימן שאלה גדול בעניין הנעליים, ואולם, אינני סבור שמדובר בפרט מהותי בענייננו. מדובר בפרט שולי, וככזה אין הוא משפיע על רמת הוודאות של הודיית הנאשם. וכדברי בית המשפט העליון:

"כאשר התמיהות מצויות בשולי האירוע העברייני, ואינן מהותיות לו, הרי גם כאשר הן נותרות ללא מענה, לא בהכרח ישפיע הדבר על רמת הוודאות של הגרסה המפלילה האמינה. הציפייה כי במורכבות החיים ובמורכבות נפש האדם כל פרט בפסיפס הנתונים הקשורים באירוע ובמעורבים בו יהיה שקוף, צלול ובהיר במלואו לעולם אינה מתגשמת" (ע"פ 7220/05 האני נימר נ' מדינת ישראל, מיום 31.5.07, בפסקה 27).

היסוד הנפשי של עבירת הרצח

186. סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 קובע כי ה"גורם בכוונה תחילה למותו של אדם" יאשם ברצח ודינו מאסר עולם ועונש זה בלבד. היסוד העובדתי הוא גרימה למותו של אדם, והיסוד הנפשי הנדרש בעבירה זו הוא יסוד נפשי מיוחד של כוונת תחילה. סעיף 301(א) לחוק מגדיר את היסוד של "כוונת תחילה" כך:

"לענין סעיף 300, יראו ממית אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו, והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו".

לפי סעיף 301(א), ליסוד נפשי זה שלושה רכיבים מרכזיים: (1) החלטה להמית; (2) אי-התגרות בתכוף למעשה - דם קר או היעדר קנטור; (3) הכנה עצמית או הכנת מכשיר לצורך ההמיתה.

187. במקרה הנדון חלקה ההגנה על התקיימותו של היסוד העובדתי של עבירת הרצח. במסגרת הסיכומים שבעל פה הובהר כי ההגנה אינה חולקת על כך שאדם אשר חנק אדם אחר והשליך אותו מחלון גבוה - התכוון לרצוח את האחר (ע' 997, ש' 1-14). בנסיבות אלה אין מחלוקת לגבי היסוד הנפשי, וכפי שאראה בקצרה, זה אכן מתקיים בענייננו.

188. המבחן לקיומו של רכיב ה"החלטה להמית" הוא האם בפרק הזמן - אפילו קצר - אשר עמד לרשות הממית, עדיין הוא היה יכול לצפות את תוצאות מעשיו ולשאוף להשיגם. אין נדרש כי ההחלטה להמית תישקל לאורך זמן ובאופן מעמיק, אלא די כי בעת האירוע או ממש בסמוך לו החליט הממית להמית את המומת (ראו ע"פ 4655/12 אדרי נ' מדינת ישראל (29.9.14), בפסקה 29, וההפניות המופיעות שם (להלן: **"עניין אדרי"**)). לצורך כך נעשה שימוש ב"חזקת הכוונה" - חזקה עובדתית-ראייתית, שלפיה מוחזק אדם כמי שהתכוון לתוצאות הנובעות באופן טבעי ובהסתברות גבוהה ממעשיו. בית המשפט העליון כבר פסק בעבר כי הלופת צווארו של אדם תוך הפעלת כוח, למשך הזמן הנדרש כדי לחונקו, מוחזק כמי שמבין את תוצאתו המסתברת של המעשה ומתכוון לגרום לה (ראו למשל ע"פ 7355/08 בר יוסף נ' מדינת ישראל (21.9.11), בפסקה 12 (להלן: **"עניין בר יוסף"**)). חזקה זו מתקיימת בענייננו, שבו חנק הנאשם את זהבה ז"ל תוך הפעלת כוח רב

ולזמן ממושך, עד שזו נפחה את נשמתה. אשר לדברי הנאשם ב"שיחת ההשתפכות", שלפיהם לא רצה להרוג את זהבה, ולעדויות בבית המשפט, שלפיה לא הייתה לו "מוטיבציה" להרוג את זהבה - כאמור, רכיב ה"החלטה להמית" אינו מתקיים רק במקרה של החלטה שנשקלת לאורך זמן ובאופן מעמיק. הנאשם לא תכנן מבעוד מועד לגרום למותה של זהבה, אך בעת האירוע, הבין את תוצאתו המסתברת של המעשה והתכוון לגרום לה. כן ציין בית המשפט העליון בעניין **בר-יוסף** (כב' השופט א' א' לוי) כי כאשר אדם ממית אחר בחניקה, נדרשות ראיות של ממש לכך שלא התקיימה כוונה להמית. בענייננו, כאמור, לא העלתה ההגנה כל טענה בדבר היסוד הנפשי. עוד יצוין כי גם התנהגות שלאחר מעשה, כגון הפקרה למוות, יכולה ללמד על כוונה להמית (ראו י' קדמי **על הדין הפלילי חוק העונשין** חלק שלישי (2006), ע' 1123). קל וחומר כאשר ההתנהגות שלאחר המעשה היא השלכת הגופה מחלון הדירה.

189. בעניין היעדר קנטור, על התביעה להוכיח כי מי שממית אדם אחר לא קונטר בסמוך לכך. כדי לבחון את התקיימותו של העדר קנטור, יש להיזקק לשני יסודות מצטברים: היסוד הסובייקטיבי בוחן את התנהגות הנאשם הספציפי - אם קדמה למעשה ההמתה התגרות ואם הקנטור השפיע עליו בפועל וגרם לו לאובדן שליטה עצמית כך שלא יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו; היסוד האובייקטיבי מעמיד למבחן את השאלה אם אדם מן היישוב היה עשוי, בהיותו נתון במצבו של הנאשם, לאבד שליטה עצמית ולנ ג דרך שבה נהג (עניין **אדרי**, בפסקה 14). בענייננו אין מתקיים קנטור. זהבה אמנם איימה על הנאשם כי תצחק שאנס אותה, אך הנאשם כלל לא טען כי דבריה קנטרו אותו עד כדי אובדן שליטה. גם מבחינת המבחן האובייקטיבי, אין מדובר בהתגרות חמורה אשר תגרום לאדם מן היישוב לאבד שליטה עד כדי רצח.

190. אשר לרכיב ההכנה, ראו ע"פ 8107/10 **עזר נ' מדינת ישראל** (9.9.13), בפסקה 25:

"ככלל, שלב 'ההכנה' לקראת ביצוע מעשה ההמתה, מובחן ומופרד משלב 'ההחלטה להמית', ואולם, 'לא אחת החלטה להמית ומעשה הכנה להמתה שלובים ואחוזים זה בזה, ואלה יחדיו עשויים להתמזג עם מעשה ההמתה עצמו עד שאין פסק זמן נראה לעין בין זה לזה' (עניין אליאבייב, בעמ' 470). בעיקרונכונים הדברים, מקום בו המית הנאשם את קורבנו באמצעות חניקה, כשאז, נלמד יסוד 'ההכנה' מעוצמת הלחץ וממשך הזמן הנדרש, כדי לקפד את חייו של הקורבן באמצעות חניקה...".

דברים אלה יפים אף למקרה שלפנינו.

סוף דבר

191. לנוכח כל האמור לעיל, אציע לחברי להרשיע את הנאשם ברציחתה של זהבה אגרה צ'קול ז"ל (עבירה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין).

מנחם פינקלשטיין, סג"נ
שופט אב"ד

השופט ל' ברודי:

אני מסכימה.

ליאורה ברודי, שופטת

השופט ר' אמיר:

אני מסכים.

רמי אמיר, שופט

התוצאה - הנאשם מורשע בעבירת רצח לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין.

רמי אמיר, שופט

ליאורה ברודי, שופטת

**מנחם פינקלשטיין, סג"נ
שופט אב"ד**

ניתנה היום, ד' תשרי תשע"ו, 17 ספטמבר 2015, במעמד הצדדים.